

BUDGET

**FÖGLÖ
KOMMUN**

FÖR ÅR 2024

	2022	2023	2024
	Bokslut	Budget	Budget
Invånarantal	501	501	504
Skatte %	17,50	17,50	18,50
Skatteintäkter, 1000 euro ^{1) 2) 3)}	1.866	1.957	2.095
Årsbidrag, 1000 euro	- 173	- 416	- 376
Avskrivningar, 1000 euro	347	359	380
Årsbidrag i % av avskrivningarna	- 49	- 116	- 99
Lån, 1000 euro	336	301	629
Lån, euro/inv.	670	600	1.249
¹⁾ Varav fastighetsskattens avkastning	150.487	163.000	191.000
²⁾ Varav samfundsskattens avkastning	321.052	259.000	190.000
³⁾ Varav kapitalinkomstskattens avkastning	0	0	0

BUDGET ÅR 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
Allmän översikt	1
Arbetsgivaravgifterna	6
Budgetens bindande nivåer	6
Resultatområden - resultatansvar	8
Upphandlingen	9

DRIFTSEKONOMIDELEN

CENTRALNÄMNDEN	100 Val	10
REVISORERNA	110 Revision	11
LANTBRUKSNÄMNDEN	130 Lantbruksnämnden	12
BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN	500 Byggnadsinspektionen	13
	C51 Brand- och räddningsväsendet	15
	C52 Tekniska nämnden	18
	503 Gator och vägljusnät	20
	550 Kommunalvägar	22
	505 Avfallshantering	25
	506 Hamnverket	27
	590 Vattenverket	29
	591 Avloppsreningsverket	32
	C53 Fastigheter, byggnader, lokaler	36
	C56 Tullkamarplans fastigheter	44
	580 Kommunens radhus	48
	581 Annagårdens pensionärsbostäder	49
BILDNINGSNÄMNDEN	C32 Barnomsorg	50
	C41 Grundskolan	56
FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN	C61 Kulturverksamhet	62
	C62 Fritidsverksamhet	65
KOMMUNSTYRELSEN	120 Allmän förvaltning	69
	123 Näringslivsutveckling	73
	126 Skärgårds- och kollektivtrafiken	80
	420 Biblioteksverksamhet	82
	430 Medborgarinstitutet	84
	302 Kommunernas socialtjänst (KST)	85
	C31 Hemservice	86
	334 Annagården	94

INVESTERINGSDELEN 101

FINANSIERINGSDELEN 106

Resultaträkning	107
Finansieringsanalys	108
Finansieringsposter	109

BILAGOR

1. Förteckning över tjänster och anställningar i arbetsavtalsförhållande år 2024
2. Förteckning över bundna anslag i budgeten 2024
3. Budgetuppställningen inklusive resultatområden, - enheter och - ansvariga
4. Lånetabla
5. Förteckning över avskrivningar 2024
6. Budgetsammandrag (bilagor)

FÖGLÖ KOMMUNS BUDGET FÖR ÅR 2024

ALLMÄNNA MOTIVERINGAR

ALLMÄN ÖVERSIKT

Skatterna

Budgeten för 2024 är uppgjord på basen av ytterligare ett år (2022) med dålig skatteutveckling. Skatterna från förvärvsinkomsterna minskade med 0,4 % jämfört med 2021. Skattekraften på Föglö är mycket svag. Samfundsskatterna minskade kraftigt, med hela 30,5 %, varvid totala utfallet blir – 5,9 % (preliminära uppgifter per 2 oktober). Minskningen av samfundsskatterna beror till stor del på att den tillfälligt förhöjda andelen under pandemiåren 2020-2021 år 2022 återgick till det normala för att från 2023 sänkas med 10 %, men också på lägre beskattningsbara inkomster för företagen.

Skatteutvecklingen för åren 2023-2024 ser inte heller bra ut, beroende på såväl dålig skattekraft som de omfattande skatteavdrag som berör förvärvsinkomstbeskattningen och utökas hela tiden. Nivån för samfundsskatten ser också ut att ytterligare sjunka betydligt. Under 2023 beräknas den sjunka med hela 35,0 % (baserat på skatteutfall t o m oktober månad) och 2024 med ytterligare 5 % både beroende på lägre andelar för kommunsektorn, men också med anledning av minskade beskattningsbara inkomster för företagen, vilket jag förvarnade om ifjol. Beträffande skatteintäkterna från förvärvsinkomster uppskattas 2023 och 2024 ge en liten ökning, främst med anledning av de stora löneförhöjningar som genomförts under 2023 och görs 2024. Utvecklingen är dock högst osäker med anledning av de sviktande konjunktursutsikterna. Inkomstutvecklingen försvagas som nämnt också fortsättningsvis pga de talrika avdragen i kommunalbeskattningen som hela tiden tenderar att öka. I budgeten räknas med att förvärvsinkomstskatterna 2024 ökar med 2,5 %. Detta ger dock sammantaget bara en liten ökning av den beskattningsbara inkomsten 2024 om ca 1,6 %. Utvecklingen och framtiden för kommunens största företag, i fiskodlings- och förädlingsbranschen, är beträffande samfundsskatterna avgörande. Kommunernas andel av samfundsskatten utgjorde 2020 42,13 %, 2021 44,34 %, 2022 33,76 %, 2023 23,91 % och 2024 prel. 23,69 % (10 %-ig förhöjning åren 2020-2021 för att motverka covid-19-pandemins effekter, medan kommunsektorns andel från 2023 sänktes med ca 10 %). Skattesatsen för samfund i Finland är sedan 2014 i sammanhanget måttliga 20 % för att locka till företagsetableringar i Finland som ett led i skattekonkurrensen inom framförallt Europa.

Allmänt taget kan beträffande skatteinkomsterna konstateras att de på Åland förekommande avdragen i kommunalbeskattningen är betydande. Av sammantagna förvärvsinkomster på knappa 12,7 miljoner euro (redan det en minskning) återstår efter avdrag mm ca 8,3 miljoner euro att beskattas. Med en fastställd skatteprocent på 17,50 % som i Föglös fall blir den effektiva skattegraden ca 11,45 %. Kommunens skatteintäkter ”försvinner” sålunda till ca. 35 % genom olika avdrag och gottgörelser samt uteblivna skatteintäkter från utlandsinkomster (pensioner, sjömän).

I reda pengar betyder avdragen och bortfallet 2021 (senaste fastställda beskattningen) totalt med en inkomstskattesats om 17,50 % ca 766.000 euro ! En stor del av detta är bortfall av skatteinkomster för utlandsinkomster (ca 98.000 euro) och avräkning av utländsk skatt (144.000 euro). De egna åländska avdragen (reskostnadsavdrag, studielåneavdrag, sjukdomskostnadsavdrag samt studieavdrag) betyder i stora drag bortfall av ca 42.000 € i året, medan ”riks”-avdragen sammantaget innebär ett bortfall om ca 312.000 € i året. Därtill kommer de avdrag som görs direkt från skatten (arbetsinkomstsvdrag, hushållsavdrag och underskottsgottgörelse från bolån) sammantaget utgörande ca 170.000 €.

Sjöfart, fiskodling- och förädling, pensioner och serviceyrken är de fyra ”stora” grupper som står för största delen av kommunens skatteintäkter, dock så att sjöfartens del jämfört med tidigare minskat beroende på utflaggningen av fartyg och utlandsinkomster och fisknäringens del beroende på att många arbetare där är anlitade via bemanningsföretag och inte beskattas på Föglö.

Prognosen för bokslutet 2023 är kraftigt negativ, med ett rekordstort underskott att vänta i stort sett enligt budget för året, bl a då stora löneförhöjningar har verkställts under året enligt det nya kollektivavtalet. Ränteläget har förändrats kraftigt med klart högre låneräntor än tidigare, men kommunens skuldsättning har varit så pass låg att räntekostnaderna ändå varit på en rimlig nivå. Likviditeten minskar i snabb takt och med de stora underskott kommunen har är investeringsläget framöver obefintligt.

2024 höjs inkomstskatteprocenten från 17,5 till 18,5 % för att minska det stora budgetunderskottet. Fastighetsskatt på alla typer av fastigheter införs också, helt i enlighet med kommunplanen. Trycket på ytterligare skatthöjningar framöver är stort i och med de stora negativa effekter det nuvarande landskapsandelssystemet innebär för Föglö kombinerat med den svaga skatteutvecklingen.

2011 antog lagtinget en egen åländsk kommunalskattelag, vilket innebär att alla eventuella avdragsförändringar skall behandlas i lagtinget för att kunna träda i kraft på Åland. I sådana fall får man hoppas att diskussioner uppstår om kompensationer för avdragen på motsvarande sätt som i riksdagen i motsvarande fall. Nuvarande situation med omfattande skatteavdrag som undergräver beskattningsunderlaget och ger stora skattebortfall är inte hållbar.

Landskapsandelarna

Fr.o.m. 1.1.2018 infördes nuvarande landskapsandelssystem för Åland. Den nuvarande lagen innebär för Föglö kommun kraftigt mindre landskapsandelar jämfört med tidigare. För systemet fanns ett treårigt övergångssystem där förlusten i andelar kompenserades enligt en sjunkande skala 75-50-25 %. 2021 var första året utan övergångskompensation och "förlusten" jämfört med tidigare system uppgår till ca 500.000 € för Föglös del. Det nuvarande landskapsandelssystemet innebär att det är i princip omöjligt att få ekonomin i balans utan drastiska skatthöjningar och inbesparingar i basservicen. Föglö kommun var den kommun som förlorade överlägset mest då nuvarande landskapsandelssystem infördes.

Näringspolitiken

Kommunens roll som en aktiv part i *näringspolitiken* är viktig. *Kommunstyrelsen* har här en uppgift i att vara med och skapa förutsättningar för nya näringsgrenar, utbildning av företagare osv. I huvudsak är frågan naturligtvis en landskapsfråga då finansieringsmöjligheter såsom stöd, garantier, lån ges därifrån.

En viktig målsättning i kommunens arbete är att i möjligaste mån *bidra till förutsättningar för ny företagsamhet*. Speciellt *turismen och distansarbete* i olika former har utvecklingsmöjligheter. Aktiviteter inom turistnäringen emottas positivt. Som ett led i arbetet för att göra kommunen attraktiv för turister och turistföretagsamhet samt för att locka till inflyttning inrättade kommunen fr.o.m. 2018 ett arbetsavtal på deltid som näringskoordinator/kommunikatör som i budgeten för 2024 budgeteras till motsvarande 40 %. Kommunen arrangerar tillsammans med övriga skärgårdskommuner årligen en studieresa till närliggande regioner för att locka till nya företagsidéer samt för att öka gemenskapen mellan skärgårdsborna. Aktiviteterna och åtgärderna som genomfördes 2013-2014 och 2017-2020 för att ytterligare göra Degerby centrum attraktivt samt den omfattande skyltningen är några exempel på att stöda turismen i kommunen. Hamn- och torgområdet har på det sättet blivit ett öppet, välkomnande område som ett centrum för turismen på Föglö. Målet är att Degerby ska vara en "metropol" för båtfolk och turism som bidrar till ett livskraftigt samhälle och ger en knuff för näringslivet.

Fiskodlingens betydelse som arbetsgivare i kommunen är stor och har givit möjligheter för många speciellt yngre människor att vara bosatta i Föglö. Kommunen har stött och stöder fortsättningsvis näringen i samband med utlåtanden om odlingstillstånd. Förhoppningen är att näringens framtidstro skall få en fortsättning och att de skall kunna se framåt mot en fortsatt utveckling av näringen.

Sysselsättning och befolkning

Sysselsättningsgraden på Föglö är mycket god och under året har endast 1-4 arbetslösa personer varit arbetslösa månadsvis. I vissa sektorer råder tidvis *brist på arbetskraft*.

Befolkningsutvecklingen är illavarslande. En ökad inflyttning eftersträvas och skulle vara välkommen. Vid årsskiftet 2004/2005 hade kommunen 607 invånare. Åren 2005-2009 gav sedan ett kraftigt bakslag främst pga mycket få nyfödda barn och trafik via Överö så att befolkningen vid årsskiftet 2009/2010 uppgick till 561 personer, en minskning med hela 46 personer under 5 år således. 2010-2012 innebar ett trendbrott då befolkningen ökade med 17 personer till att uppgå till 578 personer vid årsskiftet 2012/2013. Efter det har befolkningsutvecklingen tyvärr varit stadigt negativ så att befolkningen vid årsskiftet 2021/2022 uppgick till historiskt låga 501 personer, en minskning med 77 personer på en knapp 10-årsperiod. Senaste årsskifte var befolkningen 504 personer. Glädjande är dock att en föryngring av befolkningen skett då antalet barn i åldern 0-6 år och även grundskoleåldern haft en stigande trend, vilket är bra för daghem och skola. Daghemmet har tidvis rentav varit fullbelagt. Åren 2022-2023 har dock endast ett fåtal barn fötts i kommunen.

Ett stort orosmoln är (och har varit) kommunikationerna, där landskapsregeringen under flera repriser på 2000-talet har företagit inskränkningar i turlistan för Föglölinjen, vilket försämrat möjligheterna att vara bosatt och verka i skärgården. En väl fungerande trafik är en förutsättning ifall man önskar en positiv befolkningsutveckling. Den 5 mars 2010 sattes ms Skarven med större kapacitet i trafik på Föglölinjen, ca 1 ½ år försenad. Åren med allt flera efterlämnade fordon kunde på detta sätt lämnas och trafiken skulle numera inte kunna fungera med en mindre färja, vilket tydligt framkommer när Skarven är på översyn. Kommunen har förhoppningar om att den s.k. ”korruttsutbyggnaden” så småningom skulle verkställas både beträffande ”östra Föglö” och ”västra Föglö” (tunnel eller annan fast förbindelse). Önskemålet från kommuninvånarna är en direkt fast förbindelse, vilket avsevärt skulle bidra till en positiv framtidsutveckling.

Ekonomiförvaltning; budget, bokslut och redovisning

Budgeten för år 2024 är den tjugosjätte i ordningen uppgjord i enlighet med kommunallagens ekonomikapitel med tillämpning av bokföringslagen i stället för den tidigare kamerala bokföringen. Detta märks i första hand i form av *resultat- och balansräkning* uppbyggd enligt bokföringslagens principer med justeringar enligt kommunala förhållanden. För finansieringen finns en *finansieringsanalys*. För investeringarna gäller *avskrivningar enligt plan*, dvs. investeringarna kostnadsförs under sin beräknade ekonomiska livstid enligt en på förhand uppgjord plan.

Budgeten är för kommunens högsta beslutande organ, kommunfullmäktige, rätt använd ett *effektivt styrinstrument* där man drar upp riktlinjerna och de allmänna kommunala målsättningarna för kommunens utveckling. Detaljförverkligandet handhas sedan av de lägre förvaltningsorganen under ansvar som redovisas en gång per år. Uppföljandet av budgeten beträffande budgetmålsättningar, prestations- och relationstal har successivt effektiviserats och betonats ytterligare.

De talrika förändringarna inom ekonomiförvaltningen under de sista årtionena har inneburit en hel del merarbete. Belastningen på kommunkansliet har tidvis varit stor bland annat genom fler anställda kombinerat med allt större krav på administration och förvaltning genom lagändringar och utomstående pålagor. Arbetstoppar inträffar främst i februari-mars, maj-juni, oktober och december (främst julhelgerna) med lugnare perioder framförallt i april, augusti-september och november.

Nämndorganisationen

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 15.9.2011 § 54 om ändringar i nämndorganisationen fr o m 2012 och 25.6.2015 § 34 beslutade kommunfullmäktige om minskning av antalet ledamöter i nämnderna fr o m 2016. 12.12.2019 § 66 beslutade kommunfullmäktige att dra in socialnämnden per 31.12.2020 då kommunernas socialtjänst k.f. inledde sin verksamhet. Barnomsorgen överfördes härvid till bildningsnämnden och äldreomsorgen till kommunstyrelsen.

Personalen, arbetsmiljön och lönerna

En *god personalpolitik* är viktigt. Personalstyrkan eftersträvas vara rätt dimensionerad. *Arbetsmiljön* utformas i största möjliga utsträckning så att personalen trivs. Föglö kommun har *funktionella och välfungerande verksamhetsutrymmen* efter alla stora renoveringar och byggen som företagits den senaste 20-årsperioden. Kommunens byggnader är i huvudsak i gott skick, dock finns ombyggnadsbehov vid skolan (sista delen).

Kollektivavtalet för den kommunala sektorn (AKTA) för perioden 01.04.2022 – 30.04.2025 innehåller 2022-2024 löneförhöjningar enligt följande;

1.6.2022	2,0 %, dock minst 46 euro
1.11.2022	0,5 % allmän förhöjning
Mars 2023	engångsbetalning 600 euro till varje vårdpersonal
Juni 2023	engångsbetalning 457 euro till all personal (även vårdpersonalen)
Juni 2023	extra engångsbetalning 150/120 euro till barnomsorgspersonal och skolans assistenter
1.6.2023	2,2 % allmän förhöjning
1.6.2023	lokal justeringspott om 1,9 % på grundlönerna
1.6.2024	2,27 % allmän förhöjning
1.6.2024	lokal justeringspott om 1,33 % på grundlönerna

I budgeten har lönerna budgeterats enligt ovanstående med en förhöjning 2024 om 3,6 % jämfört med budgeten 2023 och nuvarande lönenivå.

För TS och UKTA i stora drag samma förhöjningar, med mindre avvikelser.

Budgetmålsättningar och -prioriteringar

För en långsiktigt hållbar ekonomi betonas i budgeten behovet att hålla en *sparsam linje med användningen av kommunens medel*. Detta har en lång tid varit *kommunens ledstjärna* och är nu extra viktigt när ekonomin är i en historiskt djup svacka. Sparsamheten med allmänna medel skall vara en naturlig del av arbetet inom Föglö kommun. Överskridningar av givna budgetanslag skall helst inte förekomma alls och kan kommande år inte tillåtas överhuvudtaget. Det ekonomiska tänkandet skall genomsyra verksamheterna.

Liksom tidigare prioriteras *kommunens basuppgifter äldre- och barnomsorg samt grundskolan* i resurstilldelningen.

I driftsbudgeten 2024 finns några större budgetökningar, främst inom grundskolan och barnomsorgen där budgeten stiger kraftigt närmast beroende på lönekostnaderna. Även äldreomsorgens kostnader stiger mycket, främst beroende på de stora löneökningarna. I övrigt följs en återhållsam linje.

Förutsättningarna att kunna erbjuda kommuninvånarna annat än basservicen ser alltmer utmanande ut bland annat på grund av det höga kostnadstrycket inom grundskolan och barn- och äldreomsorgen, övrig socialvård (= KST) och sänkta landskapsandelar, men förhoppningsvis skall föglöborna kunna känna att man förutom basuppgifterna erbjuder någonting extra inom t.ex. kultur- och fritidssektorn som kanske förgyller tillvaron. T.ex. kommunens bibliotek och kulturcentrum får mycket beröm från invånarna likväl som utifrån (turister, sommarboende m.m.) och erbjuder bland annat möjlighet till musiklyssnande och läsvrå med ett stort utbud av tidskrifter m.m. Fritids- och kulturnämnden är också aktiv med olika aktiviteter.

Inom RO 123 Näringslivsutveckling finns fortsättningsvis anslag för att stöda *satsningar inom näringslivet* för att stimulera och hjälpa bland annat nyföretagsamhet. Medis kursverksamhet fortgår och utvecklas förhoppningsvis från den nu ganska låga nivån vad gäller deltagare på Föglö, vägunderhållet har beviljats de anslag de anhållit om osv.

Sammanfattningsvis måste man dock konstatera att kommunen för närvarande har ett stort driftunderskott och att krafttag är tvunget framöver för att få åtminstone driftsekonomin i balans. Åtminstone 400.000 euro är tvunget att sparas i driften för att få årsbidraget på plus, vilket är ett absolut minimikrav. Kommunstyrelsen avser därför att i början av 2024 tillsätta ett antal arbetsgrupper för olika sektorer för att under kommundirektörens ledning se över hur dessa inbesparingar skall göras med uppdrag att komma med förslag/alternativ under första halvåret 2024 innan budgetramarna för 2025 fastställs.

Kommunen klarar ännu 2024 ekonomin trots stort underskott beroende på tidigare goda år som utgör en buffert ännu ett år framåt. En liten kommun kan inte göra några större ”oplanerade utsvävningar” utan en framsynt ekonomiskt riktig planering är av stor vikt för att även i framtiden kunna garantera basservicen. En positiv befolkningsutveckling skulle vara viktig då bland annat skolan skulle behöva ett större underlag av barn och elever för att inte bli ohållbart dyr. Trenden härvidlag är dock god så framtidstro finns.

Föglö kommun har det som väl är bra förspänt med fastigheter och anläggningar i hyfsat gott skick.

Ekonomisk balans, upplåning

Tack vare framsynt planering har kommunen kunnat undvika drastiska nedskärningar, permitteringar, skattehöjningar eller stor upplåning de senaste 30 åren. De lån som har lyfts är i huvudsak PAF-lån (landskapet) eller räntestödslån. Samtliga till mycket låg ränta. Kommunens skuldsättning beräknas stiga 2024 jämfört med budget 2023 då kommunen lyfter ett större lån för ombyggnads- och renoveringsprojektet vid Föglö grundskola. Ifall budgeten förverkligas uppgår lånebördan vid årets slut till ca. 1249 €/invånare i kommunen. Inkomstskatteprocenten för 2024 blir 18,50 % (helt i enlighet med kommunplanen) och fastighetsskatten för fast bosättning 0,20 %. Övriga fastighetsskatter oförändrade.

Avgiftsbelagd service

Grunden för kommunens avgiftspolitik är fortsättningsvis att ”användaren betalar” för sådan service som inte är basservice (dvs. socialvård och utbildning) eller kan utnyttjas av alla, dvs. avgifterna skall så långt som möjligt täcka kostnaderna för denna typ av service. Alternativet är att kostnaderna täcks upp via skattsedeln. Denna inställning har hjälpt till att möjliggöra att inkomstskattesatsen är på dagens låga nivå. I framtiden torde alla avgifters betydelse som finansieringskälla för servicen öka.

Investeringar

Investeringar granskas nogsamt för att utröna deras återverkan på driftsbudgeten innan de verkställs. I regel verkställs endast sådant som finns upptaget i kommunplanen. Med anledning av det ansträngda ekonomiska läget råder i princip investeringsstopp framöver (finns inga pengar), men 2024 ser kommunen sig dock tvungen att budgetera för ett storprojekt, den sista (?) ombyggnaden och grundförbättringen vid skolan. Vid en närmare granskning av investeringsanslagen kan man notera att det förutom skolprojektet (725.000 €) är närmast medelstora och mindre investeringar aktuella varav flera ”självbärande”; 46.500 € för ÅVC-området, 20.000 € för nya maskiner till skolans slöjdsal, 31.200 € för utbyggnad av VA-stamnätet till Björkhagen m.fl., 10.000 € för projektering av utbyggnad VA-stamnät Njuponholma, 10.000 € till Föglö FBK för investeringar i räddningsutrustning, 6.500 € ny kopieringsmaskin skolan och 6.000 € pilotprojekt digitala vattenmätare.

Kommunplan för åren 2023-2027 antas i samband med budgeten för 2023. Stor vikt läggs vid denna plan som efterföljs i den långsiktiga ekonomiska planeringen i kommunen och revideras vartannat år. Kommunens fastigheter är i ett hyfsat gott skick, men fordrar kontinuerligt underhåll. En renoveringsplan för kommunens fastigheter finns där bland annat alla lägenheter vid Annagårdens pensionärsbostäder nu är totalrenoverade.

Framtida målsättningar

Genom tillräckligt *starkt eget kapital* är målsättningen att kommunen skall säkerställa en sådan ekonomi att *skattehöjningar är aktuella* endast som följd av rejäla fall på intäktssidan eller överstora kostnadsökningar pga. yttre faktorer som inte beror på kommunen.

Den ekonomiska situationen för kommunen är på sikt utmanande men Föglö kommun är trots allt väl rustat för framtiden och Föglöborna kan se tiden an med tillförsikt bara situationen med finansieringsunderskottet kan lösas.

ARBETSGIVARAVGIFTERNA

Till socialavgifterna hänförs olika typer av socialskydds- och pensionsförsäkringsavgifter. Dessa har beräknats i budgeten enligt följande:

Socialskyddsavgifter	2,9 %	
- sjukförsäkringsavgift		1,53 %
- arbetslöshetsförsäkringspremie		0,60 %
- olycksfalls- och livförsäkringspremie		0,67 %
- ansvarsförsäkringen		0,10 %
Pensionsförsäkringsavgifter		
- KomPL + ekonomiska stödet		19,50 %
- lärarlönerna		18,20 %

BUDGETENS BINDANDE NIVÅER

Driftshushållningsdelen;

Anslaget för varje resultatområde i budgeten är bindande gentemot kommunfullmäktige med beaktande av de målsättningar och eventuella begränsningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts.

De i budgeten nämnda förvaltningsorganen kan vid behov indela resultatområdena i mindre uppgiftsenheter och fördela anslaget åt resultatenheterna. Dessa delanslag är bindande gentemot förvaltningsorganet med beaktande av målsättningar och eventuella begränsningar som förvaltningsorganet specifikt fastställer.

PERSONALPOLITISKA DIREKTIV

Generell begränsning; *ny personal* får inte anställas utan kommunstyrelsens medgivande och dessutom endast inom de ramar som kommunfullmäktige bestämt i samband med att anslaget godkänts. När en tjänst/arbetsavtal blir vakant skall den alltid prövas efter utvärdering av respektive organ som anställer.

Kommunstyrelsen godkänner anslag för *löner* för alla kommunens tjänster och arbetstagare i samband med budgeten för kommande år. Kommundirektören fastställer de specifika lönerna för kommunens arbetstagare inom ramen för tillgängliga budgetanslag/-ramar för respektive resultatområde/-enhet. Lönerna för tjänsteinnehavare fastställs i sista hand av kommunstyrelsen efter att kommundirektören förhandlat om dessa med respektive tjänsteinnehavare.

Kommundirektören fungerar som kommunens arbetsgivarrepresentant och personalchef och handhar enligt huvudregeln kommunens personalfrågor, men kan vid behov delegera dylika frågor till respektive ledande tjänsteinnehavare. Tolkningar av avtalsfrågor och dylikt lokalt handhas till stora delar av löneräknaren enligt den nya arbetsbeskrivningen samt den gemensamma avtalschefen.

Vikarier skall helst *undvikas* och absolut högst anställas inom budgetens ramar. Beslut om eventuella *omplaceringar* av personal fattas enligt delegeringsbeslut av kommundirektören, liksom alla *semesterbeslut*.

Kortare *tjänstledigheter utan lön* kan beviljas om inte särskilda skäl talar för annat, som t.ex. problem med att erhålla vikarier. Beslut fattas i regel av kommundirektören i enlighet med gällande regler. Särskilda grundläggande principer för tjänst-/arbetsledigheter fastställdes av kommunstyrelsen 1.12.2015 § 218.

Semestrarna skall i högsta möjliga grad hållas inom semesterperioden (2.5 - 30.9) och placeras så att vikariebehovet minimeras. Dylika beslut fattas av kommundirektören efter samråd med enhetsförestandarna och efter att personalen fått framföra sina önskemål. Möjligheten till *semesterpenningsledighet* (dvs utbyte av semesterpenning mot ledig tid) tas upp i samband med att sommarsemestrarna fastställs. Semesterpenningsledighet kan, efter prövning, beviljas såvida inget behov av vikarie finns och beviljas i så fall av kommundirektören.

En positiv inställning till önskemål om *deltidsarbete* hålles, ifall arbetstagare/ tjänsteinnehavare så önskar och saken kan ordnas utan problem. Temporära vakanser och tillfälliga uppgifter bör om möjligt skötas med arbetslösa personer i första hand från Föglö, om möjlighet finns med hjälp av sysselsättningsstöd från landskapsregeringen.

Investeringsdelen;

Investeringsdelens anslag står till respektive förvaltningsorgans disposition för det ändamål och med de eventuella begränsningar som kommunfullmäktige fastställt i samband med att anslaget godkänts.

Anslagen, med undantag för anslagen för anskaffande av lösegendom, får inte användas förrän kommunstyrelsen godkänt kostnadsförslag och verkställighet, förutom för planering, utredning och andra förberedande åtgärder. Undantag; där godtagbara kostnadsförslag redan finns med i budgeten. Prövas i oklara fall av kommundirektören. I sådana fall står anslaget till respektive förvaltningsorgans disposition inom nettoanslagets ramar med beaktande av de ev. begränsningar/villkor som fastställts för respektive anslag.

RESULTATOMRÅDEN - RESULTATANSVAR

För vart och ett resultatområde finns alltid ett resultatansvarigt organ och/eller en resultatansvarig person. Dessa organ och personer ansvarar för att det beviljade anslaget används i enlighet med budgetens riktlinjer och målsättningar till avsett ändamål och på ett ekonomiskt och riktigt sätt. Kort sagt; dessa resultatansvariga ansvarar för kommunens ekonomi och verksamhet inom "sitt" område, och står i samband med bokslut och revision till svars för året inom "sitt" resultatområde.

Resultatansvariga som skött sin uppgift kan belönas. En förutsättning är att kommunfullmäktiges målsättningar och riktlinjer efterföljts och uppfyllts. Under dessa förutsättningar och att resultatområdets verksamhet och ekonomi skötts på ett riktigt sätt, så att ansvarsfrihet beviljas, reserveras 50 % av ett eventuellt överskott som ett tillägg till följande års budget. Dessa medel får sedan användas på det sätt den/de resultatansvariga önskar. Detta eventuella "plus" påverkar inte anslagsbeviljningen för följande år såvida kommunstyrelsen inte annorlunda beslutar. Sålunda skall det vara intressant och stimulerande att sköta verksamheten på bästa sätt, så att dels 1) målsättningarna uppfylls och 2) verksamheten sköts på ett ekonomiskt riktigt sätt. Pengarna går alltså inte helt "förlorade" ifall man lyckas vara sparsam. En förutsättning är förstås också att kommunens totala ekonomiska utfall ger förutsättningar för detta.

Som motvikt till detta, vid eventuella överskridningar av beviljade anslag, dras ett eventuellt underskott av från tidigare reserverade överskott eller från kommande års eventuella överskott. Målsättningen med allt detta är förstås att de resultatansvariga skall känna ett större ansvar för kommunens ekonomi.

Tilläggsbudgeter skall i princip inte existera, förutom av synnerliga skäl i undantagsfall. Enda möjligheten till tilläggsanslag skall vara utomstående pålagor som förvaltningsorganen inte kan påverka, eller i extrema fall där målsättningen för resultatområdet är omöjlig att uppfylla utan tilläggsanslag (tidigare överskott skall användas i första hand) eller andra alternativ är uppenbart oförmånligare ur kommunens synvinkel.

UPPHANDLINGEN (Avser inköp, inte försäljning)

Lös egendom

Vid upphandling (inköp) av inventarier/löseegendom för belopp överstigande 4.000 euro exkl. moms. skall anbud/offert alltid inbegäras från minst tre (3) leverantörer. Anbud/offert skall inbegäras även av lokala företagare ifall dessa kan tillhandahålla efterfrågad tjänst/vara. Anbud kan inbegäras även för mindre inköp ifall respektive resultatansvarig så anser och det kan leda till förmånligare pris.

Entreprenader

Vid entreprenadupphandling är motsvarande gräns 25.000 euro exkl. moms. I övrigt samma regler som beträffande lös egendom.

Allmänna regler

Upphandlingen kan handhas som tjänsteinnehavarbeslut inom anslaget ramar och då lägsta anbud antas. För entreprenader gäller dock en övre gräns om 15.000 euro exkl. moms. Ifall respektive resultatansvarig vid val av likvärdiga anbud (uppfyller kraven) önskar anta annat än lägsta anbud förs ärendet till respektive förvaltningsorgan för beslut. Strävan skall vara att så långt som möjligt anlita lokala leverantörer/entreprenörer när de kan matcha priserna.

Rekommenderas att om inte minst två anbud föreligger bör nämnden/anbudstagaren alltid ta i övervägande om projektet/entreprenaden/inköpet skall utbjudas på nytt alternativt skjutas upp. Förvaltningsorganen uppmanas vid oklara fall konsultera kommundirektören.

Fr.o.m. 2016 infördes som obligatoriskt förfaringssätt s.k. "Öppningsprotokoll" vid upphandlingar av entreprenader/löseegendom där förutom respektive ledande tjänsteinnehavare även kommundirektören närvarar och vid behov även respektive förvaltningsorgans ordförande (prövas av kommundirektören). Detta för att erhålla en bättre beredning av upphandlingsärendena inför förvaltningsorganen så att en färdig beredning skall finnas när organet sammanträder. Förfaringssättet uppskattas också kunna bidra till en säkrare upphandling samt snabba upp processen vid upphandling.

Sedan 2019 förs inte längre några inventarieförteckningar centralt från kommundingården utan det är varje förvaltningsenhetens eget ansvar att i tillräcklig utsträckning ha koll på sina inventarier.

Totalbudgeten

Resultatenheter	Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C10 Valnämnden	6900	5400	1500	0	0	1500
C11 Revisorerna	6500	0	6500	0	0	6500
C12 Kommunstyrelsen	2422396	343996	2078400	0	1600	2080000
C20 Lantbruksnämnden	15400	2400	13000	0	0	13000
C40 Bildningsnämnden	1932537	187247	1745290	0	22710	1768000
C50 Byggnads- och tekniska nämnden	1247543	1313547	-66004	6040	353964	294000
C60 Fritids- och kulturnämnden	52965	9968	42997	160	3843	47000

Totalt	5684241	1862558	3821683	6200	382117	4210000
---------------	----------------	----------------	----------------	-------------	---------------	----------------

	Kostnader	Intäkter	Netto	Totalt
Investeringar	855200	9800	845400	845400

	Kostnader	Intäkter	Netto	Totalt
Finansiering	30233	3802233	-3772000	-3772000

	Kostnader	Intäkter	Netto
Totalbudgeten	6569674	5674591	895083

DRIFTSEKONOMIDELN

Centralnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
100	Val	6900	5400	1500	0	0	1500

CENTRALNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 100 VAL

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar europeiska, statliga, landskaps- och kommunalval varvid uppgifterna handhas av centralnämnden, som också fungerar som valnämnd, samt en valbestyrelse för hemmaröstning och liknande. Dessutom vid eventuella förekommande fall också kommunala folkomröstningar.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Att genomföra under 2024 aktuella val, dvs presidentvalet (budgeterat för två omgångar) och val till Europaparlamentet.

Valen genomförs i enlighet med gällande lagstiftning.

Den kommunala centralnämnden fungerar samtidigt som valnämnd i.o.m. att Föglö är endast ett valdistrikt. Därutöver finns valbestyrelsen för röstningar vid äldreboende och eventuella hemmaröstningar.

Förhandsröstningen arrangeras vid kommundgården. Som röstningslokal på valdagarna fungerar likaså kommundgården.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Valdagar	-	2	3
Sammanträden			
- centralnämnden	-	10	5
- valbestyrelsen	-	3	3
Extra arbetstimmar	-	20	20
Valdistrikt	1	1	1
Vallokal	1	1	1
- Kommungården.			

	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	277	7.700	6.900	
Bruttoinkomster	0	5.200	5.400	
Nettoutgifter	277	2.500	1.500	
ANSLAG VAL	277	2.500	1.500	
Skatteprocent	0,00	0,02	0,02	

Revisorerna

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
110	Revision	6500	0	6500	0	0	6500

REVISORERNA

RESULTATOMRÅDE: 110 REVISION

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar den årliga revisionen av Föglö kommuns ekonomi och förvaltning och handhas enligt kommunens förvaltningsstadga av tre (3) revisorer och för var och en av dem en personlig ersättare. En av revisorerna kan vara av revisionsbyrå utsedd revisor.

Revisorerna uppgör i början av varje mandatperiod en plan för periodens revisionsverksamhet.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Verksamheten fortsätter som tidigare, vilket innebär att med iakttagande av god revisionsred, befintliga lagstadganden samt kommunens förvaltningsstadga granska kommunens ekonomi och förvaltning på ett effektivt sätt, samt tillika granska att densamma sköts på ett riktigt sätt.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Gemensamma revisionsdagar	2	2	2
Revisionstimmar, lokala revisorer totalt	22,5	50	40

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Nettoutgifter	5.464	7.000	6.500	
ANSLAG REVISION	5.464	7.000	6.500	- 7,1 %
Skatteprocent	0,06	0,07	0,07	

Lantbruksnämnden

Resultatområden	Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
130 Lantbruksnämnden	15400	2400	13000	0	0	13000

LANTBRUKSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 130 LANTBRUKSNÄMNDEN

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten består av på kommunerna ankommande uppgifter inom lantbruksförvaltningen, enl. bl.a. LL om lantbruksnämnder (ÅFS 85/98) och LL om främjande av gårdsbruk (ÅFS 54/98) samt landsbygdsverkets direktiv angående handläggningen av frågor rörande understöd till lantbruket.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Att sköta de uppgifter inom lantbruksförvaltningen som ålagts kommunerna.

Verksamheten planeras att som tidigare skötas utifrån ett med kommunerna Eckerö, Hammarland och Lumparland gemensamt lantbrukskansli beläget i Hammarland Kattby och en gemensam lantbruksnämnd. Sedan 2023 har lantbrukssekreteraren inte någon fast kanslitid på Föglö utan hen kan bokas till den första tisdagen i månaden. Ifall inga bokningar finns kommer hen inte till Föglö.

Genomförande/motiveringar:

De färskaste uppgifterna om de beskattningsbara inkomsterna ger Föglö en samarbetsandel om 16,43 % jämfört med 17,69 % i budgeten för 2023.

Kostnadsökningen beror på personalbyte/pensionering inklusive därav följande semesterarrangemang.

Bundet anslag: 1) Samarbetsersättning kring lantbrukssekreterare 15.400 euro.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	
Antal sammanträden	2	2	2	
Föglös andel av lantbrukssekreterare % av heltid	16,43	17,69	16,43	
<i>Skiften i stödansökningarna</i>				
Basskiften i stödansökan hektar				
* åker	652	654	652	
* naturbeten	359	362	359	
* icke stödberättigade naturbeten	759	746	759	
<i>Ansökningar</i>				
Huvudstödsansökningar (antal gårdar)	22	23	20	
Stödbeslut totalt	52	63	84	
Pappersblanketter, totalt	17	22	5	
Anmälan om deltagande	10	10	15	
Skiftesanmälan/-ändringar	18	24	87	
Beviljade lantbruksstöd totalt inkl. stöd från Ål.l.r	792 511 euro			
Gårdar som ansöker om stöd	22	23	20	
Kostnad per gård	427	469	770	
	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	9.397	10.800	15.400	
Bruttoinkomster	2.645	800	2.400	
Nettoutgifter	6.752	10.000	13.000	
ANSLAG LANTBRUKSNÄMNDEN	6.752	10.000	13.000	+ 30,0 %
Skatteprocent	0,07	0,10	0,13	

Byggnads- och tekniska nämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
500	Byggnadsinspektionen	36785	31785	5000	0	0	5000
C51	Brand- och räddningsväsendet	48264	0	48264	0	3736	52000
C52	Tekniska nämnden	107675	2500	105175	0	3825	109000
503	Gator och vägljusnät	7307	0	7307	0	20693	28000
550	Kommunalvägar	69588	23075	46513	0	35487	82000
505	Avfallshantering	96993	99318	-2325	0	2325	0
506	Hamnverket	12196	7636	4560	0	8440	13000
590	Vattenverket	65831	108130	-42299	0	38299	-4000
591	Avloppsreningsverket	98071	146744	-48673	1540	41133	-6000
C53	Fastigheter, byggnader, lokaler	602028	765791	-163763	4500	169263	10000
C56	Tullkammarplans fastigheter	33398	41576	-8178	0	18178	10000
580	Kommunens radhus	21476	24382	-2906	0	1906	-1000
581	Annagårdens pensionärsbostäder	47931	62610	-14679	0	10679	-4000
Totalt		1247543	1313547	-66004	6040	353964	294000

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 500 BYGGNADSINSPEKTIONEN

Omfattning och verksamhet:

Byggnadskansliet handhar dels de uppgifter som lagstadgat är hänförliga till byggnadsnämnden i plan- och bygglagen och -förordningen samt dels de uppgifter nämnden har anförtrodd i instruktioner m.m.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Verksamhetens målsättning är att ge en effektiv och god service till kunderna, vilket innefattar en snabb behandling av byggnadslov och övriga tillstånd samt en god rådgivning till byggaren.

Nuvarande plan- och bygglag har varit i kraft sedan 1 oktober 2008.

Föglö kommun reviderade sin byggnadsordning 2013 och den trädde i kraft 1.1.2014.

Byggnadslovstaxan är differentierad och innehåller m²-pris.

Nuvarande bygglovshanteringsprogram, ADAM 2, införskaffades 2017. I.o.m. detta kan en noggrannare kontroll göras av att byggnader slutsynas inom byggnadslovens giltighetstid. När så ej är fallet debiteras alltid 150 € enligt gällande taxa för förlängning av byggnadslov.

Budgeteras för ADAM 2 en årskostnad om 1,60 €/invånare och år, *kostnad 806 €* därtill budgeteras 1 €/invånare och år för utveckling av programmet, *kostnad 504 €*.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal sammanträden, BTN	11	12	12
- ordförande årsarvode	1.500	1.500	1.500
Kanslitider måndag, onsdag, fredag	9-11.30	9-11.30	9-11.30
Antal beviljade byggnadslov	27	42	42
Antal byggnadsanmälningar	6	5	5
Antal rivningsanmälningar	1	1	2
Antal färdigställda bostäder	1	1	1
Antal färdigställda övriga byggnader	29	30	30
Antal syneförrättningar	105	95	100
Slutsyner	25	20	20
Antal avslag	1	1	1
Byggnadsinspektör i % av heltid	30	30	30
Kanslist i % av heltid	15	15	15
Löneräknare i % av heltid	0,54	0,57	0,55

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Avgifter, exempel (utdrag ur bygglovstaxan)				
Egnahemshus, €	400+2,00 €/m ²	430+2,20 €/m ²	440+2,25 €/m ²	
Fritidshus	500+5,00 €/m ²	545+5,40 €/m ²	560+5,55 €/m ²	
Bastu upp till 25 m ²	”	”	”	
Båthus	550	600	610	
Isolerad ekonomibyggning upp till 20 m ²	300	325	335	
Isolerad ekonomibyggning > 20 m ²	300 +	325 +	335 +	
- upp till 50 m ²	1,50 €/m ²	1,80 €/m ²	1,85 €/m ²	
- över 50 m ²	2,50 €/m ²	2,70 €/m ²	2,75 €/m ²	
Oisolerad ekonomibyggning upp till 50 m ²	290	315	320	
Oisolerad ekonomibyggning > 50 m ²	290 + 2,50 €/m ²	315+2,70 €/m ²	320+2,75 €/m ²	
Förhöjning pga. byggande på holme	160	175	180	
Väsentlig fasadförändring	250	270	275	
Ändring av bärande konstruktion eller eldstad, som kräver nytt kanalsystem	250	270	275	
Förlängning av byggnadslov	150	150	150	
Tidsbegränsat bygglov ≤ 100 m ²	220	240	245	
Tidsbegränsat bygglov > 100 m ²	220 + 1,50 €/m ² över 100 m ²	220 + 1,50 €/m ² över 100 m ²	245 + 1,50 €/m ² över 100 m ²	
Byggnadsanmälan	200	220	225	
Behandlingsavgift vid avslag	200	220	225	
Rivningsanmälan	0	0	0	
Avlopp från enskilda hushåll, €/tillstånd för 5 pe				
Traditionellt avlopp	455	490	505	
Kretsloppsanpassat	375	405	415	
BDT-avlopp	375	405	415	
Ombyggnad av befintlig avloppsanläggning	375	405	415	
Ändring av giltigt miljötillstånd	200	220	225	
Beviljande av dispens	-	-	-	
Godkända avloppssystem, st/år	16	18	13	
- Traditionellt avlopp	3	5	3	
- Kretsloppsanpassat	6	1	1	
- BDT-avlopp	6	5	5	
- Ombyggda avlopp	1	5	2	
- Ändring av miljötillstånd	-	2	2	
Byggnadslovens kostnads- täckning i % av utgifterna	64,8	91,7	86,4	
	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	32 871	36 044	36 785	
Bruttoinkomster	21 305	33 044	31 785	
Nettoutgifter	11 566	3 000	5 000	
ANSLAG BYGGNADSINSPEKT.	11 566	3 000	5 000	+ 66,7 %
Skatteprocent	0,12	0,03	0,05	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C 51 BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

Omfattar kostnadsställena 510 Brand- och räddningsväsendet
511 Befolkningsskyddet

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Upprätthålla en räddningstjänst med god utryckningsberedskap och en hög servicenivå vilket gör att de som bor och vistas i Föglö skall känna sig trygga.

2024 års driftsbudget utgår från den som lades 2023. Kåren har upplevt ett uppsving i verksamheten med ökat antal aktiva medlemmar. En genomgång av kårens förutsättningar gjordes under 2023 och det kan konstateras att det föreligger ett behov av uppgradering och utbyte av kårens räddningsutrustning. Dessutom är branddepån i behov av underhåll och utökade utrymmen i form av kallförråd med två portar.

Under budgetåret 2024 ligger fokus på att påbörja en uppgradering av kårens utrustning samt att planera för reservkraft till branddepån. Trots det dåliga ekonomiska läge som råder i kommunen är det nödvändigt att kåren har förutsättningar att trygga liv, hälsa och egendom för de som bor och vistas i kommunen. Förutsättningar för ett gott arbetarskydd måste finnas och dessutom bör branddepån utrustas med reservkraft för att kunna fungera som en trygg samlingspunkt i händelse av kris. Ovanstående behov är inget som ryms inom driftsbudgeten utan behöver genomföras via investeringsanslag. Kåren beviljas ett investeringsanslag om 45 000 euro fördelat över fyra år för uppdatering av räddningsutrustning. Dessutom behöver kommunen åtgärda de brister som finns i branddepån samt genomföra en projektering och kostnadskalkyl för ett kallförråd med två portar.

Hälv. Investeringsanslag 10 000 €, uppgradering av räddningsutrustning

Det är viktigt att komma ihåg att kommunens frivilliga brandkår är den primära resursen för att trygga kommuninvånarnas vardag. Föglö är en stor skärgårdskommun med ett insulärt läge och vikten av beredskap för bränder och andra olyckor är av största betydelse. Det betyder att det är mycket viktigt att den lokala brandkåren uppmuntras och stöttas från kommunens håll.

Under förutsättning att samtliga kommuner kommer överens bildas under 2024 en gemensam kommunal räddningsmyndighet där Jomala kommun står som huvudman. Det innebär i praktiken att tre tjänstemän överförs från Mariehamns stad till Jomala kommun. Eftersom inget ännu är beslutat läggs budget som planerat för 2024.

Utbildning och övningsverksamhet

Utbildning av kårmedlemmar är en mycket viktig del av verksamheten. För att höja kunnandet och intresset för brand- och räddningsväsendet finns ett anslag i budgeten. Anslaget bibehålls inför 2024.
Anslag: 1.000 €.

Fordonsanskaffningar

Inga fordon är planerade att skaffas.

Brandsynerna

Brandsynerna utförs av Mariehamns räddningsverk i enlighet med gällande avtal mellan Föglö kommun och Mariehamns stad.

Räddningschefstjänsten inkl. befälsberedskapen köps sedan den 1 mars 1999 av Mariehamns stad. Beloppet indexjusteras varje år (2,5 % 2024). Budgeten är lagd enligt gällande avtal. *Anslag: 4.033 € (för brandchefsdelen).*

Sotningsverksamheten handhas av privata sotningsföretag. Sotarna uppbär själv avgifterna för sotningen. Vid sotning på holmar (fritidshus) skall fastighetsägaren tillhandahålla båt åt sotaren. Den partiella avregleringen som gjordes år 2007 försvårar övervakningen av sotningsverksamheten. Landskapsregeringen aviserade redan år 2013 en översyn av sotningslagstiftningen, men än har inget konkret gjorts. Landskapet har även utrett möjligheten till en lokal sotarutbildning men utredningen visade att det inte fanns någon möjlighet att genomföra en dylik p.g.a. för höga kostnader. Även om sotningsutmaningarna är stora har några nya entreprenörer etablerat sig på marknaden vilket är till glädje.

Övrigt

För att säkerställa att kommunens räddningsresurser räcker till finns ett anslag upptaget för att täcka ev. kostnader för släckningsarbete och extern hjälp. Anslaget bibehålls inför 2024. *Anslag: 1.000 €.*

Sedan 2010 disponerar Föglö FBK sjöräddningsskjulet i Degerby för kommunens brandbåt. *Anslag: 1 836 €.*

2016 minskades kommunens brandbrunnar till 3 st. I stället erbjuds kommunens invånare möjlighet till ett kommunalt bidrag för underhåll av brandbrunnar. Anslaget för upprustning av privata brandbrunnar är 500 € 2024.

Befolkningsskyddet

Driftskostnaderna för befolkningsskyddet har eget kostnadsställe i budgeten.

Tjänsten som befolkningsskyddschef köps sedan 1 april 2007 av Mariehamns stad. *Kostnad 2024: 1.161 €.* Lokal befolkningsskyddsinstruktör med årsarvode 550 €/år.

Befolkningsskyddets totala kostnad 2024 = 6.200 € exkl. avskrivningar (6.450 € 2023).

Föglö FBK

Driftskostnaderna för Föglö FBK ligger sedan 2003 direkt under räddningsnämnden. Kåren har sedan 2014 saknat juniorverksamhet. Kåren har i stället för sin juniorverksamhet infört fadderverksamhet.

Rustmästararvodet för Sonboda och Vargskär delas på 2 personer och motsvarar 170 mantimmar. Erläggas som timpenning mot redovisning (se beslut kst 2010).

		2024	(2023)
<u>Bundet anslag 1):</u>	Anslag för kårens trivsel	1 500 €	(1 500 €)
	Krav; att användas för kårens <i>aktiva</i> medlemmar		
<u>Bundet anslag 2):</u>	Föglö FBK juniorverksamhet	500 €	(500 €)
<u>Bundet anslag 3):</u>	Rustmästararvode, Vargskär	450 €	(450 €)
<u>Bundet anslag 4):</u>	Rustmästararvode, branddepån	2.550 €	(2.550 €)

Inventarier: 3.000 € enligt följande;
Ospecifiserat (Räddningsutrustning, beklädnad, arbetsredskap)

Prestations- och relationstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	
Fastighetsskötare för branddepån -timmar/vecka	1,31 % 0,5	1,31 % 0,5	1,31 % 0,5	
Antal inspektioner, varav	6	20	20	
- brandsyner 1 & 3 års objekt	3			
- kanalsyner vid nybyggnation	3			
Antal utryckningar	20	10	10	
Antal brandbrunnar	3	3	3	
Antal befolkningsskyddsplatser (tillfällig inkvartering)	100	100	100	
Antal skyddsrumspatser (ledningscentralen)	14	14	14	
(skolans skyddsrum)	100	100	100	
Bfs-kurser	-	1	1	
- antal deltagare	-	3	3	
Bfs-övningar	-	-	-	
Befolkningsskyddschef				
- köptjänster	904 €	1137 €	1161 €	
Befolkningsskyddsinstruktör				
- årsarvode	550 €	550 €	550 €	
Brandalarmering; telefoner	0	0	0	
Brandalarmering; sirener	3	2-3	2-3	
Brandradio (virve), antal	7	7	7	
Brandmannakurser	1	1	1	
- antalet deltagare	1	2	2	
Brandövningar	8	10	10	
Juniorövningar	0	0	0	
Antal sotade fastigheter per år (sotningsuppdrag)	*	80	80	
* Inga uppgifter från sotare				
Branddepån, hyra/m ²	4,93	5,68	4,97	
Sjöräddningsskjulet, hyra/m ²	2,07	2,07	1,70	
Ledningscentralen, hyra/m ²	5,05	7,30	5,80	
	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	43 587	51 514	48 264	
Bruttoinkomster	149	0	0	
Nettoutgifter	43 438	51 514	48 264	
Avskrivningar	1 684	3 486	3 736	
ANSLAG BRAND- O. RÄDDN.VÄS.	45 122	55 000	52 000	- 5,5 %
Skatteprocent	0,47	0,54	0,53	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C52 TEKNISKA NÄMNDEN

Omfattar kostnadsställena 520 Agenda 2030-gruppen
521 Tekniska kansliet inkl. parker, parkeringar och
övriga allmänna områden

Omfattning och verksamhet:

Tekniska kanslifunktionerna inkl. Agenda 2030-arbetet, byggnads- och samhällsplaneringen samt parker, parkeringar och övriga allmänna områden (t ex lekparken vid bibliotekshuset, torgområdet, rastplatser).

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Målsättningen med verksamheten är att hålla kanslifunktionerna på en lämplig nivå enligt resurserna.

Agenda 2030-gruppen

Fortsätta med Agenda 2030-arbetet i kommunen.

Agenda 2030-gruppen har sedan 2007 eget kostnadsställe i budgeten med kostnadsansvar och för gruppen budgeteras 2024 totalt 1500 € med följande fördelning; kopiering och porto 124 €, utbildning s.s. kursdagar och temadagar 129 €, mötesarvoden 963 €, traktering 100 €, reseersättningar 184 €.

Arbetsledare/förman samt allmän skötsel av publika områden

Sedan 2019 är en person anställd som arbetsledare/förman varav 24,5 % är avsatt för tekniska kansliet i enligt med arbetsbeskrivning. Övriga delar är ansvar för vatten- och avloppsreningsverket (25 %) samt fastighetsskötseln (50,5 %). Avsikten sammantaget är att avlasta kommunteknikern och allmänt effektivisera fastighetsskötseln.

Degerby centrumområde (det område kommunen disponerar) skall fortsättningsvis hållas snyggt och städat och göra ett gott intryck för besökare. I första hand skötsel av planteringar och områden.

Vid de allmänna rastplatserna ansvarar servicemännen för att sophantering och de allmänna toaletterna sköts på ett bra sätt. Kommunen har 2 rastplatser, en vid Embarsund och en vid Bråttö vik.

Ekholm bostadsområde

2018 fastställdes detaljplanen för det nya bostadsområdet Ekholm i Prestgården by. Utbyggnaden verkställdes 2020 till största delen med en mottagningsbesiktning av projektet den 17.12.2020 och den slutliga slutsynen verkställdes den 10.05.2021 då asfalteringen var slutförd. Projekteringen av överföringsledningen gällande vatten och avlopp till Ekholm har slutförts och anbudshandlingarna godkändes av BTN den 21.11.2022 och bjöds ut den 23.11.2022. Anbudet antogs av BTN den 23.01.2023 och entreprenadavtalet undertecknades den 23.02.2023. Överföringsledningarna skall vara färdigställda senast den 15.11.2023.

Julgranarna

Kontroll av julgransljusen i Degerby centrum och vid Annagården inför jul med kranbil samt inköp av lampor mm. till ljusslingorna. *Kostnad 525 €.*

Avfallshantering på allmän plats för turister och dagsbesökare

Avfallshantering vid rastplatserna vid Embarsund och Bråttö vik sköts med blandavfallskärl på 660 liter med tömning varannan vecka under perioden maj – september. *Kostnad 764 €.*

Därtill reserveras 600 € för ospecificerade turistsopor som fritt kan disponeras av byggnads- och tekniska nämnden.

Arbetsledare/servicemännen

Under året inbjuds arbetsledaren till minst ett nämndmöte för att diskutera med beslutsfattarna. Målsättningen är att det skall vara en öppen dialog mellan beslutsfattarna och fastighetsavdelningen och på detta sätt utveckla fastighetsskötseln i kommunen gemensamt. Bedömningen är att mötena med beslutsfattarna är nyttiga för bägge parterna och därmed skall det fortgå under 2024.

Projekt VA-plan

Föglö kommun tog 2018 del i fortsättningsprojektet VA-plan 2018 i samarbete med samtliga kommuner och Ålands Vatten Ab. Beslutades 2022 om fortsättning av projektet. Kommunteknikern är medlem i styrgruppen. Kostnaden för Föglö kommuns del uppgår till 1,60 €/inv eller totalt 806 €.

Inventarier:

1. Inköps 10 st ”vapenflaggor”, *kostnad 950 €.*

Övriga särskilda anslag:

Underhåll av utrustning vid centrums lekplats	200 €
Kostnad mattvätten	1013 €
Grusning av gångar i Degerby centrum	280 €
Anläggningsjord Degerby centrum (1 lass)	408 €
Ställplatserna vattenavgifter	394 €

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Antal möten per år				
- tekniska nämnden	11	12	12	
- Agenda 2030-gruppen	7	5	5	
Antal detaljplaner	5	5	5	
Antal rastplatser	2	2	2	
Antal parkeringar	2	2	2	
Antal parkeringsplatser (personbilar)	12 + 21	33	33	
Antal parkeringsplatser (lastbilar/bussar)	1	1	1	
Antal ställplatser	3	3	3	
Mattvätt	1	1	1	
Vattenförbrukning i m ³	86	75	75	
Vattenförbrukning i m ³ ställplatser	4	5	5	
Kommuntekniker i % av heltid	70	70	70	
Arbetsledare/förman i % av heltid	24,5	24,5	24,5	
Byråsekreterare i % av heltid	15	15	15	
Kanslist i % av heltid	25	25	25	
Löneräknare i % av heltid	6,3	6,42	6,37	
Serviceman/fastighetsskötare i % av heltid	5,22	5,22	5,22	
	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	110 886	104 665	107 675	
Bruttoinkomster	6 792	1 500	2 500	
Nettoutgifter	104 094	103 165	105 175	
Avskrivningar	6 707	4 335	3 825	
ANSLAG tekniska nämnden	110 801	107 500	109 000	+ 1,4 %
Skatteprocent	1,16	1,05	1,12	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 503 GATOR OCH VÄGLJUSNÄT

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av kommunens gator på detaljplanerade områden, gång- och cykelvägar samt upprätthållande av vägbelysningen i Degerby och på Ekholm.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Gatorna

Underhålla gatorna enligt de resurser som föreligger, sträva efter att hålla vägarna på nuvarande standard.

Under 2020 utbyggdes vägnätet på Ekholm bostadsområde varvid gatornas antal och längdmeter utökades med totalt 677 m. Entreprenaden gällande Ekholms infrastruktur färdigställdes den 10 maj 2021.

För vägunderhåll av vägarna upptas 2024 endast medel för lappningskostnader *totalt 410 € (2023: 350 €)*. Detta för att kommunen har ytbelagt samtliga nu befintliga detaljplanevägar (gator) och GC-vägar.

Konstateras att Tingsvägen samt största delen av Sintingsvägen och Lumparlutsvägen är kommunalvägar och därmed ligger under resultatområde 550 (kommunalvägar) trots att de ligger inom detaljplanerat område.

GC-vägar

-

Vägljuset

Ingen utbyggnad av vägljuset är aktuell under 2024.

Gällande vägljuset görs inget underhåll av armaturerna (utbyte av gamla armaturer) som man har budgeterat ett antal år. Detta motiveras med att man har planerat att göra konvertering av befintliga armaturer till LED-lampor hösten/vintern 2023/2024. Totalt finns medel för denna konvertering av befintliga armaturer till LED-lampor totalt 9 460 € reserverat. Förhoppningen är att dessa medel räcker till den planerade konverteringen av befintliga armaturer förutom de armaturer som går längs Föglövägen.

Vägljuset i Degerby (och på Ekholm när tomter där börjar säljas) kommer att hållas tänt fr.o.m. 06:15 t.o.m. kl. 22:30 under perioden 15 augusti till den 15 april, tänt åtta månader per år.

Inventarier:

1. Inköp av 3 st trafikmärken till Ekholm F35 ”förbud att parkera fordon + tillägsskylt T17b.
Kostnad: 600 €

Miljömål; Vid förnyande av vägbelysning skall energibesparande armaturer och lampor användas.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
<i>Gatorna</i>			
Gator, lm	1 591	1 591	1 591
Underhållsdikning, antal timmar	0	0	0

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Underhållskostnad per meter i € (exkl. moms)	0,23	0,90	0,98
Underhållskostnad per km i €	228	900	985
<i>Gång- och cykelvägarna</i>			
Gång- och cykelväg, lm	1 028	1 028	1 028
<i>Vägbelysningen</i>			
Vägbelysning antal ljuspunkter	115	116	116
Ekholm	6	6	6
Antal hyrda stolpar	60	60	60
Årskostnad per ljuspunkt i €	33,30	59,27	49,47
Elförbrukning Degerby kWh/år	20 460	16 000	19 000
Elförbrukning Ekholm kWh/år		2 000	1 000

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	4 357	8 307	7 307	
Bruttoinkomster	164	-	-	
Nettoutgifter	4 193	8 307	7 307	
Avskrivningar	20 693	20 693	20 693	
ANSLAG gator och vägljusnät	24 886	29 000	28 000	- 3,4 %
Skatteprocent	0,26	0,28	0,29	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 550 KOMMUNALVÄGAR

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar privata vägar, kommunala vägar och trafikleder samt administration. Dessutom övervakningen av trafiksäkerheten på trafiklederna i kommunen.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024;

Underhållet av de kommunala vägarna upprätthålls med de medel som anvisas.

Löpande vägunderhåll av kommunalvägarna

Avtal för snöplogning av kommunens vägar och fastigheter upphandlades under våren 2023. Nya avtal gällande snöplogningen för tre distrikt undertecknades och gäller i fyra säsonger t.o.m. våren 2027. För de två återstående distrikten Degerön och Västersocken tecknades avtal endast för ett år, t.o.m. våren 2024 med option på de tre övriga säsongerna. Snöplogningen av privata vägar, vändplaner och företag/institutioner fortgår som tidigare.

Anbud på grusning begärs in på försommaren/hösten. Grusningen sker under hösten 2024 senast inom september. Konstateras att grusning på hösten är lyckad och man kan med fördel fortsätta med detta för att slippa vårens koordinering av grusning och saltning, vilken kan vara problematisk.

Första släntklippningen längs de allmänna vägarna utförs *innan* turistsäsongen för att möta turisterna med snygga vägrenar. Vägrenarna skall dock inte klippas så att blomsterprakten längs dem äventyras eller under den tid växterna blommar. Kommunens principer för slätter av vägrenar skall följas. Totalt utförs 2 släntklippningar, 1 slyklippning och 1 vattning och saltning av vägarna per år.

För vägsalt budgeteras totalt 18 ton till de återstående grusvägarna, ca 9,0 km motsvarar ca 2000 kg/km. *Kostnad 7 546 € för saltet.*

Under året kommer kommunen att fortsätta med underhållsdikningen på kommunalvägarna. Någon siktförbättringssprängning är dock inte aktuell enligt vägsyneprotokollet av den 6 september 2022. *Kostnad 2 560 €.* 2024 görs en normal underhållsdikning enligt de beviljade medlen. Dikning görs för att avlägsna växtlighet i diket och gräskanten på vägkroppen. Man kan även överväga att kantfräsa vägen för att avlägsna gräskanten på vägkroppen. Vägsyn hålls minst vartannat år (den senaste hölls 6 september 2022), varför nästa vägsyn skall hållas senast under hösten 2024.

Kommunalvägarna – större åtgärder (ytbeläggning mm) på befintliga kommunalvägar

Landskapet har inte längre upptaget anslag i landskapsbudgeten för investeringsbidrag för nybyggnad och grundförbättringar av kommunalvägar, vilket leder till sämre möjligheter att genomföra dylika projekt då de är mycket kostnadskrävande, och att projekten måste planeras in under längre tid och genomföras när ekonomiska möjligheter finns.

Kommunen har tre ytbelagda kommunalvägar i Degerby, Tingsvägen, de 700 meter av Lumparlutsvägen som tidigare var bygdeväg samt Sintingsvägen. Tingsvägen lappades av landskapet för ca femton år sedan innan den överläts till kommunen och klarar sig ännu en tid framöver. Lumparlutsvägens första 700 meter grundförbättrades 2013 genom infräsning och ny ytbeläggning, dock inte hela sträckningen, medan Sintingsvägen är relativt ny och ytbelades 2017.

Grundförbättringen av Nötövågen på en sträcka av 150 meter är planerad till tidigast år 2025. *Hänv.: kommunplanen 2023-2027.*

Beträffande Tingsvägen skall en enklare grundförbättring småningom göras genom en stabiliseringsfräsning och vägen därefter ytbeläggas. Detta verkställs 2028 eller senare enligt vägplanen för åren 2023 – 2027 som ingår i kommunplanen för samma år. *Hänv.; kommunplanen 2023-2027.*

Ytbeläggning av övriga kommunalvägar är planerade i kommunplanen för 2023 – 2027. Ytbeläggningar planeras till tidigast 2028 och ordningsföljden på ytbeläggningarna av kommunalvägar jämte preliminära årtal för dem fastställdes av kommunfullmäktige i ett särskilt beslut i samband med kommunplanen för åren 2023 – 2027 (Kfge § 62, 14.12.2022). *Hänv.; kommunplanen 2023-2027.*

Ny kommunalväg till norra Degerby

Skjutet på framtiden och föreslås i kommunplanen och vägplanen att detta projekt nu verkställs tidigast 2027. *Hänv.: kommunplanen 2023-2027.*

Miljömål;

Vid upphandling skall utsläppskrav ställas på de olika vägunderhållsmaskiner som kommunen hyr in. Hänvisning till fastställd miljöhandlingsplan, kfge § 32/30.6.2011.

Snöplogning av privata vägar

Den differentierade snöplogningstaxan bibehålls. Avgifterna för snöplogningen skall vara självbärande. Höjningar kan ske ifall det blir en riklig snö vinter.

Lands- och bygdevägarna

Byggnads- och tekniska nämnden skall noggrant följa med tillvägagångssättet vid landskapsregeringens större underhållsarbeten på lands- och bygdevägarna i kommunen så att alla normer och regler för sådana arbeten uppfylls samt dessutom vid behov i förekommande fall kräva att vägplaner uppgörs innan arbeten inleds.

Inventarier;

1. 2 st skyltar inköps, väjningsplikt. *Kostnad 600 €.* *Hänv.: vägsyneprotokollet den 6.9.2022.*

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Byråsekreterare i % av heltid	2,50	2,50	2,50
Löneräknare i % av heltid	0,06	0,03	0,03
Kostnader för underhåll av kommunalvägar per kilometer (totalt 18.635 meter)(exkl. moms)	2 405	2 499	3 078
Anslutna till snöplogningen	87	91	87
- varav privata	56	58	56
- företag/institutioner	31	33	31
<i>Kommunalvägarna;</i>			
Vägsalt, ton	18	18	18
Moblandat krossgrus, ton	268,78	260	260
Halksand, kubikmeter	26,7	20	20

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Landsväg i meter	27 962	27 962	27 962	
Bygdevägar i meter	9 762	9 762	9 762	
Kommunalväg i meter	<u>18 635</u>	<u>18 635</u>	<u>18 635</u>	
<i>Vägar totalt i meter exkl. gator</i>	<i>56 359</i>	<i>56 359</i>	<i>56 359</i>	
Vägnamnsskyltar	-	-	-	
Trafikskyltar	2	2	2	
<i>Avgifter;</i>				
Snöplogningstaxa €/infart	helår	helår	helår	
0 - 100 meter	85	85	130	
101 - 500 meter	115	115	225	
501 - 1.000 meter	190	190	300	
1.001 - 2.000 meter	220	220	496	
2.001 - meter	290	290	655	
Grundavgift företag	110	120	140	
Anmälningsavgift	45	45	45	
Vägarbeten, antal timmar	0	50	50	
Väghyvling, antal timmar	31,5	35	35	
Kommunalvägar, snöplogningstimmar	82	100	100	
Släntklippning, antal timmar	40	40	40	
Slyklippning, antal timmar	14	25	25	
Sandningstimmar	21*	10	10	
Sopningstimmar	9,5	5	5	
Saltning/vattningstimmar	10,5/19,5	35	35	
Vägreparationstimmar	3	20	20	
Uppsatta plogpinnar kommunalvägar	1 148	1260	1200	
Uppsättning/nedtagning av plogkäppar, antal timmar	10	15	23	
Underhållsdikning, antal timmar	48	16	16	
Siktförbättringssprängning, enheter	0	0	0	
* innehåller 2021 års timmar också				
Investeringsanslag; -	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2022	2023	2024	
Bruttoutgifter	59 385	63 193	69 588	
Bruttoinkomster	9 893	15 680	23 075	
Nettoutgifter	49 492	47 513	46 513	
Avskrivningar	35 487	35 487	35 487	
ANSLAG trafikleder, vägar	84 979	83 000	82 000	- 1,2 %
Skatteprocent	0,89	0,81	0,84	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 505 AVFALLSHANTERING

Omfattning och verksamhet:

Kommunens avfallshantering.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Bakgrund

Föglö kommun återtog fr.o.m. 1.1.2011 hela renhållningsansvaret från kommunförbundet Ålands Miljöservice (MISE). Byggnads- och tekniska nämnden initierade 2020 ett eventuellt återinträde i kommunförbundet Ålands Miljöservice. Kommunfullmäktige beslutade dock den 17.12.2020 att fortsättningsvis sköta avfallshanteringen i egen regi.

Sluttäckning av Stentorpa avfallsdeponi i enlighet med beviljat miljötillstånd slutfördes den 13.8.2007.

Kommunen köpte 2016 in marken där kommunens återvinningscentral är belägen.

Avfallshanteringen 2024

Avfallshanteringen skall skötas på bästa sätt i enlighet med av kommunfullmäktige antagen renhållningsplan samt finansieras i sin helhet med avgifter.

Kostnad på totalt 3500 € budgeteras även 2024 för eftervården enligt det godkända kontrollprogrammet för Stentorpa deponin.

Kommunens avfallshantering sköts på totalentreprenad i enlighet med renhållningsplanen. Kommunen genomförde en EU-upphandling hösten 2021 för kommunens totala avfallshantering. Avtal undertecknades den 8 november 2021 med Transmar Ab för en avtalsperiod om två (2) år med en option på ett (1) år. Således har kommunen ett avtal t.o.m. den 31.12.2023 med option på ytterligare ett år, vilket nämnden beslutat utnyttja.

2024 budgeteras för ombyggnationer och investeringar vid ÅVC-området så att ytan optimeras och t ex ger möjlighet till upphöjda avlossningsplatser såsom en ”ringväg”. *Hänv.: investeringsanslag.*

Under året fortsätter nämnden informera om avfallshanteringen via kommunens infoblad, kommunens hemsida, enskilda utskick och med direktinformation via fakturan. Avsikten med mycket information är att stävja att avfall lämnas på felaktiga platser runt om i kommunen.

Sedan 1.1.2019 gäller ny lagstiftning i landskapet. Hänvisning till Landskapslag om tillämpning av rikets avfallslag ÅFS 2018/83 och rikets lag FFS 646/2011.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Antal grundavgifter			
* hushåll (fast bosatta)	304	260	255
* fritidshus (interna)	71	75	70
* fritidshus (externa)	625	615	625
* fritidshus (externa, som debiteras)	568	600	590
* hushåll med egen hantering	82	82	82
* företagare/stugor mm	8	15	15
Antal återvinningsstationer	5	5	5
Besök vid Stentorpa återvinningsstation	932	900	900
Anslutna till fastighetsnära avfallshämtning	124	120	120

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
<i>Återvinningscentralen</i>			
Elförbrukning, kWh	289	1 200	600
<i>Renhållningsavgifter</i>			
Renhållningens grundavgift			
fast bosatta	120,97	129,03	135,48
egen hantering (egen återvinningsstation)	56,45	60,48	62,90
fritidsfastigheter	80,65	84,68	88,71
interna fritidshus (anpassad avgift, LL om renhållning § 23)	36,29	40,32	41,94
företagare/uthyrningsstugor med lov	36,29	40,32	44,35
”mindre” företag med lov	68,55	72,58	80,65
Brännbart restavfall €/säck (- 200 l)	6,45	7,26	8,06
Brännbart restavfall €/påse (- 60 l)	3,23	4,03	4,84
Bioavfall €/påse (- 25 l)	8,07	8,87	9,68
Bioavfall €/påse (-8 l)	3,23	4,03	4,84
Deponiavfall 2 €/m ³	32,26	36,29	38,71
Deponiavfall 3 €/m ³ <0,5 m ³	64,52	68,55	72,58
Deponiavfall 3 €/m ³ >0,5 m ³	112,90	112,90	120,97
Vit- / brunvaror €/kolli < 0,1 m ³	6,45	7,26	8,06
Vit- / brunvaror €/kolli > 0,1 m ³	8,07	8,87	9,68
Däck på fälg €/st	16,13	20,16	24,19
Däck utan fälg €/st	3,23	4,03	4,84
Faktureringsavgift	5,00	5,00	5,00

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	92 645	96 311	96 993	
Bruttoinkomster	85 663	96 311	99 318	
Nettoutgifter	6 982	0	- 2 325	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	0	0	2 325	
ANSLAG avfallshantering	6 982	0	0	
Skatteprocent	0,07			

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 506 HAMNVERKET

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av

- kommunens bryggor (fiskelandningsbryggan i Degerby, fiskelandningsbryggan i Storgetösund, Degerösunds bryggan, Nötö bryggan, Ulversö (Bänö) bryggan, Gollans bryggan (strandskoning) och småbåtsbryggan vid Sinting) runtom i kommunen,
- kommunens simstrand på detaljplaneområdet Sinting och simstranden i Hastersboda by.

Dessutom skötseln av kommunens hamnområden i Degerby och den s.k. Tullbryggan i Degerby med kringområden.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Kommunens servicemän/fastighetsskötare handhar skötseln av markområden och anläggningar vid kommunens simstränder, bryggor och hamnområden.

Simstränder

Sinting simstrand hålls i ett fortsatt fint skick, likaså Hastersboda simstrand. Vid bägge simstränderna kompletterades de befintliga torrdassen 2013 med en Populett-enhet för att förbättra hygienien vid torrdassen samt underlätta för servicemännen att sköta om dem.

Livräddningsstationerna på simstränderna förnyades inför sommarsäsongen 2023.

Underhåll 2024;

Harvningen av bägge badstränderna fortgår detta år, 2 ggr per säsong, *kostnad 1 260 €*.

2024 kompletteras Sinting badstrand med ca 30 m³ sand. *Kostnad; 900 €*. Inget behov av sand till Hastersboda badstrand.

ÅMHM:s tillsynsavgifter, *kostnad 630 €*

Vattenprovtagning vid stränderna, *kostnad 368 €*

Sopkärl vid Hastersboda badstrand 660 l juni-augusti, tömning 1 gång varannan vecka, *kostnad 312 €*

Bryggor/båtuppdagningsplatser

Kommunens bryggor hålls i acceptabelt skick. För bryggorna budgeteras 2024 endast för smärre underhåll (400 €).

Omfattande upprustningar vid hamnområdet i Degerby gjordes under 2017-2020, bl.a. ombyggnad av strandskoningen hösten 2017 och flyttning av båtuppdagningsrampen under 2018. Projektet färdigställdes våren 2020. Vid båtuppdagningsramperna planeras inget underhåll 2024.

Simhopptornet/bryggorna på Sinting

Budgeteras för en dykning inför säsongen (1 000 €).

Under år 2016-2017 röjdes Sintingsudden upp så att den blev öppen och tillgänglig som t ex klippbad. Nu ankommer det på kommunens servicemän att hålla efter slyet regelbundet vid Sintingsudden och kommunens simstrand så att det inte växer igen.

Under 2018 iordningställdes en mindre besökshamn i form av en flytbrygga till Sintingsudden. Avsikten med detta är att besökare skall ta iland där och inte vid simhopptornets brygga.

Småbåtsplatser

Kommunen har under år 2023 hyrt ut 16 st (2 st halva) båtplatser i Tullbassängen, de flesta hyresavtal gäller tills vidare. Under år 2024 är målsättningen att alla 14 + 2 halva (16) st båtplatser är uthyrda. Det finns en viss efterfrågan på ytterligare småbåtsplatser varför nämnden bör arbeta med att eventuellt hitta ett område där man kan anlägga ett antal hyrplatser.

Hamnområdet

På hamnområdet kring väntsalen är parkering förbjudet. Parkering får därför inte ske på området och nämnden skall informera bilägare om att parkering inte får förekomma och att brott mot detta kan beivras. Landskapet har skyltat området.

Gästhamnen/servicehuset

Servicehuset såldes 2013 och gästhamnen är uthyrd till Föglöbutiken Ab.

För slamsugen i gästhamnen budgeteras inköp av ett komplett pumpmembranet. *Kostnad 600 €.*

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Antal bryggor	9	9	9	
Utarrenderade områden/bryggor	2	2	2	
Antal båtuppdragningsramper	3	3	3	
Antal båtuthyrningsplatser totalt	16	16	16	
- varav uthyrda	16	16	16	
Årshyra/båtplats 7 m (exkl.moms.)	169	183	183	
Årshyra/båtplats ½ 7 m (exkl.moms.)	97	105	105	
Fastighetsskötare i % av heltid	7,86	7,86	7,86	
Offentliga simstränder	2	2	2	
* Sinting och Hastersboda				
- vattenprov	3	3	3	
Arrendeinkomster				
Nordic Trout Ab				
fiskelandningsbryggan i Degerby	3 187,26 €	3 406 €	3 476 €	
tilläggsmark vid fiskelandningsbryggan i D:by	770 €	770 €	770 €	
Föglöbutiken Ab				
gästhamnen i Degerby	700 €	700 €	700 €	
Arrendeutgifter				
Degerby fiskelag				
gästhamnen	354,67 €	400 €	418 €	
småbåtshamnen (hamnassängen)	236,45 €	260 €	279 €	
elkostnad vid Föglöbutikens brygga enl avtal	225,81 €	220 €	245 €	
	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	10 420	15 094	12 196	
Bruttoinkomster	6 879	7 426	7 636	
Nettoutgifter	3 541	7 668	4 560	
Avskrivningar	7 942	8 474	8 440	
ANSLAG hamnverket	11 483	16 142	13 000	- 19,5 %
Skatteprocent	0,12	0,16	0,13	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 590 VATTENVERKET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar vattenförsörjningen i Degerby med närområden anslutna till kommunens avsaltningsanläggning.

Målsättning och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Vattenverkets uppgift är att sälja högklassigt vatten till samtliga inkopplade abonnenter.

Vattenverket finansieras genom avgifter och skall sedan 2010 vara en självbärande enhet i byggnads- och tekniska nämndens budget.

Fr o m 2019 har kommunen anställt en arbetsledare/förman som har huvudansvaret för vatten- och avloppsverket och på det sättet avlastar servicemännen/fastighetsskötarna med denna uppgift. I.o.m. detta ingår kommunteknikern mycket mindre i jouten, högst 1 gång varannan månad.

Historik

Kommunen satsade på basen av vattenförsörjningsplan för Föglö kommun på en avsaltningsanläggning för att säkra vattenförsörjningen i Degerby med närområden. Vattenverket färdigställdes 2004 och provdriften var slutförd i januari 2005.

2003 godkändes en översiktsplan för utbyggnad av vattenstamnät till hela kommunen i olika etapper (kfge § 69/25.9.2003). Kommunfullmäktige beslutade den 13.11.2008 § 71 pga de orimligt höga kostnaderna i enlighet med byggnads- och tekniska nämndens förslag att utbyggnaden av vatten till övriga delar i kommunen enligt den godkända planen skrinläggs.

2009 byggdes vattenintaget för vattenverket om så att råvattenkvaliteten förbättras under våren, sommaren och hösten. Vattenintaget flyttades ut till ett djup på 4 - 5 m så att intaget inte kommer i kontakt med uppgrumlingen vid strandlinjen. Vattnet är därmed också något kallare under sommaren. 2010 installerades en UV-lampa i verket. 2011 digitaliserades, koordinatbestämde hela ledningsnätet för att ha en ordentlig dokumentation var ledningarna ligger på en digital karta. Under år 2014 gjordes ytterligare förbättringar av vattenintaget ss. fördjupning av intagsröret så att verket inte blir så beroende av lågvatten. Därtill gjordes vissa förbättringar på intagssilen så att det blir lättare att rensa intagssilen från snäckor mm.

Framtida driften

2021 tillsattes en arbetsgrupp för att bland annat utreda den framtida driften av vatten- och avloppsreningsverket. Arbetsgruppen som utredde privatiseringen kom med en mellanrapport under år 2021 och slutrapport under 2022, vilken godkändes av kommunfullmäktige 14.12.2022 § 58. Däri ingick att vatten- och avloppsverksverksamheten bjuds ut på entreprenad för att minimera driftskostnaden för vatten- och avloppsverket. Tanken var att hela jourverksamheten för kommunens egen del skulle slopas och köpas in då vatten- och avloppsverket utgör största delen av jouten. Byggnads- och tekniska nämnden godkände anbudshandlingarna den 17.4.2023 och entreprenaden bjöds ut ut den 12.5.2023. Anbudstiden gick ut den 12.6.2023 men inga anbud inlämnades. Byggnads- och tekniska beslutade 3.7.2023 att verksamheten skall fortsätta som tidigare i egen regi, vilket nu föreligger till behandling i kommunstyrelsen och –fullmäktige under hösten 2023.

Investeringar

År 2017 påbörjades etapp 1 gällande förbättringar i vattenverket för att höja alkaliniteten, framtagande av ritningar på tillbyggnaden av vattenverket. Etapp 1 gick främst ut på att bygga utrymmet för att ge plats för den nya utrustningen som behövs för att åtgärda alkaliniteten. Etapp 1 slutfördes per den 9.7.2021. Etapp 2 går ut på att installera behövlig utrustning. Planeringen av behövlig utrustning inleddes hösten 2021 och färdigställdes hösten 2022. Projektet i sin helhet färdigställs hösten 2023. Under 2022 anslöts Degerby färjläge samt väntsalen till kommunens vattenledningsnät.

Under år 2024 planeras tre olika projekt inom VA-verket. Vattenverkets andel utgör 44 % av investeringarna. Följande investeringar genomförs år 2024:

1. Utbyggnad av VA-stamnät till Björkhagen m fl. i Degerby by. *Investeringsanslag 31 200 €*
2. VA-stamnät – pilotprojekt digitala hushållsmätare till Degerby vattenverks verksamhetsområde. *Investeringsanslag 6 000 €*
3. VA-stamnät – delanslag för projektering/utbyggnad av Njuponholma området. *Investeringsanslag 10 000 €*

Service/driften

Inget serviceavtal finns för vattenverket sedan februari 2018.

Inventarier:

- komplettering av vattenverksverktyg 30 €

Beklädnad:

- komplettering av vattenverkets skyddskläder (1 nyanställd) 150 €

Kemikalier;

- tvättkemikalier, EDTA och citronsyra 350 €
 - klor en dunk 30 l 74 €
 - mineraliseringsämne 0 kg 0 €

Tjänster/underhåll av maskiner;

- Underhållskostnader 700 €
 - UV-lampa 1 st 250 €
 - påsfilter, bytesintervall varannan vecka 26 st/år 952 €
 - mikronfilter M3 6 st 3 941 €
 - diverse givare mm. 58 €
 - dykning för rengöring av vattenintaget 600 €
 - Utbyte av stålrör på RO-anläggningen 3 362 €
 - vattenprovavgifter enligt godkänt kontrollprogram 1 689 €

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Arbetsledare/förman (vattenverksansvarig) %	12,5	12,5	12,5
Serviceman i % av heltid	26,14	25,0	25,0
Antal anslutningar (övriga/radhus)	98/7	98/7	99/7
Såld vattenmängd, kubik	14 306	17 560	16 722
- till utomstående, kubik	5 951	6 650	6 402
- till Nordic Trout Ab	4 635	4 800	4 800
- till egna fastigheter, kubik	3 720	5 110	5 020
- till Ekholm		1 000	500

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Ledningsnätets längd, m	5 124	5 124	5 124
Vattenprover under året	24	12	12
Produktionskostnad €/per m ³	4,22	4,20	3,94
Produktionskostnad €/per m ³ inkl. svinn	3,86	3,97	3,71
Renvattensvinn m ³ /år	1 359	1 000	1 000
<i>Avgifter;</i>			
- anslutningsavgift			
rördimension 40 mm	3 355	3 640	3 950
rördimension 50 mm	3 655	3 965	4 300
- bruksavgifter			
grundavgift (exkl. moms)	200	300	300
mätarhyra per år (exkl. moms)	50	75	75
per kubik (exkl. moms)	2,95	3,85	3,85
Elförbrukning kWh/år (vattenverket)	139 642	110 000	139 000
Kostnadstäckning i %	78,8 %	100,0 %	103,8 %

Investeringsanslag totalt; 47 200 €

* Utbyggnad VA-stamnät

* VA-stamnät – pilotprojekt digitala hushållsmätare

* VA-stamnät – delanslag för projektering/utbyggnad Njuponholma

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	60 437	73 677	65 831	
Bruttoinkomster	64 713	110 756	108 130	
Nettoinkomster	4 276	37 079	42 299	
Räntor	63	22	0	
Avskrivningar	30 848	37 057	38 299	
ANSLAG vattenverket	26 635	0	- 4.000	
Skatteprocent	0,28			

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 591 AVLOPPSRENINGSVERKET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar rening av avloppsvatten i Degerby och dess närområden för de som är anslutna till kommunens avloppsreningsverk. Därtill kommunens slammottagning.

Målsättning och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Avloppsreningsverkets uppgift är att rena avloppsvattnet i enlighet med beviljat miljötillstånd för verksamheten.

Reningsverket skall rena vattnet så effektivt att myndigheternas krav uppfylls under alla årstider. Byggnads- och tekniska nämnden skall årligen följa upp att de stipulerade kraven uppfylls. Det senaste (gällande) miljötillståndet för avloppsreningsverket erhöles 10 september 2014 (gäller 10 år). I detta tillstånd sänktes reduktionsgraden av totalt kväve från 70 % till 50 % i enlighet med kommunens anhållan. Ny ansökan om revidering av villkor ska lämnas till ÅMHM senast den 31 december 2024.

Kommunen skickar in årsrapporter till Ålands landskapsregering i enlighet med tillståndet. Under år 2022 uppfyllde verket inte utsläppskraven gällande BOD₇ och fosfor som skall beräknas som kvartalsmedelvärde under något kvartal. Gällande kvävereduktionen så uppfylldes inte kravet vilket är ett årsmedelkrav. Tillståndet innehåller även hur mycket kg/år kommunen får släppa ut föroreningar och dessa krav uppfylldes gällande BOD₇ och kväve under 2022. Hänvisning avloppsverkets årsrapport 2022.

Avloppsverket finansieras genom avgifter och skall sedan 2010 vara en självbärande enhet i byggnads- och tekniska nämndens budget.

Sedan 2019 har kommunen en arbetsledare/förman som har huvudansvaret för vatten- och avloppsverket och på det sättet avlasta servicemännen/fastighetsskötarna med denna uppgift. I.o.m. detta ingår kommundeteknikern mycket mindre i jouten, högst 1 gång varannan månad.

Historik

Det nuvarande avloppsreningsverket färdigställdes under 2001 enligt den uppgjorda helhetsplanen för vatten- och avloppsverket i Degerby som godkännts av kommunfullmäktige samt avtalats med Ålands Fiskförädling Ab. I samband med detta byggdes även vatten- och avloppsnätet ut till norra Degerby för att möjliggöra inkoppling av i första hand ÅFF (numera Nordic Trout).

2013 förnyades styrsystemet och 2014 anlades en ny större utjämningsbassäng (den tidigare byggdes 2006) för att på ett bättre sätt jämna ut den ojämna belastningen under dygnet till reningsverket samt kunna köra ett jämnt flöde in i verket. Säkrare drift! Trots utjämningsbassäng har det funnits olika driftstörningar mm. som har stört reningsprocessen vilket försämrar det totala reningsresultatet. De planerade förbättringarna i den åtgärdsplan som lämnades till ÅMHM under 2011 verkställdes under år 2014. ÅMHM godkände kommunens åtgärdsplan 16.11.2011. Enligt detta beslut skulle kommunen åtgärda avloppsverkets styrsystem inom 2012 och utökningen av kapaciteten i biosteget och ny utjämnning och luftning skulle vara åtgärdat före den 1.9.2013. Föglö kommun begärde den 5.9.2013 förlängd tidsfrist t.o.m. den 31.5.2014 för att förverkliga steg 2 i ÅMHM:s beslut. Dessa åtgärder färdigställdes i maj 2014. Därefter har arbetet bestått av att optimera driften av verket för att nå stipulerade reningskrav.

Framtida driften

2021 tillsattes en arbetsgrupp för att bland annat utreda den framtida driften av vatten- och avloppsreningsverket. Arbetsgruppen som utredde privatiseringen kom med en mellanrapport under år 2021 och slutrapport under 2022, vilken godkändes av kommunfullmäktige 14.12.2022 § 58. Däri ingick att vatten- och avloppsverksverksamheten bjuds ut på entreprenad för att minimera driftskostnaden för vatten- och avloppsverket. Tanken var att hela jourverksamheten för kommunens egen del skulle slopas och köpas in då vatten- och avloppsverket utgör största delen av jouren. Byggnads- och tekniska nämnden godkände anbudshandlingarna den 17.4.2023 och entreprenaden bjöds ut den 12.5.2023. Anbudstiden gick ut den 12.6.2023 men inga anbud inlämnades. Byggnads- och tekniska beslutade 3.7.2023 att verksamheten skall fortsätta som tidigare i egen regi, vilket nu föreligger till behandling i kommunstyrelsen och –fullmäktige under hösten 2023.

Investeringar

Under 2018 påbörjade kommunen projektering av ett nytt avloppsreningsverk på en ny plats för att utöka kapaciteten från 900 pe till 1500 – 2000 pe. Målsättningen var att flytta bort avloppsreningsverket från Degerby centrum till en mera undanskymd placering men fortsättningsvis relativt centralt. Arbetsgruppen för planering av nytt reningsverk lämnade en slutrapport vilken behandlades av kommunfullmäktige 17.12.2020 § 90. På basen av kommunfullmäktiges beslut skall nämnden göra verkställighetsåtgärder enligt slutrapporten. Projektet är dock tillsvidare lagt på is då det kräver extern finansiering för att vara genomförbart, vilket tillsvidare inte erhållits.

Planen var att Degerby färjläge skulle anslutas till avloppsledningsnätet 2022. Ålands landskapsregering beslutade dock att anhålla om endast vattenanslutning. Väntsalen anslöts dock till avloppsnetet.

Under år 2020 lämnade kommunen in en revidering av miljötillståndet för slambäddarna. Anhållan gick ut på att bägge bassängerna skulle avyttras och ge rum för ytterligare komposteringsyta för slammet som produceras från avloppsverkets avvattningsanläggning. I budgeten för 2021 togs upp ett investeringsanslag för att återställa slambäddarna och tillika utöka ytan för att kunna kompostera det avvattnade slammet. Arbetet färdigställdes till sommaren 2022. Arbetet utfördes som löpande mot timersättning.

Under år 2024 planeras tre olika projekt inom VA-verket. Avloppsverkets andel utgör 56 % av investeringarna. Följande planerade investeringar inför år 2024:

1. Utbyggnad av VA-stamnät till Björkhagen mfl. i Degerby by. *Investeringsanslag 31 200 €*
2. VA-stamnät – pilotprojekt digitala hushållsmätare till Degerby vattenverks verksamhetsområde. *Investeringsanslag 6 000 €*
3. VA-stamnät – delanslag för projektering/utbyggnad av Njuponholma området. *Investeringsanslag 10 000 €*

Servicen/driften (inkl. pumpstationerna)

2017 driftsattes den nuvarande säckavvattningsanläggningen vid Degerby avloppsverk i utrymmet mellan den ”gamla” byggnaden och ”nya” byggnaden. 2022 beslutades att denna anläggning skulle bytas ut till en mera lämplig avvattningsanläggning, en trumpress, som ryms på samma plats. Detta för att minska jourtimmar och den kroppsliga belastningen på servicemännen vid verket p.g.a. den tunga hanteringen av slamsäckarna. Trumpressen installerades och driftsattes i slutet av år 2022. Tömningen av containern för det avvattnade slammet upphandlas. Detta gäller transport av containern till kompostplattan för tömning.

Kemikalier och material

- PIX 115, 14 st påfyllningar á 1 178,62	16 501 €	(oförändrat antal)
- Polymer 600 kg	10 552 €	(+ 275 kg)

Tjänster

- Avloppsvattenprovavgifter 12 st	5 984 €
- Upphandlad transport av slamcontainer till Granboda	2 125 €

Genomgång av befintliga ventilationen så att inomhusklimatet i verket blir bättre, arbetsmiljöfråga.
2 041 €

Inga anslag för akuta haverier finns upptaget för år 2024. (2 041 €, 2023)

Inventarier:

-

Slamhanteringen från Degerby avloppsreningsverk utförs så att slammet förs till den egna anläggningen i Granboda. I.o.m. att anläggningen bytts ut körs det avvattnade slammet av en entreprenör till ett fast pris. *Kostnad 2 125 €* för transporter.

Miljömål; att eliminera luktolägenheten vid avloppsreningsverket.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Arbetsledare/förman (reningsverksansvarig) %	12,5	12,5	12,5
Serviceman i % av heltid	26,14	26,1	26,14
Antal anslutningar	102 st	103 st	105 st
Behandlad avloppsvattenmängd, kubik	19 978	18 158	19 154
- till utomstående	5 900	5 500	6 476
- till Nordic Trout Ab	9 785	7 550	7 550
- till Flisö Fisk Ab	1 368	1 500	1 500
- till egna fastigheter	2 925	3 608	3 628
Renvattenförbrukning i avloppsreningsverket	791	1 400	1 400
Avloppsnätets längd, m	3 848	3 928	3 928
Pumpledning, m	1 762	3 967	3 967
Antal pumpstationer	8	9	11
Avloppsvattenprover/år	12	12	12
Reningskostnad, drift €/m ³	4,90	6,06	5,12
<i>Avgifter;</i>			
- anslutning för en lägenhet	4 770	5 175	5 615
- bruksavgifter			
grundavgift (exkl. moms)	0	0	0
per kubik (exkl. moms)	4,65	4,65	4,65
Slammottagningsavgift €/m ³ (exkl.moms)			
- slam från 3-kammarbrunn	36,00	39,00	42,00
- slam från slutet system	27,90	30,25	32,70
Mottagen slammängd i m ³	407,5	545	500
- slutna tankar i m ³	237	315	300
- 3-kammarbrunn	170,5	230	200
Kemikaliemängd i liter	8 000	11 200	11 200
Dekateringslam, avvattnat slam omräknat till m ³	154,98	162	162

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Utsläpp av näringsämnen kg/år			
- BOD ₇	584,2	602,0	602,0
- P (fosfor)	21,7	20,0	20,0
- N (kväve)	1 183,7	1 405,0	1 405,0
<i>Elförbrukning kWh/år</i>			
Reningsverket	100 840	106 000	105 000
Pumpstationerna (6 st)	16 230	13 770	13 770
<i>Arrenden;</i>			
*Benny & Elin Mattsson (slamhanteringsområdet)	403,22 €	380 €	420 €
Kostnadstäckning i %	108 %	104,0 %	104,2 %
Investeringsanslag totalt; 47 200 €			
* Utbyggnad VA-stamnät			
* VA-stamnät – pilotprojekt digitala hushållsmätare			
* VA-stamnät – delanslag för projektering/utbyggnad Njuponholma			

	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	97 871	110 109	98 071	
Bruttoinkomster	134 135	156 207	146 744	
Nettoinkomster	36 264	46 098	48 673	
Räntor	1 040	948	1 540	
Avskrivningar	29 059	39 150	41 133	
ANSLAG avloppsreningsverket	- 6 165	- 6 000	- 6 000	
Skatteprocent				

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C53 FASTIGHETER, BYGGNADER OCH LOKALER

Omfattar kostnadsställena

- 543 Servicemännen/fastighetsskötarna
- 530 Annagården
- 531 Daghemmet Myran
- 532 Kommungården
- 533 Branddepån
- 534 Föglö grundskola
- 535 Gym/företagarhus
- 537 Lagerhallen
- 541 Värmecentralen
- 538 Utarrenderade områden
- 539 Fastighetsbilarna
- 540 Avanten
- 544 Fastigheterna; lokalvården
- 545 Bankhuset
- 546 Vikingaborg

Omfattning och verksamhet:

Skötseln av kommunens fastigheter, förutom de direkta hyresbostäderna (kommunens radhus och Annagårdens pensionärslägenheter) + fastigheterna inom Tullkamarplan, vilka har egna resultatområden. Dessutom omfattar resultatområdet kommunens utarrenderade områden bortsett från hamnområdena och Tullkamarplan. Under resultatområdet lyder således också fastighetspersonalen samt lokalvården.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024;

Allmänt

Målsättningen är att hålla byggnaderna i tekniskt gott skick och kommunens fastigheter är alla i ett relativt gott skick. Dock kommer de fastigheter som har träfasader enligt kommunplanen att målas de närmaste åren. Därtill behöver även vissa äldre byggnaders tak förnyas inom en snar framtid.

2021 tillsattes en arbetsgrupp för att utreda vad av fastighetsskötseln som kan privatiseras eller om hela fastighetsskötseln kan privatiseras. Uppdraget var att privatiseringen skulle vara ekonomiskt fördelaktigt för kommunen. Arbetsgruppen presenterade en mellanrapport 2021. Slutrapporten avgavs 24.10.2022 och godkändes av kommunfullmäktige 14.12.2022 § 58. Entreprenad bjöds ut under våren 2023, men inga anbud inlämnades. Förslaget från byggnads- och tekniska nämnden är nu att fastighetsskötseln fortsätter i egen regi.

Fastighetsskötseln (kostnadsställe 543)

Arbetsledare/förman

Fr.o.m. 2019 utökades resurserna inom den tekniska verksamheten så att en arbetsledare/förman anställdes. Dennes huvuduppgifter fördelas som följer; 24,5 % administration och avlastning för kommunteknikern inom tekniska nämnden, 25 % huvudansvarig för vatten- och avloppsverket varvid avsikten är att servicemännen i största möjliga utsträckning skall avlyftas denna uppgift annat än under arbetsledarens/förmannens semestrar samt 50,5 % uppgifter inom fastighetsskötseln som bl.a. arbetsledare/förman för servicemännen. I detta ingår bl.a. att fungera som sommarvikarie under servicemännens semestrar. Det budgeteras inte för någon extra sommarvikarie inom fastighetsskötseln, men en arbetsgrupp tillsätts under året av kommunstyrelsen för att göra en utredning om vad som kan avlyftas från fastighetsskötseln i syfte att försöka uppnå ekonomiska inbesparingar, eventuellt mindre personalbehov och mindre arbetsbörda vår och sommar. Uppdraget kan också innefatta förslag till upplägg över arbetsåret för olika uppgifter.

Servicemännen/fastighetspersonal

Arbetsavtalen ändrades 2011 så att bägge servicemän ansvarar gemensamt över kommunens samtliga byggnader och anläggningar. De har därmed inbördes lika stor procent på samtliga fastigheter och anläggningar. På detta sätt är det tänkt att de skall arbeta mera som ett team och stöda varandra i de olika arbetsuppgifter som de har enligt sina arbetsbeskrivningar. Serviceman/fastighetsskötarebefattningarna utökades till två heltidsarbeten fr.o.m. år 2006.

2019 ändrades fördelningen av arbetsprocenterna för servicemännen så att de bättre motsvarar dagens situation och fördelning av arbetstiden mellan de olika fastigheterna och verksamheterna. 2023 reviderades arbetsprocenterna något för att täcka in den nya fastigheten Vikingaborg.

Arbetsledaren alternativt servicemännen eller bägge erhåller tillsvidare ett s.k. miljötillägg om 1 €/arbetsdag. Denna ersättning betalas ut till den som hanterar avloppsslammet vid verket. Arbetsledaren för dagbok över denna hantering. *Kostnad 550 €.*

Fastighetsjouren

Under år 2024 fortgår fastighetsskötareverksamheten enligt Tekniska sektorns avtal. Fastighetsjouren ändrar dock fr o m 1.1.2024 så att den endast omfattar fredag kväll-måndag morgon, drygt två dygn. Beredskapsersättningen beräknas enligt följande; $104 \text{ dygn} \times 15,5 \text{ tim/dygn} \times 20 \% = 322,4 \text{ tim/år}$ som skall ersättas med fastighetsskötarnas/arbetsledarens grundtimlön. Jouren skall täcka vatten- och avloppsverket, omsorgshemmet Annagården och Annagårdens pensionärslägenheter till den delen det där bor pensionärer (dvs inte för de yngre personer som bor där). Övriga fastigheter ingår **INTE** i den sedvanliga fastighetsjouren utan endast akuta utryckningar. Under vintern ansvarar man för snöröjningen/sandningen vid omsorgshemmet, Annagårdens pensionärslägenheter och skolan. *Kostnad för jouren 14 282 €, kostnadsminskning 14 593 €.* Utryckningsersättningen fördelas enligt de verkliga kostnaderna per fastighet (enligt jourdagboken). Kommunteknikern ingår sporadiskt i jourverksamheten högst en gång per kvartal.

Fastighetsmaskiner

Kommunen förnyade kommunens kombimaskin och huvudgräsklipparen under 2017. Genom att hålla maskinparken i gott skick blir servicemännens arbete så effektivt och störningsfritt som möjligt.

Privatisering av fastighetsskötseln

Den 9.2.2021 tillsatte kommunstyrelsen en arbetsgrupp för att utreda möjligheterna till privatisering av delar av fastighetsskötseln. En eventuell privatisering skulle göras enbart om väsentliga ekonomiska inbesparingar kunde göras. Arbetet med detta utfördes 2021 – 2022. Enligt uppdraget avgavs en mellanrapport inom 2021, slutrapporten avgavs 24.10.2022 och godkändes av kommunfullmäktige 14.12.2022 § 58. Byggnads- och tekniska nämnden godkände anbudshandlingarna den 17.4.2023 och privatiseringen bjöds ut den 12.5.2023. Anbudstiden gick ut den 12.6.2023 men inga anbud inlämnades. Byggnads- och tekniska beslöt 3.7.2023 att verksamheten skall fortsätta som tidigare i egen regi. Förslaget behandlas i kommunstyrelsen och –fullmäktige under hösten 2023.

Inventarier och inköp

Gårdskarlsgraget/sociala utrymmet:

1. Komplettering av servicemännens verktyg mm. ej specificerat 200 €
2. Yrkesgrästrimmer 1 400 €
3. Verktygssats ”större”, många olika verktyg. Behövs 2 omgångar. 500 €
4. 1 st GSM-telefon till serviceman. Ny jourtelefon. 500 €
5. Komplettering av arbetskläder (komplettering av lagret). Arbetskläderna är kommunens egendom. *Kostnad 750 €.*

Åkgräsklipparna och röjsågen

1. Nya remmar och vajrar mm. 200 €
2. Årlig grundservice till bägge åkgräsklipparna. 250 €

Fastighetspersonalens sociala utrymmen

Under år 2021 behövde daghemmet Myran mera utrymmen och därmed flyttade fastighetspersonalen ut från de sociala utrymmena i daghemmets källare till en lägenhet i Annagårdens pensionärsbostäder.

Total bruttokostnad fastighetsskötsel, personal 148 939 € (2023; 160 012 €).

Annagården (kostnadsställe 530)

I fastigheten planeras inga större investeringar detta budgetår utan endast löpande underhåll.

Underhåll och inköp

1. Under året skall de allmänna utrymmena rustas. 2800 €.
2. Utvändiga fönsterpartier skall impregneras (eget arbete). 600 €.
3. Ett lass jord för utjämning av gräsmattor mm. 800 €.
4. 5 st armaturer till de mörkaste rummen. Arbetet fortgår detta år. 1 460 €.
5. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm. 730 €.
6. Inköp av två omgångar filter till kökets ventilationsanläggning. 800 €
7. Årlig ventilationsrengöring i köket. 500 €
8. Övrigt underhåll, snöröjning mm. 1000 €

Utomstående inköpt storstädning (fönstertvätt) och golvrengöring + vaxning. 6053 € (5653 år 2023).

Total bruttokostnad Annagården 107 552 € (2023; 122 999 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Daghemmet Myran (kostnadsställe 531)

Daghemmets fasad målades 2021. 2024 budgeteras fortsättningsvis en större summa för underhåll av den befintliga ventilationsanläggningen. Därtill behöver en del av köksinredningen förnyas i.o.m. att skåpen runt diskmaskinen är vattenskadade. Föreslås att en rostfri bänk med underskåp anskaffas. Detta förutsätter en viss ombyggnation/flyttning av elspisen och dess fläkt. I övrigt vanligt fastighetsunderhåll.

Underhåll och inköp

1. Inköp av en rostfri bänk med ho och underskåp. 3 580 €
2. Flyttning av elspis och fläkt mm. i samband med det ny rostfria bänkinköpet. 2 250 €
3. 1 st luftfilterbyten. 500 €
4. Underhåll av fasta maskiner, mm. 500 €
5. Övrigt underhåll, snöröjning mm. 845 €
6. Åtgärda krånglande ventilationsanläggning. 2 000 €

2024 planeras golvrengöring + vaxning som storstädning av utomstående firma. *Kostnad 1.768 €.*

Fönstertvätten sköts även av en inhyrd firma. *Kostnad 1 400 €.*

Total bruttokostnad daghemmet Myran 40 316 € (2023; 43 712 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Kommungården (kostnadsställe 532)

Fasadmålningen av Kommungården skjuts upp ytterligare ett år pga det kärva ekonomiska läget. 2024 görs därmed endast sedvanligt driftsunderhåll. Uthyrningen av kontor på vindsvåningen fortgår.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av ventilationsanläggningen inklusive 1 st filterbyte. 500 €
2. Övrigt löpande underhåll, snöplogning mm 829 €

Total bruttokostnad Kommungården 20 868 € (2023; 29 225 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Branddepån (kostnadsställe 533)

Planeras endast sedvanligt underhåll.

Eftersträvas en större uthyrning av mötesrummet på branddepån för att erhålla lite intäkter från uthyrning. Bra mötesrum som kunde utnyttjas mycket mera. Allmän annonsering om möjligheten att hyra mötesrum generellt i kommunens fastigheter kommer att göras under året.

Underhåll och inköp

1. Löpande underhåll av fastighet och fasta maskiner mm. 710 €

Budgeteras för golvrengöring och vaxning (boning) av mötesrum och kontor år 2024. 233 €

Total bruttokostnad branddepån 8 175 € (2023; 10 311 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Föglö grundskola (kostnadsställe 534)

Under 2019 gjorde kommunen en rejäl storsatsning i Föglö grundskola genom en omfattande grundreovering och om- och tillbyggnad i fastigheten avseende skolans kök, slöjdsalar mm, i enlighet med av kommunfullmäktige i juni 2018 godkänd slutrapport från den härför tillsatta arbetsgruppen. Därtill renoverades föreståndar- och lärarrummen mm under 2018 och början av 2019.

De i kommunplanen för åren 2023 – 2027 upptagna projekten i skolan tidigareläggs i.o.m. uppdagat problem med inomhusluften speciellt i slöjdsalen. Hänvisas till den inomhuslufttekniska konditionsundersökningen av inomhusluften i skolan där en tydligt mikrobiltillväxt påvisades. Samtidigt som slöjdsalsprojektet föreslås att hus 300 våning 1 saneras/grundreoveras, för att minimera störningen vid skolan och eventuellt göra vissa samordningsvinster med de två projekten. En arbetsgrupp och sedermera byggnadskommitté tillsätts av kommunstyrelsen för projektet. Innan projekteringen startar upp görs en närmare uppdragsbeskrivning som grund för projekteringen. Projektet skall rymmas inom avsatt investeringsanslag. Hänv.: *Investeringsanslag 725 000 €.*

Sedvanligt underhåll och inköp

1. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm i pannrum. 900 €
2. Årlig ventilationsrengöring i köket. 800 €
3. Löpande underhåll som görs som eget arbete. 2 000 €
4. Snöröjning mm utvändigt underhåll. 500 €
5. Övrigt underhåll av skolans maskiner. 750 €

Total bruttokostnad Föglö grundskola 101 783 € (2023; 105 656 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Gym/företagarhus (kostnadsställe 535)

Fastigheten inrymmer gym och hårsalong. 2024 planeras endast sedvanligt underhåll.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av frånluftsfläktar. 250 €
2. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm jämte övrigt löpande underhåll. 400 €

Total bruttokostnad för fastigheten 11 445 € (2023; 12 427 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lagerhallen (kostnadsställe 537)

Den oisolerade lagerhallen för kommunens material och maskiner färdigställdes 2015. Inga större åtgärder är planerade på lagerhallen under 2024 utan endast sedvanligt underhåll.

Underhåll och inköp

1. Diverse handredskap som kompletteras främst en liten betongblandare mm., 250 €
2. Snöröjning och annat underhåll, 150 €

Total bruttokostnad lagerhallen 2 693 € (2023; 3 023 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Utarrenderade områden (kostnadsställe 538)

Omfattar i dagsläget endast ett område, nämligen den åkerbit invid tennisbanan och multiarenan i Degerby som utarrenderas till en jordbrukare från Degerby.

Fastighetsbilarna (kostnadsställe 539)

Kostnadsstället omfattar två fastighetsbilar. Den nyaste inköptes 2019 medan den äldsta som var köpt 2006 byttes in av Ömsen mot en annan begagnad bil i slutet av 2019.

Inventarier

1. 1 st verktygsväska per bil, komplett till bilarna. *Kostnad 800 €.*
2. 4 st nya sommardäck till "gamla" bilen. *Kostnad 460 €.*

*Skötsel och underhåll**"Nya gamla bilen"*

1. En st årlig grundservice. *Kostnad 400 €.* P.g.a. bilens ålder budgeteras ytterligare 200 € för oförutsedda haverier på bilen.

Nya bilen:

1. Minimalt löpande underhåll, årsservice på verkstad. *550 €.*

Total bruttokostnad fastighetsbilarna 7 577 € (2023; 5 956 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Avanten (kostnadsställe 540)

Inga planerade inköp eller andra större utgifter 2024. Budgeteras för en årlig grundservice. *300 €*

Total bruttokostnad Avanten 1 625 € (2023; 1 428 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lokalvården (kostnadsställe 544)

Ingen förändring i lokalvårdens personal planeras 2024.

1.1.2013 återgick inköpen av allt städmaterial till enheternas lokalvårdare, inga samordnade/centraliserade inköp sker utan lokalvårdarna själva sköter inköpen inom beviljade anslag. Inköpen skall såvitt möjligt ske när det finns kampanjerbjudanden i den lokala affären.

Total bruttokostnad lokalvården 44 690 € (2023; 42 218 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Bankhuset (kostnadsställe 545)

Kommunen köpte i juni 2021 in fastigheten Föglöslanten 62-406-3-40 som är bebyggd med ett kombinerat bostads-/kontorshus. Under året planeras inga större renoveringsåtgärder. I kommunplanen för åren 2023 – 2027 finns dock en del åtgärder upptagna, såsom takbyte och fasadmålning. Budgeteras 2024 endast för sedvanligt driftsunderhåll.

Uthyrningen av befintliga lägenheter och kontorsutrymmen fortgår.

Underhåll och inköp

1. Underhåll av fasta maskiner. *1 000 €*
2. Övrigt löpande underhåll, snöplogning mm. *750 €*
3. Inköp av nytt kylskåp alt. elspis till något av de uthyrda utrymmena. *700 €*

Total bruttokostnad bankhuset 15 009 € (2023; 15 961 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Vikingaborg (kostnadsställe 546)

Föglö kommun mottog fastigheten som en donation fr.o.m. 1 juli 2022 i samband med att Föglö UF r.f. upplöstes som förening per den 30.6.2022. Fastighetsbeteckningen är 62-422-5-7 med namnet Vikingaborg och består av en tomt på totalt 4 100 m². På denna tomt finns en större samlingslokal som uppvärms med el. Byggnaden kräver en hel del åtgärder.

I samband med beslutet om mottagande av donationen beslutade kommunfullmäktige att en förvaltningsplan inklusive kostnadsplan skulle uppgöras som underlag för ett beslut om vad som skall göras med fastigheten. Byggnads- och tekniska nämnden framtog denna plan som dessutom kompletterades med förslag från en arbetsgrupp gällande framtida användning. Kommunfullmäktige beslutade vid sammanträde 16.02.2023 § 21 att göra ett försök med att grunda en stiftelse. Teckningstiden för detta gick ut 31.08.2023 varvid kunde konstateras att minimikapitalet inte uppnåddes. Kommunfullmäktige kommer därför under hösten 2023 ånyo fatta beslut om fastighetens framtid.

Budgeteras mycket sparsamt för fastigheten i.o.m. dess framtida användning/försäljning inte slutligt har avgjorts i kommunens styrande organ.

Så länge som fastigheten är i kommunens ägo skall den vara möjlig att hyra enligt fastställd hyrestaxa.

Underhåll och inköp

1. Avfallskärl. 300 €
2. Ospecificerade material. 250 €
3. Underhåll av luftvärmepumpar och köksutrustningen mm. 500 €
4. Nödigt underhåll av byggnaden. 2 000 €
5. Snöröjning mm. 500 €

Total bruttokostnad Vikingaborg 12 048 € (2023; 15 793 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Värmecentralen (kostnadsställe 541)

Kostnadsstället innefattar skötseln och driften av kommunens värmecentral som skall försörja kommunens grundskola, gym-/företagshus, kommunens radhus, kommunens äldreboende, kommunens pensionärsbostäder och kommunens daghem.

Målsättningen med värmecentralen är att förse kommunens fastigheter med värme på ett ekonomiskt och miljövänligt sätt.

Kommittén för utredande av en central värmeanläggning för kommunens fastigheter avgav slutrapport den 30 maj 2016. Kommunfullmäktige behandlade rapporten 30 juni 2016. Kommittén fortsatte sedan sitt arbete som byggnadskommitté för projektet och i september 2018 togs den nya flisvärmecentralen i bruk. Driftsentreprenör är Alandia Allting Ab med ett 10-årigt avtal om värmeleverans.

Kommunen har därmed helt slutat med oljeuppvärmning i kommunens fastigheter förutom bankhuset som köptes in under år 2021.

Underhåll och inköp

1. Oförutsedda komponenter/slit delar. 500 €

För driften av anläggningen budgeteras 2024 brutto 79.307 € (2023; 69.296 €) exkl. räntor och avskrivningar. Den stora ökningen beror på indexförhöjningen som finns i avtalet mellan leverantören och kommunen.

Miljömål;

- att minska elförbrukningen,
- att minska användningen av uppvärmningsolja, konvertera till miljövänligare alternativ (uppfyllt genom övergången till flisvärme från september 2018).
- vid nyanskaffning och byte av armaturer eftersträvas att energibesparande armaturer och lampor köps.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Antal egna fastigheter ingående i resultatområdet	8	10	10
Utarrenderade områden	1	1	1
Sammanlagd byggnadsyta m ² egna utrymmen (exkl.värmec.)	6 341	6 708,5	6 708,5
Sammanlagd byggnadsvolym m ³ egna utrymmen (exkl.värmec.)	20 961	22 441	22 441
Antal lägenheter	21	21	21
- varav uthyrda	17	20	20
<i>Lokalvårdare</i> ; fördelning i % av heltid		%/tim/v.	
Daghemmet Myran	45,0	45,0/17,43	45,0/17,43
Biblioteket	16,9	16,9/ 6,55	16,9/ 6,55
Gym	9,7	9,7/ 3,76	9,7/ 3,76
Kommungården	21,57	21,57/8,36	21,57/8,36
	93,17	93,17/36,10	93,17/36,10

Service/ fastighetsskötare 2 st heltidsarbetsavtal (för närvarande I.Lindvall + H.Willner):

- fördelning i % och timmar/vecka i del av heltid.		%/ tim/v.	
Föglö grundskola	36,60	36,60/ 14,0	36,60/ 14,0
Annagården	26,14	26,14/ 10,0	26,14/ 10,0
Vattenverket	25,00	25,00/ 9,56	25,00/ 9,56
Avloppsreningsverket	26,14	26,14/ 10,0	26,14/ 10,0
Annagårdens pensionärsbostäder	20,92	20,84/ 7,97	20,84/ 7,97
Daghemmet Myran	13,08	13,08/ 5,0	13,08/ 5,0
Tullkamarplans fastigheter	13,08	13,08/ 5,0	13,08/ 5,0
Hamnverket	7,86	7,86/ 3,0	7,86/ 3,0
Kommunens radhus	6,53	6,53/ 2,5	6,53/ 2,5
Degerby centrum mm	5,22	5,22/ 2,0	5,22/ 2,0
Lagerhallen, gårdskarlsgarage, allmänt mm	5,22	5,22/ 2,0	5,22/ 2,0
Kommungården	3,92	2,00/ 0,77	2,00/ 0,77
Vandringslederna	2,61	2,61/ 1,0	2,61/ 1,0
Företagarhus/gym	2,61	2,61/ 1,0	2,61/ 1,0
Branddepån	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Motionsbanan i Degerby	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Värmecentralen	1,31	1,31/ 0,5	1,31/ 0,5
Bankhuset	1,14	1,14/ 0,44	1,14/ 0,44
Vikingaborg	-	2,00/ 0,77	2,00/ 0,77
	200	200/ 76,5	200/ 76,5

Arbetsledare/ förman:

- fördelning i % och timmar/vecka i del av heltid.		%/ tim/v.	
Tekniska nämnden	24,50/ 9,56	24,50/ 9,37	24,50/ 9,37
Avloppsreningsverket	12,50/ 4,74	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78
Vattenverket	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78	12,50/ 4,78
Fastigheterna enl. samma fördelning som servicemännen	50,50/ 19,13	50,50/ 19,32	50,50/ 19,32
	100,00/ 38,25	100,00/ 38,25	100,00/ 38,25

<u><i>Flisvärme MWh/år</i></u>			
- Annagården (inkl. rådgivningen)	271,57	271	272
- gymmet/företagarhuset	53,28	53	53
- Föglö grundskola	494,29	492	494
- daghemmet Myran	102,02	102	102
Pris MWh (enligt avtal)	52,59	57,06	64,37

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
<u>Elförbrukning kWh/år totalt</u>				
Annagården	90 112	98 000	94 000	
Daghemmet Myran	29 632	43 000	33 000	
Kommungården	78 787	81 000	80 000	
Branddepån	25 706	26 000	26 000	
Föglö grundskola	70 033	60 000	60 000	
Företagarhus/gym	10 419	11 000	11 000	
Lagerhallen	Ingår i dagis	5 000	5 000	
Värmecentralen	13 706	15 350	14 350	
Bankhuset	11 899	10 000	12 000	
Vikingaborg	9 066 (1.7-31.12)	26 000	20 000	
Elpriset cent/kWh: jan. 10,883 feb.-apr. 11,673, maj-sept. 12,863, okt.-dec. 18,933		26,993	18,123	
<u>Vattenförsörjning m³/år:</u>				
Annagården (inkl. rådgivningen)	931	1 800	1 720	
Daghemmet Myran	240	200	240	
Kommungården	32	50	50	
Branddepån	9	10	10	
Föglö Grundskola	304	350	350	
Företagarhus/gym	61	80	80	
Lagerhallen	3	8	8	
Värmecentralen	0	2	2	
Bankhuset	53	20	55	
Vikingaborg		5	5	
<i>Fastighetskörbilarna, km/år</i>	<i>17 012</i>	<i>14 000</i>	<i>16 000</i>	
<u>Hyor:</u>				
Annagården, hyra/m ²	13,53	13,82	13,82	
ÅHS, rådgivningen, per månad	500,00	500,00	553,00	
Företagshus/gym hyra/m ²	7,25	7,25	7,25	
Daghemmet Myran	7,76	10,46	9,74	
Kommungården hyra/m ²	5,05	7,30	5,80	
Branddepån hyra/m ²	4,93	5,68	4,97	
Föglö grundskola hyra/m ²	5,43	6,22	7,06	
Bankhuset, stora lgh. hyra/m ² (82 m ²)	6,10	6,61	6,61	
Bankhuset, lilla lgh. hyra/m ² (47 m ²)	8,72	9,23	9,23	
Bankhuset, Medis hyra/m ² (96 m ²)	5,00	5,52	5,52	
Vikingaborg		3,12	2,58	
<u>Arrenden:</u>				
Klas-Henrik Flodin, åkerarrende	29,43	50	50	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2022	2023	2024	
Bruttoutgifter	456 749	638 019	602 028	
Bruttoinkomster	572 938	775 775	765 791	
Nettoinkomster	116 189	137 756	163 763	
Räntor	2 555	2 470	4 500	
Avskrivningar	131 461	150 644	169 263	
ANSLAG fastigheter	17 527	15 358	10 000	
Skatteprocent	0,18	0,15	0,10	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C56 TULLKAMMARPLANS FASTIGHETER

Omfattar kostnadsställena	560 Tulludden jämte tillhörande byggnader
	561 Bibliotekshuset
	562 Väntsalen
	563 Lilla Packhuset
	564 Stall & förråd
	565 Sjöräddningsskjulet
	566 Föglömuséet
	567 Teckis källare
	569 Lotsstugan
	568 Edvard Janssons stuga

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av samtliga fastigheter som är belägna inom Tullkamarplan, dvs. Bibliotekshuset, Tullhuset jämte uthus, bastu och kokhus, Stall & Förråd (f.d.stora packhuset), Lilla packhuset, Föglömuséet, Sjöräddningsskjulet, Teckis källare, Edvard Janssons stuga, Lotsstugan samt väntsalen. Därutöver till området hörande markområden som inte hör till hamnområdet.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Tullkamarplan jämte därpå liggande fastigheter övertogs från Ålands landskapsregering medels avtal av den 13 oktober 2004. Väntsalen, som ligger inom landskapets trafikområde, hyrdes till en början av landskapet. Anhållan om att få överta äganderätten till fastigheten inlämnades till landskapsregeringen i oktober 2017 och beslut om detta erhöles i november 2017.

De flesta fastigheterna hyrs ut med hyresavtal.

För planering av åtgärder m.m. gällande de byggnadsminnesförklarade fastigheterna och områdena finns en särskild kommitté tillsatt bestående av tre medlemmar från kommunen och en från landskapets kulturbyrå.

Målsättningen är att hålla byggnaderna i tekniskt gott skick med de resurser som föreligger.

2018-2020 genomfördes en grundlig upprustning av Stall & förråd (stora packhuset) och mindre åtgärder i väntsalen och lilla packhuset för att kunna använda fastigheterna aktivt i framförallt turistverksamheten. Avsikten var att göra området kring torget och hamnen till ett attraktivt och aktivt öppet område. En byggnadskommitté tillsattes för att verkställa projektet vilket slutligt färdigställdes inom 2020.

Tulludden (kostnadsställe 560)

Fastigheten hyrs för tillfället ut till Tullverkets semesterstödstitfelse med tvåårigt hyresavtal som löper ut 31.10.2024 med option på ytterligare ett år. Kommunens målsättning är fortsättningsvis att fastigheten skulle kunna innefatta någon typ av turistisk näringsverksamhet med sitt ypperliga läge i Degerby centrum efter denna hyresperiod.

Under 2019-2020 byttes taket på Tullhuset. Åtgärden var akut för att inte förstöra den unika byggnaden. Arbetet färdigställdes till midsommaren 2020. Slutsyn förrättades 18 juni 2020.

Under år 2024 planeras inga större åtgärder på fastigheten. Ifall intresse finns för längre hyra av huset planeras ett luftburet värmesystem inne i byggnaden och samtidigt göra tappvattnet i byggnaden lämpligt för åretombbruk. Denna satsning görs i så fall för att öppna upp för någon annan typ av näringsverksamhet i byggnaden. Investeringen genomförs dock inte förrän det står klart med annan verksamhet.

Allmänt underhåll

Under år 2024 planeras en reparation av takåsen på uthuset, taket läcker på en kort sträcka. Detta görs för att invänta på den planerade takreparationen som är inplanerad tidigast 2025 enligt gällande kommunplan 2023 – 2027. *Uppskattad kostnad 2 500 €.* För löpande nödvändigt underhåll av byggnad, maskiner och utrustning budgeteras totalt 1 399 €. Detta år planeras ett inköp av en elspis i.o.m. att den ena elspisen inte fungerar mera. *Kostnad 500 €.*

Total bruttokostnad Tulluddens byggnader och områden 7 160 € (2023; 7 160 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Bibliotekshuset (kostnadsställe 561)

Fastigheten används i sin helhet som bibliotek med samlingsutrymmen som också hyrs ut. Den västra delen, tidigare postkontoret, används som turistinfo under juni – augusti och som allmänt mötesrum övriga tider på året. Avsikten är att öka marknadsföringen av möjligheterna att hyra detta mötesrum för att erhålla en högre uthyrningsgrad.

Inga större underhållsåtgärder planerade under 2024 utan det budgeteras endast sedvanligt mindre underhåll totalt 1 136 €.

Total bruttokostnad bibliotekshuset 11 371 € (2023; 14 888 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Väntsalen (kostnadsställe 562)

Fastigheten har renoverats och fixats upp vid flera tillfällen de senaste åren och hyrs ut för turistisk verksamhet. Kommunen har dragit in vatten/avlopp i byggnaden i samband med utbyggnad till färjläget våren 2022.

Under året skall ytterdörren förnyas alternativt repareras i.o.m. att den är i ett dåligt skick, Åtgärden var planerad till 2023, men den tänkta entreprenören hann inte med jobbet. *Kostnad 2 500 €.* Den planerade fasadmålningen skjuts upp ett år med anledning av kommunens dåliga ekonomi.

I övrigt planeras bara sedvanligt mindre underhåll 2024 till en kostnad av totalt 300 €.

Total bruttokostnad väntsalen 4 994 € (2023; 4 247 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lilla packhuset (kostnadsställe 563)

Fastigheten har renoverats och målats samt har det satts in glasdörrar för att erhålla bättre ljus i byggnaden. Byggnaden används i gästhamnsverksamheten och för allmänna turistiska ändamål och hyrs därför inte ut.

Inga större underhållsåtgärder är planerade under 2024 utan det budgeteras endast för oförutsedda mindre underhåll totalt 300 €.

Total bruttokostnad lilla packhuset 1 352 € (2023; 1 747 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Stall & förråd (kostnadsställe 564)

Fastigheten har grundrenoverats och iordningställdes 2018-2020 för att nyttjas i turistiska ändamål, närmast för dagsturister och gästhamnsbesökare. Vatten och avlopp har dragits in och en altan har byggts. Bodarna mot torget har försetts med möjlighet till vatten och avlopp. Dessa bodar hyrs ut, liksom bokloppisen. Övriga delar av byggnaden hyrs inte ut utan används i turistiskt syfte för att öka dragningskraften i Degerby.

Grundrenoveringen slutfördes försommaren 2019 varefter byggnaden togs i bruk. 2023 fasadmålades byggnaden som nu är i ett gott skick. Under år 2024 görs inga större renoveringsåtgärder i fastigheten. Budgeteras för endast oförutsedda mindre underhållsåtgärder totalt 550 €.

Total bruttokostnad Stall & förråd 4 172 € (2023; 4 480 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Sjöräddningsskjulet (kostnadsställe 565)

Fastigheten används i Föglö FBK:s verksamhet för den s.k. brandräddningsbåten. En del av byggnaden fungerar också som väntkur för folk som väntar på färjan.

Underhåll och inköp

Inga större underhållsåtgärder är planerade under 2024 utan det budgeteras endast för oförutsedda mindre underhåll och material totalt 500 €.

Total bruttokostnad sjöräddningsskjulet 1 024 € (2023; 1 425 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Föglömuséet (kostnadsställe 566)

Byggnaden inrymmer Föglömuséets verksamhet och disponeras av fritids- och kulturnämnden. Byggnaden målades under 2018.

Under 2024 planeras inga större underhållsåtgärder. Budgeteras endast för oförutsedda mindre underhåll totalt 550 €.

Total bruttokostnad fastigheten Föglömuséet 1 124 € (2023; 1 260 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Teckis källare (kostnadsställe 567)

Fastigheten totalrenoverades och byggdes om invändigt 2015 och hyrs idag ut till restaurang Seagram.

Under 2021 förnyades taket på fastigheten. Därmed är byggnaden i gott skick både utvändigt och invändigt.

2024 budgeteras för endast oförutsedda mindre underhållsåtgärder i byggnaden totalt 123 €.

Total bruttokostnad fastigheten Teckis källare 370 € (2023; 370 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Lotsstugan (kostnadsställe 569)

Byggnaden disponeras av fritids- och kulturnämnden som lotsmuseum. Fastigheten har målats och taket rustats upp och inga andra större underhållsåtgärder är för närvarande aktuella annat än fastighetsskötarnas arbete och mindre oförutsedda underhåll totalt 350 €.

Total bruttokostnad lotsstugan 1 830 € (2023; 1 889 €) exkl. räntor och avskrivningar.

Edvard Janssons stuga (kostnadsställe 568)

Byggnaden är den enda inom resultatområdet som inte är byggnadsminnesförklarad. Den erhöles i gåva för ca 20 år sedan och sedan september 2019 hyrs byggnaden ut till Monica Jansson.

Kommunen satsar inga medel i underhållet av byggnaden utan hyrestagaren disponerar och underhåller byggnaden.

Total bruttokostnad Edvard Janssons stuga 0 € exkl. räntor och avskrivningar.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Antal byggnader	12	12	12
Antal hyrda byggnader	1	1	1
Uthyrda byggnader, 31.12	8	11	11
Utarrenderade områden	1	1	1
Fastighetsskötare i % av heltid	17,5	17,5	17,5
Lokalvårdare i % av heltid (biblioteket)	16,9	16,9	16,9

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
<i>Vattenförsörjning m³/år:</i>			
Bibliotekshuset	35	105	50
Stall & Förråd	14	30	20
Väntsalen	11	15	15
<i>Elförbrukning kWh/år</i>			
Biblioteket	29 953	33 000	31 000
Väntsalen	11 192	13 000	6 000
Lotsstugan	712	600	800
Stall & Förråd	6 136	5 500	6 500
Teckis källare	uthyrd	uthyrd	uthyrd
Föglömuséet	521	840	500
Sjöräddningsskjulet (väntrummet)	1 095		
Lilla packhuset	ingår i väntsalen	2 000	2 000
<i>Hyror:</i>			
Teckis Källare, hyra/m ²	5,17	5,17	5,17
Bibliotekshuset, hyra/m ²	3,97	5,53	4,49
Föglömuséet hyra/m ²	2,61	2,18	1,97
Lilla packhuset hyra/m ²	5,78	6,89	5,62
Väntsalen hyra/m ²	7,43	12,72	12,73
Stall & Förråd hyra/m ²	3,94	4,73	4,46
Edvard Jansson stuga hyra/m ²	0	0	0
Lotsstugan hyra/m ²	3,41	3,74	3,64
Sjöräddningsskjulet hyra/m ²	2,07	2,07	1,70
Tullhuset jämte uthus, bastu och kokhus, per månad	990,00	990,00	990,00

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	23 954	37 466	33 398	
Bruttoinkomster	39 640	50 718	41 576	
Nettoinkomster	15 686	13 252	8 178	
Avskrivningar	15 082	18 252	18 178	
ANSLAG Tullkammarplans fastigheter	- 604	5 000	10 000	+ 100,0 %
Skatteprocent		0,05	0,10	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 580 KOMMUNENS RADHUS

Omfattning och verksamhet:

Skötseln av kommunens radhus i Degerby bestående av fyra lägenheter.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Målsättningen är att hålla byggnaden i tekniskt gott skick. Inga större underhållsåtgärder är planerade under året. 2021 i maj färdigställdes en omfattande grundrenovering av lägenhet nr 3.

Fastigheten kopplades till kommunens närvärmenät under år 2018.

Samtliga fyra lägenheter beräknas vara uthyrda under hela året 2024.

Inventarier

1. En vitvara. *Kostnad 800 €*

Löpande underhåll:

För fastighetsunderhållet budgeteras totalt 1 720 € där snöröjning, grus/matjord till gårdsplanen samt övrigt nödvändigt underhåll ingår.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Byggnader i kommunens besittning och användning	1	1	1
Sammanlagd volym, m ³	1 040	1 040	1 040
Sammanlagd byggnadsyta, m ²	358	358	358
Uthyrda lägenheter, 31.12	4	4	4
Sammanlagd lägenhetsyta, m ²	262	262	262
Flisvärme, MWh/år	53,28	60	64
Vattenförbrukning, m ³	311	320	320
Fastighetens elförbrukning kWh/år	6 667	2 200	5 200
Fastighetsskötare i % av heltid	6,54	6,54	6,54
Hyra per m ²	7,49	7,49	7,61
	Bokslut	Budget	Budget
	2022	2023	2024
Bruttoutgifter	17 063	19 092	21 476
Bruttoinkomster	23 998	23 998	24 382
Nettoinkomster	- 6 935	- 4 906	- 2 906
Avskrivningar	1 906	1 906	1 906
ANSLAG kommunens radhus	- 5 029	- 3 000	- 1 000

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: 581 ANNAGÅRDENS PENSIONÄRSBOSTÄDER

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar skötseln av Annagårdens pensionärsbostäder i Degerby bestående av 20 lägenheter.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Målsättningen är att hålla byggnaden i tekniskt gott skick med de resurser som föreligger. År 2021 totalrenoverades de två sista lägenheterna i enlighet med renoveringsplanen.

Beräknas att 18 lägenheter av 20 är uthyrda under hela året.

Byggnads- och tekniska nämnden har upprättat en renoveringsplan över samtliga lägenheter. Denna har sammanförts med den allmänna fastighetsunderhållsplanen. Detta för att det inte just nu finns några planerade lägenhetsreparationer för de enskilda lägenheterna då alla är grundrenoverade, utan mera koncentrerat på byggnaden. Hänvisande till kommunplanen för åren 2023 – 2027 kommer fastigheten att genomgå 2 st omfattande renoveringsåtgärder, förnyande av fastighetens tak och utbyte av dörrar och fönster i hela fastigheten under de närmaste åren.

Fastighetsunderhåll:

Budgeteras totalt 3 053 €. Utöver sedvanligt underhåll som snöröjning och nödigt, normalt underhåll noteras följande;

1. Underhåll av cirkulationspumpar, ventiler mm 270 €.
2. Lägenhetsunderhåll, 2 500 €.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Byggnader i kommunens besittning och användning	1	1	1	
Sammanlagd volym, m ³	2 199	2 199	2 199	
Sammanlagd byggnadsyta, m ²	664	664	664	
Antal lägenheter	20	20	20	
- varav uthyrda 31.12	18	18	18	
Sammanlagd lägenhetsyta, m ²	564	564	564	
Flisvärme, MWh/år	134,99	127	135	
Vattenförbrukning, m ³	636	550	630	
Fastighetens elförbrukning kWh/år	52	500	500	
Fastighetsskötare i % av heltid	20,92	20,84	20,84	
Arbetsledare i % av heltid	10,46	7,08	7,08	
Hyra per m ²	9,68	9,68	9,68	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr. %
	2022	2023	2024	
Bruttoutgifter	49 015	49 608	47 931	
Bruttoinkomster	58 705	62 287	62 610	
Nettoinkomster	- 9 690	- 12 679	- 14 679	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	10 679	10 679	10 679	
ANSLAG Pensionärsbostäder	989	- 2 000	- 4 000	

Bildningsnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C32	Barnomsorg	600764	50439	550325	0	4675	555000
C41	Grundskolan	1331773	136808	1194965	0	18035	1213000
Totalt		1932537	187247	1745290	0	22710	1768000

BILDNINGSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C32 BARNOMSORG

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar barnomsorg vid kommunens daghem, fritidshemsverksamhet för skolbarn, familjedagvård samt hemvårdsstöd för barn.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024;

Barnomsorgen

Allmänt

Målsättningen med barnomsorgen är att ge alla barn de bästa förutsättningarna för att utvecklas framåt. Målet är att arbeta pedagogiskt för en barnomsorg av hög kvalitet tillsammans med personal, barn och vårdnadshavare. Personalen ser till varje barns behov, styrkor, svagheter, utveckling och lärande och i samråd med föräldrarna jobbar de för varje enskilt barns utveckling.

Den 1.8.2022 utökades den subjektiva rätten till barnomsorg för barn upp till 7 år. Kravet på att föräldrarna ska jobba för att få heltidsomsorg är slopat. Enligt barnomsorgslagen ska barnomsorg ordnas den del av dygnet det finns behov av dagvård och ska dessutom i mån av möjlighet ordnas i den form vårdnadshavaren önskar. Kommunen är dock enligt lagen endast skyldig att tillhandahålla *någon form av daghemsverksamhet*. Daghemmet erbjuder heltidsomsorg (över 25 timmar/vecka) respektive halvtidsomsorg (max 25 timmar/vecka). Utjämningsperioden för halvtidsomsorg är en månad. Som alternativ till kommunal daghemsverksamhet ska finnas möjlighet till hemvårdsstöd för barn upp till tre (3) år. Målet är att kommunen ska kunna uppfylla dessa krav fullt ut.

Daghemmet arbetar efter en av bildningsnämnden årligen fastställd arbetsplan. Beträffande tidsfrister m.m. för ansökningstider, arbetsplanen osv. finns särskilt fastställt beslut som delges föräldrarna.

För att kunna få lägre vårdkostnader och effektivt och rationellt utnyttja resurserna är målet en beläggning på minst 80 %. För närvarande (hösten 2023) är 31 barn inskrivna varav 3 st nyttjar fritidshemsverksamheten. Under 2024 beräknas 31 barn vara inskrivna på daghemmet inklusive barn i fritidshemsverksamhet. Totalt finns det 34 barn mellan 0–6 år på Föglö 2023 (31.8.2023).

Kommunen erbjuder under år 2024 daghemsverksamhet vid daghemmet Myran samt hemvårdsstöd.

Förundervisning erbjuds för 6-åringar av utbildad och/eller behörig personal vid daghemmet fyra timmar per dag. Förundervisningen följer skolans arbetsår och är integrerad med övrig verksamhet.

Fritidshemsverksamhet ("föris" och "eftis") hålls på daghemmet Myran för elever i årskurs 1–2. Under skolloven är fritidshemsverksamheten stängd. Eventuell barnomsorg under loven kan ordnas förutsatt att det finns plats på daghemmet. Ingen extra personal för fritidshemsverksamheten anställs utan daghemmets ordinarie personal sköter verksamheten.

Tjänsten som utbildningschef köps av Sottunga kommun motsvarande 15 % av heltid. Beräknad kostnad 15 466 €.

Daghemmet Myran

Kommunen har totalt 34 ordinarie barnomsorgsplatser (inklusive platser för fritidshemsverksamhet) att erbjuda vid daghemmet Myran i Degerby. Daghemmet har en avdelning. Till den del det är ändamålsenligt fördelar daghemsföreståndaren resurserna för att individanpassa den pedagogiska verksamheten i syfte att se till varje enskilt barns behov.

Två moduler är inhyrda för tiden 5.9.2022 – 31.5.2024 och fungerar som matsal för att frigöra det stora rummet från matbord och stolar. *Anslag 11 745 €.*

År 2024 är daghemmet öppet hela året. Ifall man inte tänker utnyttja sin barnomsorgsplats för två hela månader under tidsperioden 1.6 - 31.8 ska detta meddelas *skriftligt till kommunkansliet* före den 10 mars och då behöver avgift inte betalas för dessa månader. Villkor; ska vara sammanhängande tid. Ifall man har "sommarmedig" period hela 1.6 – 31.8 får man avgiftsfritt tre månader. I bägge fall gäller att ifall meddelande lämnas senare än 10 mars är endast en månad avgiftsfri.

Personal

Arbetsavtalet som lärare i barnomsorgen budgeteras för hela året. Om det inte är möjligt att tillsätta arbetet med behörig personal kan i stället en av daghemmets barnskötare förordnas till det och en barnskötarvikarie tillsätts, alternativt en icke kompetent lärare med erfarenhet av förundervisning.

Enligt barnomsorgslagens krav på personaldimensioneringen behövs 600 % personal i barngrupp vid vanlig verksamhet (se daghemsbilagan). Föreståndarens, lärarens och barnskötarnas arbetstid i barngrupp är 578 %. Den nya läroplanen som trädde i kraft den 1.8.2022 innebär att det kommer att krävas mera administrativ tid av både föreståndaren och läraren men också av barnskötarna. På daghemmet Myran finns det idag flera barn som är i behov av vuxen närvaro under dagarna och arbetssituationen är tidvis krävande.

Det budgeteras för tolktjänster för barn med annat modersmål än svenska.

Kollegiet arbetar enligt följande:

- daghemsföreståndaren heltid	100 % (61 % i barngruppen) 1.1–31.12
- lärare	100 % 1.1-31.12 (87 % i barngrupp),
- barnskötare 1	100 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 2	100 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 3	60 % 1.1 - 31.12
- barnskötare 4	80 % 1.1 – 31.07 (tillfällig)
- barnskötare 5	100 % 1.1 – 31.12 (tillfällig)
- gruppassistent/barnskötare	80/20 % 1.1 – 31.12 (tillfällig)
- gruppassistent/barnskötare	80/20 % 12.8 – 31.12 (tillfällig)

Ej vårdpersonal:

- speciallärare	60 timmar
- kurator	90 timmar
- köksbiträde (ej i barngrupp)	28,4 % 1.1 – 31.12

För sommaren budgeteras därtill semestervikarier enligt följande;

- barnskötare	100 % 17.6 – 16.8
- barnskötare	100 % 10.6 – 16.8

Behovet av semestervikarie(r) har ökat då många barn är på daghemmet även under somrarna vilket gör det svårt för den ordinarie personalen att få ut hela semestrarna utan extra vikarier. Anslaget för semestervikarier är dock bundet anslag och förhoppningen är att i högsta möjliga grad få ihop semesteresschemat så att ingen, eller högst en, semestervikarie skall behövas.

Observera att arbetstiden och arbeten dimensioneras efter anmälningarna. Omfattningen för hösten 2024 fastställs av bildningsnämnden i samband med genomgång av anmälningarna för verksamhetsåret 2024 - 2025. Föreståndaren fördelar arbetstiden inom gällande budgetram för arbetsavtalen.

Enligt avtal har daghemsföreståndaren rätt till 13 % planeringstid/vecka (5 timmar) utanför barngruppen och därtill 10 timmar/vecka tid för administration, arbete med personalfrågor, verksamhetsplanering, förberedelser, utvärderingar samt för skötsel av förmans- och övriga administrativa uppgifter. Detta innebär att föreståndaren är ca 61 % av sin arbetstid i barngruppen och att 39 % täcks upp med annan arbetstagare.

Den för administrativa sysslor reserverade tiden ska schemaläggas. Därför bör en tillräcklig del av den ordinarie arbetstiden (38 timmar 15 minuter) reserveras för verksamhet utanför barngruppen såsom gemensam planering av verksamheten, planering av den egna barngruppens verksamhet och föräldraträffar. Denna tid innefattar utvärderings- och utvecklingsarbete samt för utarbetande av planer. En del av tiden kan användas *enligt chefens närmare anvisningar utanför arbetsplatsen*.

Arbete som räknas som övertidsarbete ska i regel utföras på arbetsplatsen. Den tid som åtgått eller mängden utfört arbete ska utredas på ett tillförlitligt sätt och arbetsgivaren ska ha gett en *skriftlig beordran om övertidsarbetet*. Under den för föreståndaren reserverade tiden för administrativa sysslor ska finnas tillräckligt med personal i barngruppen.

Assistenter

En gruppssistent på heltid är anställd tillsvidare sedan 1.8.2022 tills behovet upphör. Gruppssistenten jobbar under tiden 1.1 – 31.12.2024 80 % som gruppssistent och 20 % som barnskötare så att lagens krav på personalbemanning uppfylls. *Anslag; 39.000 €.*

Behovet av extra stöd bland barn har växt med åren. Personalen på Myran bedömer att behov av en ytterligare gruppssistent kommer att bli aktuellt under hösten 2024. Även denna skulle kombineras med 20 % barnskötare. Behovet av en gruppssistent med särskilt ansvar för ett barn uppstår då bedömningen görs av bland annat specialläraren att det vore mest ändamålsenligt för barnet och verksamheten om det finns en assistent i barngruppen. *Nytt anslag: 15.000 €.* **Bundet anslag** som används endast vid behov. Budgeteras heltid, men också deltid kan bli aktuellt i rådande ekonomiskt ansträngda läge för kommunen.

Barnskötare

En extra barnskötare på 80 % av heltid anställs fram till den 31.07.2024. Barnantalet för frukost samt eftermiddagarna är fortsatt högt och personal behöver täcka upp. Dessutom flera krävande barn som ständigt behöver en hjälpare hand i vardagen. Flera barn har också annat modersmål och behöver mycket stöd. *Anslag; 22 000 €.*

Anslag för två semestervikariat som barnskötare på 100 % reserveras för sommaren för att täcka upp behovet för de barn som behöver barnomsorg under sommaren under ordinarie personalens semestrar. *Bundet anslag 15 000 €.*

Köksbiträde

Ett köksbiträde 28,4 % av heltid anställdes hösten 2019. Köksbiträdesavtalet kombineras med byggnads- och tekniska nämndens lokalvårdsavtal. *Anslag; 10 500 €.*

Fritidshemsverksamhet

Daghemmets personal sköter ”föris” och ”eftis” i enlighet med de krav som ställs i barnomsorgslagen för fritidshemsverksamhet för skolbarn.

Speciallärare

För barn i behov av särskilt stöd budgeteras köptjänster av speciallärare och vid behov konsultation mm av barnomsorgs- och skolpsykolog. Ett anslag finns upptaget för köp av speciallärartjänst en gång per månad cirka 6 timmar per gång. *Anslag; 4.500 €.*

Kurator

Kuratoren besöker daghemmet ungefär en gång i månaden cirka 7 timmar per gång. *Anslag; 2 529 €.*

Inventarier budgeteras totalt 500 € enligt följande

1. Köksberedskap 500 €. Köksberedskapen behöver förnyas. Skålar, tallrikar, glas, bestick mm.

Träflis för underlag

Det behöver fyllas på med träflis på flera ställen på gården efter ombyggnaden av gården. *Anslag för inköp av 2 lass träflis á 665,- = 1.330 €.*

Maten och mattransporterna

Maten transporteras från i första hand skolan och i andra hand Annagården under skolloven och sköts av köksbiträdet. Daghemmet köper lunch från skolan, men mjölk, smör och bröd själva. När skolan är stängd köper daghemmet lunch från Annagården, där ingår mjölk.

Köksbiträdet använder egen bil för hämtning av mat från skolan. Erhåller kilometerersättning för detta. *Kostnad 175 €.*

Övrigt

Ett anslag finns upptaget för tolktjänst som vid behov kan användas när föräldrar inte kan svenska. För närvarande finns fem barn samt deras vårdnadshavare som kan vara i behov av tolktjänst. *Anslag 700 €.*

Annonsering av tjänster och arbetsavtal görs vid behov i en tidning och alltid på kommunens hemsida, Föglöbladet om möjligt, på arbetsförmedlingen samt på kommunens anslagstavla. *Anslag 300 €.*

Transporterna till och från simningen, 2 ggr på våren och 2 ggr på hösten sköts med taxi. (Anslag 2 200 € inkluderar också transporter för utflykter på Föglö).

Utbildningskontot står i relation till totala lönesumman (0,60 %).

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet: obligatorisk kontroll av inne och utemiljö. *Anslag 350 €.*

Daghemsbarnen är försäkrade för olycksfall på daghemmet.

Hyran för daghemmet är $392 \text{ m}^2 \times 9,74 \text{ €/m}^2 \times 12 \text{ månader} = 45\,817 \text{ €}$. Sedan hösten 2021 har daghemmet tagit i bruk också fastighetspersonalens utrymme i nedre plan i verksamheten. Därigenom har platsantalet på daghemmet utökats med fyra platser.

Under tiden 5.9.2022 – 31.5.2024 har två moduler hyrts in som fungerar som matsal för barnen. *Anslag 11.745 € (för tiden 1.1 – 31.5.2024).*

Daghemmets personal behöver åtminstone två gånger i året få till en planeringsdag. Det är viktigt för personalen att få en hel dag där det kan planeras och diskuteras i lugn och ro för att få till en så bra verksamhet som möjligt för barnen på daghemmet, men även en trivsamt arbetsplats för personalen. Upptas anslag för två planeringsdagar. *Anslag 500 euro.*

Miljömål; att uppmärksamma miljöfostran och genom att i den dagliga verksamheten arbeta med normer och värden samt empati för allt levande.

Hemvårdsstöd för barn

Hemvårdsstöd för barn budgeteras 32.640 €. Sammanlagt 6 familjer beräknas få stödet. Ifall något/några av dessa barn söker barnomsorg är motsvarande belopp till bildningsnämndens disposition för omDispositionering till barnomsorg i stället för hemvårdsstöd. *Ökning 12 240 €.*

Partiellt hemvårdsstöd

Partiellt hemvårdsstöd kan beviljas för en vårdnadshavare tills barnet fyller tre år och för barn i åk 1–2, under förutsättning att modern eller fadern arbetar max 30 timmar/vecka. Förutsättning för att erhålla stödet är att kommunal fritidshemsverksamhet inte anlitas. Barnet under tre år kan i detta fall ha kommunal barnomsorg. Partiellt hemvårdsstöd beräknas till 875 €. Sammanlagt en familj beräknas få stödet. *Minskning 6 925 €.*

Prestations- och relationstal	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Daghemsdirektion, antal sammanträden	3	3	3
Antal 0 - 6 åringar	36	40	34

Prestations- och relationstal	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
<u>Daghemmet</u>			
- tjänster/arbetsavtal i %			
* Daghemsföreståndare	100	100	100
* Barnskötare	440	440	440
* Lärare	100	100	100
* Daghemsassistent, grupp	0	100	120
* Köksbiträde	28,4	28,4	28,4
* Speciallärare	<u>7,84</u>	<u>7,84</u>	<u>7,84</u>
Personal totalt	6,7624	7,7624	7,9624
- platsantal	34	34	34
- verksamhetsdagar	251	250	252
vård dagar/år (inom parentes max)	4.372 (7.675)	8.000 (8.500)	6.516 (8.568)
- barn i heldagsvård 31.12.	21	23	24
varav barn i åldern:			
* 0-3 år	9	5	3
* 4-7 år	12	18	21
- barn i halvdagsvård 31.12	11	11	4
varav barn i åldern:			
* 0-3 år	7	6	2
* 4-7 år	4	5	2
- kostnad/vård dag (251/250/252 vård dagar/år), brutto	101,93	66,92	85,96
- kostnad/vård dag efter klientavgift	94,42	61,92	79,64
- kostnad/vård plats/år, brutto	13.504	15.747	20.004
- beläggningsprocent (närvaro)	66	94	76
Avgifternas kostnadstäckning i %	7,4	7,5	7,4
<i>Hyror</i>			
- daghemmet Myran euro/kvm	7,76	10,46	9,74
<u>Fritidshemsverksamhet</u>			
- arbetsavtal i %			
* Barnskötare	-	-	-
- platsantal	6	6	7
- vård dagar/år	0	189	376
- vård dagar/år vid full beläggning	1.316	1.134	1.316
- barn i eftermiddagsvård	0vår/0höst	0vår/6höst	4vår/4höst
- beläggningsprocent, eftis	-	17	29
- kostnad/vård dag (188 vård dagar/år), brutto	ingår i ordinarie daghemsverksamheten		
- kostnad/vård dag efter klientavgift		”	
- kostnad/vård plats/år, brutto		”	
Avgifternas kostnadstäckning i %		”	
<u>Stöd för vård av barn i hemmet</u>			
- antal familjer som erhåller hemvårdsstöd	15	5	6
hemvårdsstöd utbetalt belopp	47.705	20.400	32.640
- partiellt hemvårdsstöd för barn under 3 år och barn i åk 1 - 2	5	6	1
totalt belopp, euro	4.250	7.800	875

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	498.113	569.264	600.764	
Bruttoinkomster	38.028	46.939	50.439	
Nettoutgifter	460.085	522.325	550.325	
Räntor	-	-	-	
Avskrivningar	4.674	4.675	4.675	
ANSLAG BARNOMSORG	464.759	527.000	555.000	+ 5,3 %
Skatteprocent	4,87	5,17	5,70	

BILDNINGSNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C41 FÖGLÖ GRUNDSKOLA

Består av kostnadsställena

410 Undervisning och skolskjutsar
411 Skolbespisning
412 Fastighet och gård

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar bildningsnämndens och Föglö Grundskolas verksamhet inklusive skolbespisningen, fastighetsskötseln och skolskjutsarna.

Budgeten för 2024 har beaktat den nya lagen och förordningen om barnomsorg och grundskola, läroplanen för grundskolan, kommunens utbildningsstadga, den av bildningsnämnden fastställda arbetsplanen för Föglö grundskola läsåret 2023–2024 samt det av kommunfullmäktige antagna språkprogrammet för Föglö grundskola.

Allmänna målsättningar;

Föglö grundskola fortsätter att vara en skola i rörelse genom att ha promenadraster varje dag samt uppmuntra till fysisk aktivitet. Under det kommande läsåret är temat Välmående och välbefinnande och inom det temat kommer samarbetet med de övriga skärgårdsskolorna fortsätta. Läsning är viktigt och det skall uppmuntras till detta i alla ämnen. På hösten kommer det att finnas två läsveckor där eleverna läser en lektion per dag i två veckors tid. Under läsåret 2023–2024 skall skolan jobba kring temat internationell identitet då 25 % av eleverna har annat modersmål än svenska.

I Föglö Grundskola har alla ett gemensamt ansvar för att skolan ska vara en plats man gärna går till. Allas lärande, utveckling och välbefinnande möjliggörs med en sund självkänsla som grund. Självkänslan stöds genom att se och lyfta det positiva i alla. Genom varierade arbetsmetoder väcks intresse och lust för ett livslångt lärande. Genom att skapa ett tillåtande skolklimat strävar vi efter att alla ska känna sig trygga, sedda och uppskattade. Man gläds över framgångar och betraktar inte missstag som misslyckanden. Vi lär oss tillsammans och av varandra. Delaktighet och kritiskt tänkande uppmuntras. Strävan är att utveckla förmågan att se saker ur andras perspektiv och utveckla empati. För att skapa förståelse för den åländska identiteten i en global värld lyfts den åländska kulturen, självstyrelsen och demilitariseringen. Samspelet mellan hem och skola är viktigt för skolans verksamhet.

Grundskolan ska ge en allmänbildande grundutbildning.

Verksamheten ska främja demokratiska värderingar, internationell förståelse, tolerans, jämlikhet och fredsvilja. Den ska utformas i enlighet med principerna om människors lika värde. Eleverna ska ges insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen och kulturen.

Verksamheten i grundskolan ska bygga på ekologiska grundprinciper och präglas av respekt för och hänsyn till miljön.

De åtta nyckelkompetenserna ska synas i alla årskurser och i alla läroämnen i grundskolan, olika mycket vid olika tidpunkter. Varje elev ska få möjlighet att utveckla alla kompetenser på den nivå som hen har förutsättningar till. De åtta kompetenserna enligt den åländska läroplanen är multilitteracitet, kommunikativ kompetens, vardagskompetens, digital kompetens, lärande och social kompetens, kulturell kompetens, entreprenörskompetens och medborgerlig kompetens.

IKT och datalogiskt tänkande

Inom undervisningen läggs allt större vikt vid kommunikation och samarbete via modern teknik i lärprocesserna. I livet i allmänhet, i arbetslivet och på fritiden är digital kompetens ett måste.

Förutsättningarna för detta är att det finns bra och tillräcklig utrustning och kunskap inom området att tillgå. Av den orsaken är det av synnerligen stor vikt att lärarna kontinuerligt får fortbildning inom området.

Föglö grundskola är en 1:1-skola, dvs varje elev har en egen dator eller surfplatta som används i skolan. För att detta ska kunna fortgå behöver delar av utrustningen uppdateras varje år.

Wilmasystemet är i bruk och dess användningsområden kommer att utökas ytterligare under det kommande året. It's learning har även det tagits i bruk och eleverna på de högre årskurserna blir mer och mer insatta i dess funktioner då det används i allt fler ämnen

IKT-kunskap är inget skilt ämne i skolan utan det är integrerat i så gott som alla ämnen. De som inte valt språk har dock möjlighet att delta i tillvalet digitalt skapande. Det är viktigt att alla elever och lärare har tillgång till office365.

Målsättningar för 2024;

Förverkliga intentionerna i landskapet Ålands nya läroplan för grundskolan genom att hålla följande i minnet:

Lärandet är en ständigt pågående process där eleven har en aktiv roll. Lärande innebär individuellt och gemensamt arbete, tankeverksamhet, planering och utforskning samt mångsidig utvärdering av dessa processer.

Att använda sig av hela kroppen och alla sinnen har stor betydelse för tänkande och lärandet. Även **positiva känslor** och glädje främjar och **utvecklar elevens lärande**. För att stöda utvecklingen genom hela livet och lägga en god grund för det livslånga lärandet behöver viljan att lära uppmuntras och eleven lära sig att lära.

Genom att skapa **utmanande undervisning** och **synliggöra lärandet** för eleven **skapas en lust och motivation att lära för livet**. Eleven behöver få känna glädje i att utvecklas för att själv driva sitt lärande framåt. Genom att betona elevens egen insats i sitt lärande med realistisk och konstruktiv återkoppling ges eleven stöd i sin självuppfattning.

Undervisningen i skolan ska utvecklas mot **ämnesövergripande helheter**. Genom att använda varierade undervisningsmetoder och arbetssätt i undervisningssituationen ska elevens kreativitet stimuleras. Mångsidiga arbetssätt, rörelse och funktionella metoder uppmuntras genom elevens hela skolgång.

I planeringen av lärprocessen beaktas elevens intressen, värderingar, arbetssätt och känslor samt erfarenheter och uppfattningar om sig själv. **Elevens självbild och tron på den egna förmågan** inverkar på hur höga mål eleven ställer upp för sig själv. Realistisk respons och uppmuntran stärker elevens tro på sina egna möjligheter och stöder på så vis lärprocessen.

Formativ bedömning, en fortlöpande, framåtsyftande bedömning av elevens prestationer i relation till målen för lärandet genom hela skolgången, är en **viktig del i undervisningen** för att skolan ska lyckas med sitt mål att skapa välmående och lärande elever som förstår betydelsen av utbildning och vill lära sig. Lärandet sker genom kommunikation med andra elever, lärare och andra vuxna.

Lärprocessen sker i olika grupper och sammanhang och i olika lärmiljöer. Eleven ska också lära sig att beakta följderna av sitt arbete och hur det påverkar andra människor och omgivningen. **Gemensamt lärande** främjar elevens problemlösningsförmåga och förmåga att tänka kreativt och kritiskt samt förmågan att förstå olika perspektiv.

Lärandet ska vara en aktiv och målinriktad process där eleven, utgående från sina tidigare kunskapsstrukturer, behandlar och tolkar den information och det material hen får ta del av.

Genomförande;

Elevvård: Inom elevvården läggs stor vikt vid elever med inlärningssvårigheter och elever med koncentrationssvårigheter. 22 vt specialundervisning finns att tillgå under året.

Skolan har läsåret 2023–2024 totalt 12 elever (26 %) med annat modersmål. Av dessa är 9 st andraspråkselever och 3 elever är från Ukraina. De ukrainska eleverna går en förberedande undervisning (FBU) ännu under vt 2024 för att lära sig svenska, 22 timmar per vecka är reserverat för detta ändamål under vårterminen. Då rätten till förberedande undervisning upphör inför läsåret 2024–2025 behöver eleverna fortsättningsvis få språkstöd för att möjliggöra en lyckad integration. Eleverna

går i olika klasser. Vi budgeterar för att dessa elever får fem lektioner per vecka per klass, dvs sammanlagt tio språkstödslektioner där även andra elever med annan språkbakgrund i klassen erbjuds språkstöd. Detta medför att extra resurser behövs då specialläraren behöver frigöras från specialklassläraruppgifter för att hinna hjälpa fler elever. Ett principbeslut för rutiner vid mottagandet av dessa fattades den 10.11.2011 i kommunfullmäktige.

För att motverka mobbning elever emellan har skolan sedan läsåret 2011–2012 gått in för det mobbningsförebyggande programmet KiVa-skola. Skolan har även åtgärdsprogram gentemot mobbning och i skolans trivselstadga framgår att man ska behandla alla med respekt och att kränkningar inte ska förekomma. Vänelever från varje årskurs fungerar som en länk mellan lärare och elever.

Skolan köper psykologtjänster från den nya barnomsorgs- och skolpsykologorganisationen som Mariehamns stad är huvudman för. Skolan och dagiset har tillsammans en kurator anställd. Kuratorn kommer två dagar per månad till skolan.

Friskvård: Vikten av en mångsidig och näringsrik kost poängteras speciellt i hemkunskapen och hälsokunskapen i högstadiet och i hälsokunskapen och omgivningskunskapen i lågstadiet. Ett led i denna kampanj är den dagliga promenaden under rasten strax före klockan tio. Promenaden avslutas med en liten fruktbit som tillför kompenserande energi fram till lunchen.

Skolan uppmuntrar eleverna att delta i skolidrottsevenemang.

Skolan har fr o m läsåret 2015–16 gått med i programmet *Skolan i rörelse* www.liikkuvakoulu.fi.

Inom ämnet hälsokunskap informeras eleverna om de skador som alkohol, narkotika och tobak kan ge upphov till. Skolan har en handlingsplan beträffande ANDTS-frågor. Fältarna och ibland även andra aktörer kommer till skolan och informerar.

Skolan har en *krisgrupp*, vars syfte är att upprätthålla en handlingsberedskap inom skolan för särskilda händelser, där sorgearbete ingår.

Lägerskolor och resor utanför landskapet Åland: Årskurs 5–6 planerar en lägerskola våren 2024 till Vårdö. En gång under grundskoletiden erbjuds denna typ av undervisning. Skolans elever behöver också få uppleva något större evenemang under sin skoltid. Skolmusik är en stor musikfestival för elever i grundskolan och på andra stadiet. Festivalen ordnas vanligtvis med tre års mellanrum och lockar tusentals deltagare från hela Svenskfinland. Stafettkarnevalen är ett annat evenemang som borde besökas en gång under skoltiden. I april 2024 anordnas skolmusikfestivalen i Tammerfors och skolan planerar delta med åk 5–9 (21 elever). Förutom detta borde högstadieeleverna beredas en möjlighet att besöka en storstad en gång i slutet av sin grundskoletid. Vi planerar att besöka Stockholm i maj/juni 2024 med åk 9 (5 elever).

Tyngdpunktsområden för användning av timresursen: Specifik vikt läggs vid optimala gruppindelningar för att beakta särskilda behov.

En skolföreståndartjänst är inrättad sedan höstterminen 2021. Föreståndarens undervisningsskyldighet bestäms till 9 vt; en sänkning med 3 vt från tidigare år.

Utbildningschefstjänster köps av Sottunga kommun. *Kostnad: 25 777 €; ökning med 1 914 €.*

Motiveringar:

Inventarieköp till undervisningen budgeteras 10 320 €; *kostnadsökning 4 740 €*

- Dokumentförstörare 180 €
- Provskrivningsskärmar, 6 st á 70 € 420 €
- Elpiano 1500 €
- Material till idrotten 700 €
- Gardiner, flamsäkra 10 st á 2m 1600 €
- Tjäckelyxa, 2 st á 130 € 260 €
- Spräckjärn 300 €

- Bandknivar 400 €
- Pulpeter och stolar, 8 st a`500 € 4000 €
- Ljudabsorberande skärmar, 4 st á 240 € 960 €

Stor vikt läggs vid att skapa avskärmningar i klasserna för elever med särskilda behov. De ämnen som ej uppdaterat sin utrustning på flera år har högre prioritet i inventarielistan. I nuläget lånar vi pulpeter och stolar från Sottunga för att kunna ha ändamålsenlig möblering i undervisningsutrymmena, detta kan dock inte fortgå någon längre tid då Sottunga förhoppningsvis behöver få tillbaka sina pulpeter.

Inventarietillskaff till skolbespisningen budgeteras 7999 €; *kostnadsökning 7699 €*

- Tallrikar 60 st 461 €
- Mikro för storkök 840 €
- Kontorsstol 290 €
- Matbord från Kinnarps och leveranskostnad 476 €
- Stolar från Kinnarps 6 st á 222 1332 €
- Skärbrädor 200 €
- Telefon 100 €
- 1 st industrifrys 4300 €

Byggnads- och tekniska nämnden debiterar enligt budgeten 170 033 € för underhåll av fastighet och gård; *kostnadsökning 6 460 €*

- Värme, el och vatten budgeteras 57 021 €, *kostnadsminskning 1.334 €*
- Underhåll av skolans maskiner och utrustning 2 450 €, *kostnadsökning 300 €*
- Underhåll av byggnader 2000 €; *oförändrat*
- Avskrivningarna för året uppgår till 68 250 €

Hyra för moduler 7 månader 1.6 – 31.12 á 1 070 € och flytt av moduler 4 000 € på grund av renovering av slöjdsalen; *nytt anslag 11 490 €*

Skolmaterialanslaget oförändrat 200 €/elev; *kostnadsökning 900 €*.

Litteraturanslaget oförändrat 290 €/elev pga inköp av digitala licenser; *kostnadsökning 1 565 €*. Litteraturanslaget för biblioteksböcker på 1 200 € ingår i denna post.

Undervisningsmaterial med speciell vikt vid dataprogram 5 846 €; *kostnadssänkning 205 €*

- Dataprogram 750 €
- Kiva skola 50 €
- Visma 1 496 €
- It's learning 350 €
- Binogi 500 €
- Skollicens Office 365 1 400 €
- Slöjdutrustning 1 300 €

Skolpsykologtjänster budgeteras 4 994 €, *kostnadsökning 600 €*.

Tillsynstjänster för hemundervisning; *nytt anslag 5 175 €*

Post- och teletjänster inkluderar telefon, mobiltelefoner, fiber 3 300 €; *kostnadsökning 300 €*

Transporter budgeteras 124 394 €; *kostnadsminskning 1 642 €* där de dagliga skolskjutsarna minskar med 6802 €. Anslaget för lägerskola för årskurs 5–6 budgeteras 1500 €; utfärd för årskurs 9 budgeteras 600 €, Skolmusik för årskurs 5-9 2 000 €; *kostnadsökning 4 100 €*

Resor och transporttjänster budgeteras 1 800 €; *kostnadsökning 300 €*.

Utbildning budgeteras 0,60 % av lönesumman, 3 945 €. Lärarnas avtalsenliga och frivilliga fortbildning ingår, fortbildning inom IKT, Vismautbildning och förtroendevaldas kurser. *Kostnadsökning 353 €*.

Arbetsplatshandledning budgeteras 2 000 €; *nytt anslag 2 000 €*

It-support budgeteras 3 780 €; *Kostnadsökning 1 260 € pga fler enheter som ska servas*

Utbildnings- och kulturtjänster budgeteras 1 843 €, *kostnadssänkning 625 €.*

- Teater- o musikföreställningar 1 320 €
- Barnens litteraturdagar 230 €
- Ebban, skolbibliotek på nätet 293 €

Tidningar och tidskrifter 700 €; *oförändrat*

Livsmedel budgeteras 62 690 €; *kostnadsökning 6 756 €.* Anslaget per lunch är oförändrat men antalet har ökat med nästan 1 000 st. Anslaget per mellanmål är oförändrat men antalet har ökat med nästan 4 000 st. Ekonomibiträdets arbetstid ökas från 6 till 7 timmar per dag pga ökat portionsantal och flera dieter; *kostnadsökning 6 458 €.* Nettoutgifterna för skolbespisningen ökar med 21 050 €.

Personal/lönekostnader

För tre ukrainska elever har en lärare i förberedande undervisning anställts på heltid för vårterminen och extra landskapsbidrag för detta fås vilket täcker 73 % av kostnaderna. För höstterminen budgeteras med fem veckotimmar språkstöd per klass; totalt tio veckotimmar. Även andra elever med annat modersmål än svenska deltar.

Den budgeterade timresursen ökar från 188,5 vt år 2023 till 192 vt för år 2024. Timresursen innehåller för vårterminen 22 vt förberedande undervisning för de ukrainska eleverna. På höstterminen budgeteras för en specialklasslärartjänst 21 vt och för språkstöd 10 vt. Anslaget för specialklasslärare är bundet anslag i budgeten och kräver särskilt beslut för att få användas.

Undervisningsgrupperna är nu så stora att det behövs delningar för att de ska rymmas in i slöjdutrymmet och fysik-kemisalerna.

En timlärare i huvudsyssla i olika ämnen är budgeterad för hela året; *nytt anslag med kostnadsökning 19 344 €*

En tredje elevassistent med arbetstid 25 timmar/vecka är budgeterad för hela året; *nytt anslag 20 662 €* Sammantaget ökar lönerna för undervisningen med 50 546 € och socialutgifterna ökar med 10 961 €; sammanlagt 61 507 € där 21 500 € härrör från avtalsenliga löneförhöjningar.

Kuratorstjänster 3 735 €; *kostnadsökning 502 €.*

För en elev i träningsundervisningen budgeteras 52.334 med 39.785 i landskapsbidrag; *netto 12.549 €.*

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Antal elever	41,5	45,5	50,5
- Föglöelever	36	37,5	42
- Ukrainska elever	3	3	3
- Föglöelever med hemundervisning	2	4	4,5
- Föglöelev utomlands	0,5	1	1
Antal lärare i huvudsyssla	8	9	10
Antal lärare i bisyssla	1,5	1	3
Elevassistent	1,1889	1,4150	2,1111
Fastighetspersonal	1,3660	1,3660	1,3660
Ekonomipersonal (köket)	1,6993	1,6993	1,83
Utbildningschef (köptjänst) i % av heltid	25	25	25
Byråsekreterare i % av heltid	5	5	5
Löneräknare i % av heltid	15,78	15,48	16,88
Antal undervisningsgrupper, åk 1-6	3,5	3	3
Antal undervisningsgrupper, åk 7-9	1	1	1
Förberedande undervisning	0,75	1	0,5
Specialklassundervisning			0,5
Bildningsnämnden, antal sammanträden	9	8	8

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Nyttjad/budgererad timresurs (vt)	165,50	166,5	170,5	
Förberedande undervisning	14,5	22	11	
Specialklass			10,5	
Sammanlagd nyttjad/budgererad timresurs	180,00	188,5	192	
Språkprogram (vt)	11	9	14	
Tutorlärare	1,875	0,75	0	
Specialundervisning	22	24	22	
Träningsundervisning, dagar	187	189	188	
Klubbtimmar	0	0	0	
Reserveras för stödundervisning	2	2	2	
Utgifter per elev totalt, brutto	26 905	29 415	29 679	
” , netto	24 943	26 561	26 955	
Landskapsbidrag per Föglöelev totalt	9 714	9 813	12 073	
Egenandel totalt per Föglöelev utan bidrag	15 229	16 748	14 882	
<i>Skolskjutsning</i>				
- antal skjutsberättigade elever	28,5	28	37	
- kostnad per vecka		3 176	2 998	
<i>Skolbispisning</i>				
- antal måltider totalt	14 511	16 525	17 467	
- Föglöelevernas andel	6 969	7 655	8 460	
- varav måltider på annan ort	177	200	200	
- daghemmet Myran	4 807	6 000	5 500	
- lärare o assistenter	1 937	2 079	2 444	
- övrig personal + betalande gäster	746	756	1 028	
- tillfälliga gäster	52	35	35	
- budgererat belopp per lunch (inkl. moms)	3,24	3,20	3,20	
- måltider på annan ort (inkl. moms)		12,00	12,00	
- måltider på annan ort, totalt euro	1 683	2 106	2 106	
- mellanmål/st (inkl. moms)	0,70	1,00	1,00	
- morgonmellanmål/st (inkl. moms)	0	0,57	1,00	
- fruktmellanmål/st (inkl. moms)	0,25	0,25	0,25	
- total kostnad per kostdag (exkl. moms)	8,60	7,67	8,43	
<i>Avgifter;</i>				
- daghemmet Myran	6,41	6,01	6,58	
- övrig personal	6,41	7,70	8,50	
- lärare, assistenter o kökspersonal		kostförmån		
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr.
	2022	2023	2024	%
Bruttoutgifter	1 116 583	1 201 837	1 331 773	+ 10,81 %
Bruttoinkomster	81 435	126 123	136 808	
Nettoutgifter	1 035 148	1 075 714	1 194 965	
Räntor	-	-	-	
Avskrivningar	10 993	14 286	18 035	
ANSLAG kommunens skolväsen	1 046 141	1 090 000	1 213 000	+ 11,3 %
P/skattöre	10,96	10,69	12,45	

Fritids- och kulturnämnden

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
C61	Kulturverksamhet	15318	318	15000	0	0	15000
C62	Fritidsverksamhet	37647	9650	27997	160	3843	32000
Totalt		52965	9968	42997	160	3843	47000

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C61 KULTURVERKSAMHET

Omfattar kostnadsställena 600 Museiverksamheten
601 Övrig kulturverksamhet

Omfattning och verksamhet:

Omfattar kulturverksamheten och museiverksamheten i kommunen och försäljningen av Föglöböckerna I och II samt diverse övriga Föglö-publikationer.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Allmänt

Målet för den kommunala kulturverksamheten är att öka trivseln och välfärden för alla åldrar i kommunen, att stärka invånarnas känsla för sin egen identitet, men även att låta besökare ta del av vårt kulturarv.

Kulturnämndens uppgift är att främja sådan verksamhet som aktiverar och ökar förståelsen människor emellan samt värna om och bevara den lokala kulturen.

Kulturarbete

Budgeteras 2024 för 40 timmar köptjänster av kulturarbete från föreningar eller andra intresserade. Inga administrativa tjänster ingår i dessa köptjänster utan dessa sköts internt inom kommunen.

Samla och dokumentera bilder från Föglö i äldre tid, i mån av tid och resurser, i form av köptjänster. För detta ändamål används tidigare överskottsanslag för kulturen.

Kulturella aktiviteter

Befrämja den lokala kulturen i form av understöd.

Medverka med understöd vid olika kulturevenemang.

I mån av möjlighet anordna kulturevenemang i form av teater, konserter, författarbesök, utställningar, föredrag m.m.

Frågerundan "KulTur" fanns under fem somrar (2013-2017) med gott mottagande på Föglö. Somrarna 2018-2021 provade man i stället med en frågerunda till Degerby med omnejd. Under 2022-2023 har nämndens medlemmar sammanställt en frågerunda vid kommunens vandringsstigar på Jyddö och Hastersboda. Dessa har fått ett gott mottagande varför nämnden fortsätter med detta ytterligare ett år 2024.

Vandringskartan över Degerby har uppdaterats 2022, då bebyggelsen har ändrats väsentligt sedan kartan gavs ut 1994 (i redigerad upplaga 2003).

Konstköp och försäljning av Föglöpublikationer mm

Inköpa konst med medel från konstfonden.

Sälja affischer, kommunens jubileumsfilm, Föglö-böcker och övriga Föglö-publikationer. Inkomsterna från konstfondens egna hyllningsadresser överförs till konstfonden medan alla inkomster från vandringskartor, Valdemarsledskartor, affischer och historiker fr o m 1.1.2024 hålls inom nämndens egen budget.

Sommarteater

En "sommarteater" med Daniel Lindström som regissör har uppförts somrarna 2017-2023 i Brandkårshuset i Degerby med fem-sex föreställningar varje år. Sommarateatern har varit ett mycket uppskattat inslag under somrarna, är nu ett etablerad och avsikten är att det blir en fortsättning 2024. I planeringen för 2024 är att för första gången prova med en tvåaktare såvida erforderlig finansiering kan erhållas.

Museiverksamheten

Sedan 2015 drivs Föglömuséet i kommunens egen regi. En särskild kommitté ansvarar för Föglömuséets och lotsmuséets utställningar som bägge är permanenta utställningar. För Föglömuséets del sedan 2014 bestående av fotografier och texter på temat ”Föglö - förr och nu”. Inga museivakter anställs utan turistinformatörerna sköter öppethållningen av såväl Föglömuséet som lotsmuséet. För museiverksamheten budgeteras totalt 5.000 €. I anslaget ingår bl.a. anslag för utställningsarbete 30 timmar + 1 st möte (totalt 792 euro för detta) och fastighetskostnaderna för museerna som uppgår till totalt 3.394 € av summan.

Lotsstugan öppnades som permanent lotsmuseum sommaren 2011.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Fritids- och kulturnämndens sammanträden.	4	4	4
<u>Kulturverksamhet:</u>			
Kulturarbete, timmar, köptjänst	30	40	40
Antal evenemang anordnade av fritids- o kulturnmd	4	3	3
Antal evenemang som understöds av fritids o kult.nmd.	1	2	2
Antal projekt utförda av fritids- o kulturnämnden	4	2	2
Föreningar, organisationer och privata kulturarbetare som understöds av fritids- och kulturnämnden	4	5	5
Konstinköp	1	1	1
Sålda Föglö-böcker			
- del I	9	3	3
- del II	4	3	3
Sålda vandringskartor över Degerby	15	10	10
Sålda affischer, bomärken	4	4	4
Sålda affischer, äggtäkt	3	2	2
Sålda Valdemarsledskartor	4	2	2
Sålda hyllningsadresser konstfonden	2	4	4
Sålda skol- och bibliotekshistorik	0	0	0
Sålda böcker ”Hästen- till nytta och nöje”	3	3	3
Sålda böcker ”Föglöbåtar- från för till akter”	6	3	3
Sålda böcker ”Föglömöbler- i stuga och sal”	3	3	3
Sålda jubileumsfilmer	1	5	5
<u>Museiverksamhet:</u>			
Antal utställningar i museet	1	1	1
lotsstugan (Lotsutställning)	1	1	1
Ingen uppgift om besöksantal i museet då det varit gratis sedan 2012			
Museikommitténs möten	0	3	1
” arbetstimmar	0	30	30
Totalt budgetanslag	3.999	5.000	5.000

Öppethållning:

Föglömuséet hålls öppet under perioden 1.6 – 31.8; 14.6 - 18.8 enligt turistinformationens öppettider samt 1 - 13.6 och 19 - 31.8 enligt kommunkansliets öppettider. Även 2024 planeras inträdet vara gratis, men en frivillig avgift uppbärs.

Lotsstugan planeras hålla öppet samma tider som Föglömuséet.

Hyror (euro/m²);

* Föglömuséet	2,61	2,18	2,05
* Lotsstugan	3,41	3,74	3,75
Understöd till föreningar, organisationer o kulturarbetare	6.552	7.000	6.000
Landskapets stöd euro/inv. kulturverksamhet	3,95	4,10	4,28
Landskapsstöd euro kulturverksamhet	2.078	2.052	2.158
Kommunens stöd euro/inv kulturverksamhet	39,42	27,84	25,48
Totalt landskapet + kommunen euro/inv (netto)	43,37	31,94	29,76

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr.%
Bruttoutgifter	24.145	16.318	15.318	
Bruttoinkomster	2.418	318	318	
Nettoutgifter exkl. avskrivningar	21.727	16 000	15.000	
Avskrivningar	0	0	0	
ANSLAG kulturverksamhet	21.727	16 000	15.000	- 6,2 %
Skatteprocent	0,23	0,16	0,15	

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RESULTATOMRÅDE: C62 FRITIDSVERKSAMHET

Omfattar kostnadsställena	610 Ungdomsverksamhet
	611 Idrottsverksamhet
	612 Fritidsverksamhet

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar kommunens ungdoms-, idrotts- och fritidsverksamhet.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024;

Allmänt

Målsättningen är att främja ungdoms- och idrottsaktiviteten i kommunen, bidra till att ge ungdomarna en meningsfull fritid genom att ekonomiskt understöda i kommunen verksamma ideella föreningar, men också genom egna aktiviteter.

Idrottsverksamheten

Idrottsverksamheten i kommunen var i början av 2000-talet nere i en liten svacka, sedan steg aktiviteten i slutet av 00-talet, för att nu igen vara inne i en svacka. Idrottsföreningen FUIA försöker uppmuntra de yngre ungdomarna till idrott för att på det sättet bygga upp ett intresse från grunden i kommunen.

För ledd idrottsverksamhet för barn och ungdomar budgeteras 2024 80 timmar. Uppslutningen vid idrottsledarverksamheterna utvärderas genom statistiska uppgifter på deltagande samt mellan pojkar och flickor. Idrottsledare anlitas per timme enligt redovisning. Anslaget utnyttjas också i samarbete med FUIA för riktade idrottsaktiviteter för ungdomarna och olika kurser, läger mm.

Kostnaden för idrottsledarverksamhet beräknas till ca. 2.000 € för år 2024.

Ungdomsverksamheten

För ledd ungdomsledarverksamhet budgeteras 60 timmar, gärna i samarbete med andra kommuner/organisationer. Förutom avlöning av ungdomsledartimmar används anslaget bl a för riktade ungdomsledaraktiviteter för barn i grundskolans årskurser 4-6, vilket varit mycket populärt och välbesökt, samt specifika ungdomsaktiviteter av engångskaraktär.

Kostnaden för ungdomsledarverksamhet beräknas till 3.100 € 2024.

Vikingaborg

Föglö UF lade ned sin verksamhet sommaren 2022. Fastigheten donerades till Föglö kommun och underlyder nu byggnads- och tekniska nämnden.

Övrig fritidsverksamhet

Nämndens målsättning är också att erbjuda kommuninvånare men även sommarboende och turister möjligheter till fritidssysselsättning och friluftsliv, bl.a. genom upprätthållande av

- två stycken vandrings- och friluftsleder av god kvalitet,
- en motionsbana,
- en tennisbana,
- en minigolfbana,
- en multiarena,
- ett gym,
- ett utegym, samt
- andra aktiviteter i mån av tid och resurser.

Nämnden har även i budgeten 2024 anslag för möjlig klubb- och fritidsverksamhet, t.ex. den populära fotbollsskolan för barn i åldern ca. 6-13 år eller annat som fritids- och kulturnämnden besluter.

Vandrings- och friluftslederna

Fågeltornet på vandringsleden i Hastersboda färdigställdes till sommaren 2002. Ett motsvarande torn vid Jyddöleden blev klart sommaren 2009 och 2010 uppfördes en slogbod vid Jyddöleden. 2011 förnyades skyltarna vid bägge leder då de blivit uttjänta samt sattes nya vägvisarskyltar upp vid Hastersbodaleden. 2013 kompletterades Jyddöleden med en bänk till slogboden och ytterligare ett stockbord med sittplatser. Ytterligare en vägvisarskylt sattes 2014 upp vid Jyddöleden och ytterligare 2 st för "Privat väg" 2015. Dessutom ytterligare en vägvisare till Hastersbodaleden där skyltarna också förnyades i sin helhet igen 2015. 2019-2020 genomförde Visit Åland ett Leader-projekt över hela Åland på vandringslederna, vilket innefattade bl a nya skyltar, kartor och utmärkningar samt ytterligare ett rastbord till vardera leden.

För 2024 planeras endast sedvanligt underhåll förutom att nämnden fattat ett beslut om att småningom byta ut informationsskyltarna runt stigarna mot hållbarare material som metall eller glasfiber.

De bägge vandringslederna har erhållit mycket beröm från talrika besökare och rankas som ett par av de bästa lederna på Åland.

Motionsbanan

Breddning och grundförbättring av motionsbanan i Degerby färdigställdes 1999. 2009 grundförbättrades den långa delen och försågs med belysning. De upplysta delarna av motionsbanan hålls belyst kvällstid när aktiviteter försiggår där.

2024 genomförs på motionsbanan sedvanligt underhåll (klippning, slyröjning). Den fylldes på med 450 m³ bark och flis 2009, 300 m³ hösten/vintern 2015/2016 och ytterligare komplettering sommaren 2020 med 40 m³. Därutöver planeras en fortsatt breddning (förhoppningsvis det mesta gjort under 2023) då sly mm "växer in" från sidorna. Beträffande den längre banan grundförbättrades 2009 halva denna och försågs med belysning så att den förutom för motion kan nyttjas som skolväg ("stig") för barn från Sinting. Med anledning av den nya kommunalvägen till Sinting ändrades 2015 motionsbanans dragning en del, i samband med vilket hela elektriciteten byttes ut och beläggnings förnyades.

2017 iordningställdes förbättrad belysning vid grundskolans idrottsplan för kvällsaktiviteter vintertid.

Tennisbanan

Tennisbanan togs i bruk sommaren 2001. Skötsel och tillsyn sommartid handhas av kommunens turistinformation. Under övriga tider handhas bokning m.m. vid kommunkansliet. Banan är i stort sett underhållsfri, fick ny beläggning 2012 och är i gott skick. Tenniskurs hålls varje sommar med goda deltagarantal så ny kurs planeras igen till sommaren 2024 (tyvärr blev 2023 ett mellanår då ingen ledare hittades). I övrigt planeras en fortsatt aktiv och bred marknadsföring av banan för att höja nyttjandegraden.

Minigolfbana

2014 uppfördes en minigolfbana i Degerby centrum. Banan drevs t.o.m. 2021 av Föglöbutiken Ab, och fr o m 2022 via turistinformationen under dess öppethållningstider. Övriga tider vid kommunkansliet.

Multiarena

Den s.k. "multiarenan" där hugade motionärer kan vistas och spontant utöva olika fritidsaktiviteter, uppfördes hösten 2013. Inga anslag finns upptaget för 2024.

Gym

Kommunens gym i f.d. daghemsfastigheten i Degerby invigdes i juni 2003 och har en god renommé. Gymmet renoverades till stora delar 2017 med anledning av svåra sättningar i golvet. Gymmet är i dagsläget väl utrustat och relativt fullt. Kostnaderna överskrider dock kontinuerligt klart intäkterna för gymmet, varför återhållsamhet med medel för gymmet måste iaktas. För 2024 planeras kompletteringsköp enligt följande; ospecificerat anslag för eventuellt byte av maskin som blir uttjänt (1.300 €) och ett anslag för oförutsedda kostnader (150 €).

Städningen av gymmet uppskattas 2024 kosta 4.300 € samt fastighetskostnaden uppgå till 5.800 €. Anslag finns också upptaget för årskort på gymmet för den gymansvarige (170 €) samt årlig service på maskinerna från auktoriserad firma vilket kostar 1.000 €.

Kostnad för gymmet netto budgeteras 8.300 € inkl. räntor + avskrivningar. Exklusive dessa ca 5.000 €. Avgifterna för nyttjande av gymmet budgeteras till 4.700 € och täcker endast ca 36 % av kostnaderna.

Utegym

2018 uppfördes ett utegym i kommunen i enlighet med slutrapporten för projektet. Där har hugade motionärer möjlighet att träna i fria former året runt. Utegymmet ligger i anslutning till motionsbanan i Degerby. Projektet delfinansierades med PAF-bidrag.

Anslag nettoutgifter;

- disponibelt anslag för klubbverksamheter (riktad till barn/ungdomar); 500 €
- skötsel av motionsbanan i Degerby; 1.400 €
- skötsel av vandrings- och friluftslederna; 1.800 €

Föreningar m.m.

År 2024 ges totalt 9.700 € (2023 7.600 €) till fördelning inom fritids- och kulturnämnden för understöd till ungdoms- och idrottsföreningar och -klubbar alt. annan motsvarande verksamhet, varav 9.500 € är avsedd för verksamhet samt 200 € till FUIA för inköp av idrottsredskap.

SKUNK stöds med totalt 1.200 € år 2024. Verksamhetsledartjänsten handhas av Utskärgårdstjänster Ab, Mia Hanström, Kumlinge.

Ålands 4 H-distrikt stöds med 1.400 € för verksamhet på Föglö. Fritids- och kulturnämnden följer kontinuerligt med verksamheten. Nämnden bidrar inte till 4 H-gårdens i Jomala verksamhet.

Bundna anslag finns upptagna enligt följande;

- * 800 € till Ålands 4 H-distrikt som utbetalas 100 €/kurs eller liknande på Föglö (8 kurser),
- * 600 € till SKUNK som utbetalas efter att nämnden kunnat konstatera att budget och verksamhetsplan uppfylls,
- * 1650 € till FUIA för servicehusets drift, som utbetalas mot redovisning, samt
- * 1850 € till FUIA för idrottsplanens skötsel.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Fritids- och kulturnämndens sammanträden	4	4	4
Arbetstimmar	133,75	120	100
Löneräknare i % av heltid	0,24	0,33	0,07

Ungdomsverksamhet

Ungdomsverksamhet, timmar	43	100	60
Föreningar som understöds	3	3	3
Evenemang i nämndens regi	3	4	4
- Räddningsverket, tacoskväll och liknande			
Verksamheter i nämndens regi	1	2	2
- Borgenkvällar och liknande			

Idrottsverksamhet

Idrottsverksamhet, timmar	70	100	80
Motionsfotboll, timmar	15,5	20	20
Föreningar som understöds	1	1	1
Multiarena	1	1	1

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024	
Antal motionsbanor som underhålls	1	1	1	
* skötsel timmar	26	26	26	
Evenemang i nämndens regi	2	3	3	
- tenniskurs, fotbollsskola och liknande				
Verksamheter i nämndens regi	0	3	3	
- tennis, idrottsklubb, motionsfotboll och liknande				
Tennis				
* skösel timmar	0	0	0	
* uthyrningstimmor	53	80	80	
<i>Övrig fritidsverksamhet</i>				
Föreningar/personer som understöds	-	1	1	
Mobil utomhusscen	1	1	1	
Minigolfbana	1	1	1	
Boulebana	1	1	1	
Utegyms	1	1	1	
Vandrings- och friluftsleder	2	2	2	
* skösel timmar	52,0	52	52	
Evenemang i nämndens regi	1	2	2	
* naturfrågerunda, kanotläger, guidad båtutfärd och liknande				
Verksamheter i nämndens regi	2	2	2	
- gym				
* skösel timmar		serviceman ca. 1 timme/vecka		
* besök/uthyrning				
enskilda gånger/besök	1260	1250	1250	
årskort	24	20	20	
månadskort	27	10	15	
10-gångerskort	27	20	20	
Landskapsstöd euro/inv. idrott	3,95	4,10	4,28	
Landskapsstöd euro idrott	2.078	2.052	2.158	
Landskapsstöd euro/inv. ungdomsverksamhet	3,95	4,10	4,28	
Landskapsstöd euro ungdomsverks.	2.078	2.052	2.158	
Landskapets stöd euro/inv. totalt (exkl. investerings- utgifter) till idrott och ungdom	7,90	8,20	8,56	
Kommunens stöd i euro/invånare (exkl. investerings- utgifter) till idrott/ungdom/fritid	42,18	53,70	46,99	
Totalt landskapet + kommunen	50,08	61,90	55,55	
	Bokslut	Budget	Budget	Förändr.
	2022	2023	2024	%
Bruttoutgifter	37.534	39.979	37.647	
Bruttoinkomster	12.443	8.965	9.647	
Nettoutgifter	25.091	31.014	28.000	
Räntor	58	50	160	
Avskrivningar	14.019	7.436	3.840	
ANSLAG fritidsverksamhet	39.168	38.500	32.000	- 16,9 %
Skatteprocent	0,41	0,38	0,33	

Kommunstyrelsen

Resultatområden		Drifts- kostnader	Drifts- inkomster	Drift netto	Räntor	Avskriv- ningar	Totalt
120	Allmän förvaltning	312741	9741	303000	0	0	303000
123	Utvecklande av näringslivet	54220	1220	53000	0	0	53000
126	Skärgårds- och kollektivtrafiken	18000	0	18000	0	0	18000
420	Biblioteket	67084	84	67000	0	0	67000
430	Medis	9000	0	9000	0	0	9000
302	Kommunernas socialtjänst (KST)	484000		484000	0	0	484000
C31	Hemservice	382316	142316	240000	0	0	240000
334	Annagården	1095035	190635	904400	0	1600	906000
Totalt		2422396	343996	2078400	0	1600	2080000

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 120 ALLMÄN FÖRVALTNING

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar följande verksamheter;

- kommunfullmäktige,
- kommunstyrelsen,
- kommunkansli,
- kommunalbeskattningen,
- kommunplanering,
- personaladministration,
- arbetarskydd,
- företagshälsovård,
- kommittéer och övriga tillfälliga verksamhetsorgan,
- kommunens PR- och informationsverksamhet, samt
- övrig allmän centralförvaltning såsom IT-utveckling m.m.

Allmänna målsättningar:

Kommunstyrelsen leder kommunens totala förvaltning i enlighet med de riktlinjer, strategier och ramar kommunfullmäktige drar upp för verksamhetsåret 2024 i samband med budgetbehandlingen. Målsättningen är att upprätthålla en så ekonomisk och rationell förvaltning som möjligt och därigenom ge kommuninvånarna en god och ändamålsenlig service inom ramen för tillbudsstående resurser.

Det högsta förtroendevalda organet i kommunens hierarki, kommunfullmäktige, drar upp ramarna och ställer målsättningarna med verksamheten, medan kommunstyrelsen ger de mera detaljerade direktiven och förvaltningsorganen och -enheterna fattar de praktiska besluten inom givna ramar.

Målsättningar/genomförande 2024;

Investeringar

Investeringsbudgeten för år 2024 innehåller åtta olika investeringsanslag, varav det största är en omfattande och stor renovering vid Föglö grundskola, där två projekt slagits ihop, nämligen resterande renoveringar vid hus 300 samt slöjdsalarna för teknisk slöjd och träslöjd. Projektet skall till stora delar finansieras genom upplåning. I övrigt är strävan att minimera investeringar med anledning av det kärva ekonomiska läget. Inga landskapsbidrag erhålles för investeringar. Investeringarna måste finansieras med egna medel.

Personal

Beträffande personalen vid kommunkansliet föreslås 2024 inga förändringar. Kommundirektören planerar semestrarna på kansliet så att servicen optimeras under semestrarna.

Kommundirektören är kommunens arbetsgivarrepresentant och handhar kommunens övergripande och allmänna personalfrågor. Specifika personalfrågor som rör enskilda resultatområden/-enheter handhas av respektive sektors ledande tjänsteinnehavare. Vid eventuella uppsägningsärenden leder kommundirektören processen och en ”lathund” utarbetad av Ålands kommunförbund används för att garantera att alla formalia följs.

IT

IT-utvecklingen är snabb och kräver att kanslipersonalen har tillgång till modern teknik för att förvaltningsarbetet skall vara så effektivt som möjligt. Kommunens strävan är att hela tiden hålla sig à jour med tekniken och bästa möjliga programvara, för vilket ändamål tillräckliga resurser hela tiden

avsätts. Personalutbildning är hela tiden aktuellt pga. den snabba utvecklingen. Sedan 2011 handhar Mariehamns Persondatorer Ab genom särskilt dataserviceavtal hela kommunens IT-service.

2017 genomfördes ett utbyte av kommunens ekonomisystem då Abilita togs i bruk fr.o.m. 1.1.2018. Ett nytt gemensamt ekonomisystem har upphandlats genom ÅDA Ab där Consilia solutions vann upphandlingen. Kommunerna har under 2021-2023 gjort avrop från detta. Implementeringen över Åland görs i olika grupper med början från de största kommunerna. Arbetet har fördröjts märkbart och som det i oktober 2023 ser ut kommer systemet för Föglös del att implementeras först mot slutet av 2024 och målsättningen är nu att systemet i sin helhet skall kunna tas i bruk fr.o.m. 1.1.2025.

IT-supportkostnaderna stiger med de nya systemen. Total kostnad för IT-tjänster 2024 uppgår till knappa 17.000 euro, varav 3.000 euro är avsatt för implementering av det nya ekonomisystemet och knappa 5.000 euro är avsatt för lönesystemet.

Delegering

Målsättningen är fortsättningsvis att i enlighet med kommunallagens anda delegera ärenden från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen till kommundirektören där så anses ändamålsenligt. En hel del delegeringsbeslut har fattats och fler aktualiseras efterhand dylika frågor kommer upp. Ett större delegeringsbeslut fattades av kommunstyrelsen 7.12.2011 då en stor mängd ärenden delegerades till främst tjänsteinnehavarnivån. Beslutet uppdateras varje mandatperiod. Avsikten är att kommunfullmäktiges roll klart skall vara att handha de stora principiella frågorna och riktlinjerna medan detaljgenomförandet handhas av lägre förvaltningsorgan. Möjligheterna till rättelseyrkande och besvär finns alltid.

Kommunplan

En kommunplan (i kommunallagen benämnd ekonomiplan) skall enligt kommunallagen godkännas årligen av kommunfullmäktige senast i samband med budgeten för följande år. I Föglö kommun görs större genomgångar av planen endast vartannat år i och med att man eftersträvar att verkligen följa denna. Mellanåren görs endast "städning" av befintlig plan. Föglö kommuns kommunplan är femårig och ligger som grund för den kommunala planeringen de följande fem åren och följs i största möjliga utsträckning. Kommunplanens vikt för kommunens utveckling är därför synnerligen betydande och kräver en grundlig beredning. Ny kommunplan antogs i samband med budgetbehandlingen för 2023 och gäller åren 2023-2027. Ny kommunplan antas följande gång hösten 2024 gällande åren 2025-2029.

Information

Kommundirektören leder kommunens informationsverksamhet i enlighet med fastställda föreskrifter. Sedan 2018 handhar i huvudsak näringskoordinatör/kommunikationsansvariga det praktiska genomförandet av detta. Hen handhar också huvudansvaret för kommunens hemsida, vilken kontinuerligt utvecklas och fungerar som huvudkanal för kommunens information. I övrigt följs den kommunikationsstrategi/marknadsföringsplan som kommunen godkände 2017.

Föglöbladet, kommunens informationsskrift, har t o m 2023 utkommit månatligen (förutom sommaren då "Föglö sommar" i stället givits ut). Arbetet som "redaktör" ingår i näringskoordinatörns/kommunikatörens arbetsuppgifter. Sedan 2011 har bladet tryckts på tryckeri, vilket inneburit en betydande merkostnad för kommunen, men att bladet håller en kvalitetsmässigt mycket hög kvalitet. Antalet arbetstimmar för arbetet med bladet minskade en aning i och med övergången till tryckning vid tryckeri, men inte så mycket som det uppskattades. Ekonomiskt fördelaktigare skulle vara att kopiera upp bladet på kommunens kopierare. Merkostnaden uppgår till minst 3.000 euro i året. Tillsvidare trycks dock bladet på tryckeriet. För att minska på kostnaderna ges bladet fr o m 2024 ut med 6 nummer + "Föglö sommar". För uppdateringar hänvisas i övrigt till kommunens hemsida.

Sedan 2007 delas en skrift ut till nyinflyttade Föglöbor med aktuell information om kommunen, servicen m.m. Skriften är välkommande utformad.

Medlemskap, intressebevakning

Kommunen fortsätter som medlem i Finlands kommunförbund (1.000 €/år), Ålands kommunförbund (6.350 €/år) och Ålands kommunala avtalsdelegation (1.400 €/år). Beträffande ÅKF är det viktigt att kommunstyrelsen bevakar att förbundet effektivt bevakar kommunernas intressen gentemot bland annat Ålands landskapsregering och vid behov gör framställningar till ÅKF i angelägna frågor. Under åren 2012-2023 har kommundirektör Niklas Eriksson varit ordförande i ÅKF:s förbundsstämma.

Sedan 1.1.2011 är Föglö kommun medlem i Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete. Anslag; 1.050 € för partnerskap.

Anslag för Finlands kommuntidning upptas inte längre fr o m 2024 utan intresserade kan läsa skriften digitalt.

Företagshälsovård

Den lagstadgade företagshälsovården sköts genom avtal med Cityläkarna Ab. Dessutom erbjuds en hel del frivillig friskvård kommunens personal inom anslaget's ramar, såsom gym, tennis, simning, massage och motionsgymnastik. Kommundirektören beslutar om anslaget's användning.

Skattetagare samt -övervakning

Kommunens andel i beskattningskostnaderna år 2024 uppskattas till 5.700 €.

Markplanering och bostadsområden

Kommunen handhar enligt plan- och bygglagen ansvaret för all markplanering i kommunen. Generalplanering (alternativt delgeneralplanering) av Föglö kommun har varit aktuellt, men något slutligt beslut om planering har inte fattats. Projektet är skjutet på framtiden pga dess höga kostnader.

Sommaren 2016 köpte kommunen mark från Ålands södra skärgårdsförsamling för ett nytt strandnära bostadsområde, Ekholm. Detaljplanering av området genomfördes under 2017-2018 och detaljplanen fastställdes i september 2018. Infrastrukturen på området färdigställdes i december 2020. Överföringsledningar för vatten och avlopp från Degerby har färdigställts 2023. Tomterna har bjudits ut i april 2023 och är nu fortgående utbudna till försäljning.

Övrigt

Arvode för protokolljustering erläggs då justering sker inom utsatt tid utan påminnelse. I övriga fall utgår inget arvode. Strävan är så långt som möjligt att kunna justera protokollet direkt i anslutning till sammanträdet varvid inget särskilt arvode för protokolljustering ges.

2024 fortsätter kommunen ge gåva till nyfödda barn i kommunen. Gåvan ges fr o m 2024 antingen i form av 5 aktier i ÅAB eller 2 andelar i Andelsbanken för Åland.

Inventarier;

1. Möbler, IT-utrustning mm till kommundgården 1.200

Miljömål; Kommunens innehav av vindkraftsandelar samt användning av miljövänligt papper.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Kommunfullmäktige antal sammanträden	5	6	6
- ordförandes årsarvode	2.000	2.000	2.000
Kommunstyrelsen antal sammanträden	17	16	14
- ordförandes årsarvode	3.000	3.000	3.000

Prestations- och relationstal			2022	2023	2024	
Tjänster/arbetsavtal vid kommunkansliet			2,2324	2,2329	2,2332	
- kommundirektör			1,00	1,00	1,00	
- byråsekreterare			0,60	0,60	0,60	
- löneräknare			0,0324	0,0329	0,0332	
- bokförare/kanslist			0,60	0,60	0,60	
Medlemskap	Finlands kommunförbund		1.261	1.310	1.000	
	Ålands Kommunförbund		3.593	6.200	6.350	
	Kommunala avtalsdelegationen		1.213	1.400	1.400	
	Nord.Ministerrådets skärgårdssamarbete		1.024	1.050	1.050	
Kundtjänster	TEOSTO		60	80	70	
	Kopiosto		192	200	200	
	Skatteombud		0	0	0	
	Företagshälsovård		16.455	11.000	12.500	
	Beskattningskostnader		11.624	5.300	5.700	
	DPO-tjänst (Carlsson & Wingert)		402	1.200	2.400	
Avgifter/ pris	kopiering	A4/sida (inkl.moms)	0,35	0,35	0,35	
		A3/sida "	0,50	0,50	0,50	
		färgkopia "	0,50	0,50	0,50	
	Föglöbladet	- inkl. porto inom Norden (exkl.moms)				
		årsprenumeration	30	30	40	
		elektroniskt/år	-	-	-	
		prenumeration 4 månader	10	10	15	
		lösnummer	2,50	2,50	3,00	
		annonser/sida	45	50	50	
		halvsida	22,50	25	25	
		1/4-sida	11,25	12,50	12,50	
	Dekaler		1,-	1,-	1,-	
Kfge, kst, kommundir. disp.anslag och representation			1.507	2.400	2.400	
Uppvaktningar			1.617	1.000	1.000	
Gåvor (aktier/andelar) till nyfödda barn			554	1.000	1.000	
		Bokslut		Budget	Budget	
		2022	2023	2024	Förändr. %	
Bruttoutgifter		299.650	311.718	312.741		
Bruttoinkomster		19.628	8.718	9.741		
Nettoutgifter		280.021	303.000	303.000		
ANSLAG ALLMÄN FÖRVALTN.		280.021	303.000	303.000	+ 0,0 %	
Skatteprocent		2,93	2,97	3,11		

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 123 NÄRINGSLIVSUTVECKLING

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar utveckling av näringslivet i kommunen till den del som inte avser lantbruks- och skogsnäringarna. Näringslivsutvecklingen har till uppgift att befrämja näringslivsfrågor i kommunen beträffande utvecklingsfrågor, marknadsföring, nätverkande och turism.

Målsättningar för 2024;

Målsättningar för år 2024 är

- fortsatt allmänt stöd av näringsaktiviteten i kommunen
- aktiv marknadsföring av kommunen till potentiella inflyttare, turister och andra, bland annat genom användning av sociala medier i olika former. Sociala medierna och det visuella uttrycket utvecklas kontinuerligt för att främja såväl marknadsföring som kommunikation
- ökning av antalet följare via kommunens facebook och instagram
- dialogen och samarbetet med företagare och föreningar utvecklas och möjligheterna för nyetableringar stärks
- fortsatt implementering av kommunikationsstrategin/marknadsföringsplanen
- kursverksamhet för företagare och yrkesverksamma (tidigare skärgårdskontoret): kurser inom t.ex. IT, ekonomi, företagsutveckling.
- fortsatt samarbete med de övriga skärgårdskommunerna och andra sammanslutningar

Verksamheten år 2024;

Näringskoordinator/kommunikatör

För att uppfylla ovanstående målsättningar finns en timanställd näringskoordinator/kommunikatör, för 2024 max 750 timmar/år (motsvarande ca 40 %) med arbetsuppgifter enligt arbetsbeskrivning, detta resultatområde och den godkända marknadsföringsplanen/kommunikationsstrategin för kommunen. Kommundirektören beslutar om fördelning av tillgängliga timmar på olika uppgifter och är liksom tidigare ansvarig för verksamheten underlydande resultatområdet. Föglöbladet ingår sedan 2022 i arbetsuppgifterna för kommunikatören.

Därutöver finns anslag för särskilda arbetsgrupper/kommittéer för särskilda mera omfattande uppgifter. För dylika arbetsgrupper budgeteras inalles fyra möten. Dessa grupper tillsätts av kommundirektören.

Aktiviteter för att stöda näringsverksamheten

Föglödagen: arrangeras för trettioförsta året (egentligen trettiotredje, men Föglödagarna 2020 och 2021 ställdes in på grund av covid-19-pandemin). Dagen är en institution och lockar mycket folk. Sedan 2019 arrangeras verksamheten i sin helhet av kommunen från att tidigare varit en helt fristående verksamhet med egen budget (med bidrag från kommunen). Näringskoordinatorn har fullmakt att sköta evenemanget på egen hand genom kontakter med

föreningar och företag efter behov. Föglödagen är i första hand en dag för kommunens företagare och föreningar att sälja sina produkter och presentera sina verksamheter. Anslag finns upptaget för program, marknadsföring mm (500 €). Dagen bekostas i övrigt av deltagaravgifter.

”Föglöveckan”:

Ett relativt nytt inslag som första gången arrangerades 2022 är ”Föglöveckan” innehållande aktiviteter, program med mera alla dagar under en dryg vecka under högsommaren. Arrangemanget planeras av näringskoordinatören inom ramen för dennes arbete och till stöd för planering med mera kan kommundirektören vid behov tillsätta en arbetsgrupp. Då arrangemanget var lyckat de två första åren så är avsikten att det skall vara ett årligen återkommande inslag. *Anslag (utöver arbetstid) 800 euro.*

Torgkvällar: arrangeras en kväll i veckan under 5-6 veckor (juli-augusti). Sedan 2018 har kommunen genom näringskoordinatören i samarbete med turistinformatörerna genomfört torgkvällar i Degerby. Torgkvällarna är öppna för alla och kommunen sköter marknadsföring av evenemanget. För trivseln vid torgkvällarna kan t.ex. musik/underhållning ordnas med anslaget för evenemangsstödet. För att stärka torgaktiviteterna finns ett informellt nätverk för torgförsäljare.

Evenemangsstöd: för att bidra till att skapa trivsamma evenemang på Föglö reserveras medel för att t ex arrangera en Skördemarknad på Föglö. Även andra evenemang kan bli aktuella (närmast sommartid), de får gärna ha maritim anknytning. Det finns möjlighet att stöda evenemangen genom tekniska arrangemang, genom annonsering eller programbidrag (1.000 €). Liksom 2022-2023 finns även detta år ett anslag upptaget för att anlita ungdomar (eller andra) som hjälp under själva evenemangen (720 €). Några kvällar under högsäsong, utöver torgkvällarna, eftersträvas att ha trubadur eller annan musikunderhållning vid torget i Degerby (utgående från budgeterade resurser).

Företagarträffar, föredrag och informationskvällar: Informations- och företagarträffar arrangeras huvudsakligen i form av kvällsfikor eller frukostträffar. Dessa är huvudkanalen för företagsutvecklingen och föreningssammanskomster där alla kan komma till tals med idéer under fria, otvungna former där alla kan delta. Näringskoordinatören arrangerar träffarna där kommundirektören är ordförande och kan på basen av dessa möten fatta beslut inom budgetens ramar för olika projekt och idéer. Kommunen står därtill gärna som värd för olika andra möten mellan och för kommunens företagare (näringskoordinatörens insats och därtill traktering 250 €, föredragshållare, hyror, övriga kostnader mm 350 €). Avsikten är att Företagsam skärgård skall medverka vid träffarna och informera om Företagsam skärgårds tjänster för näringsutveckling på det individuella planet. Målsättningen är att arrangera tre träffar och kombinera dessa med inspirerande föredragshållare. Utöver det jobbar kommunen aktivt med att skapa nätverk bland kommunens företag och företagare i syfte att stärka samarbetet ytterligare.

Vandrings-/cykelleder, rastplatser och liknande: Det finns möjlighet att få Leader-finansiering för projekt som skall utveckla den turistiska infrastrukturen på Föglö. Ett anslag upptas för eventuellt Leader-projekt med kommunen som huvudman under året (0 € i budget 2024, från tidigare 3000 € budgeterat samt därtill vid behov ytterligare från tidigare överskott).

Degerby centrums miljö; växter mm till blomlådor, slänter osv i Degerby centrum för att upprätthålla den trevliga miljön i Degerby centrum (200 €).

Ställplatser för husbilar/husvagnar iordningställdes 2019-2020 inom ramen för utvecklingsprojektet för Degerby centrum. Ett ”ställplatspaket” framtogs. Platserna har mottagits varmt och marknadsförs aktivt.

Tryckknappskarta: inom ramen för den s.k. ”Degerby-kommitténs” arbete förverkligades 2014 en s.k. ”tryckknappskarta”, vilken fått mycket gott mottagande. Kartan uppdaterades i oktober 2020.

Skärgårdskontor; Det så kallade Skärgårdskontorets verksamhet flyttades år 2010 till kommundgården från Sonboda. Fr.o.m. 2013 upphörde verksamheten som separat enhet och ingår nu i kommunkansliets ordinarie verksamhet. Möjlighet finns att vid kommunkansliet låna två platser med internetuppkoppling. Möjligheterna att nyttja platserna marknadsförs aktivt av näringskoordinatörn.

Kurser: Efterfrågan på kurser har varit lågt och Medis skall nyttjas i första hand för ändamålet. Bibehålls dock anslag för en kurs (400 €) inklusive kursavgifter 120 €.

WLAN i Degerby: För att förbättra tillgången till internet installerades sommaren 2011 ett WLAN nätverk i Degerby (2 accesspunkter). Nätverket innebär gratis internet för alla med en räckvidd om minst 100 meter från centrum (driftskostnad 850 €). Sommaren 2019 uppdaterades nätverket då fiberanslutning också drogs till lokalen (turistinfon). Under 2020 sammankopplades/ihopsamlades de olika WLAN-nätverken i Degerby centrum. Inga ytterligare anslag för 2024 upptas för detta.

Utvecklingsprojekt hamnområdet i Degerby

Utveckling av hamnområdet (Tullkammarplan) och de byggnader som inte användes. En särskild (byggnads-) kommitté tillsattes för arbete med förverkligandet av den rapport som godkändes av kommunfullmäktige i december 2016. Målet var att hela hamnområdet inklusive alla byggnader skulle vara i aktiv användning och bidra till att skapa ett aktivt centrum i Degerby kring hamnen och torget med huvudsakligen privatföretagare. Den ursprungliga projektplanen utökades med iordningställande av ställplatser för husbilar/husvagnar i syfte att locka fler besökare till Föglö. Kommitténs arbete avslutades i december 2020.

Ett nytt utvecklingsprojekt som aktualiserats är behovet av angöringsplatser för större farkoster i Degerby. Avsikten är att kommunen skall ta upp frågan med landskapsregeringen om vad som kan göras med Tullbryggan i Degerby och hur den kan nyttjas och eventuellt byggas ut.

Marknadsföring av kommunen

Hemsidan: den nya hemsidan togs i drift i maj 2020 (Vibb/ÅDA Ab, driftskostnad webbhosting 800 €).

Sociala medier används för att öka kommunens synlighet och kommunikation med invånare, besökare och potentiella framtida besökare. Föglö kommun marknadsförs aktivt som en

kommun som satsar på sin image och som är attraktiv för inflyttare, besökare och nya företagsetableringar i enlighet med kommunens strategier. *Bilaga: Riktlinjer för användning av sociala medier 2024.*

En nyhet är att för 2024 planeras en "Historievandring" till hemsidan med bilder och texter från historiska platser på Föglö. Utöver näringskoordinators arbetstid budgeteras för produktionskostnad (Vibb) 6 t à 85,- (510 €).

Annonsering i publikationer: Kommunen annonserar i Skärgårdsguiden (fyra uppslag), 1.000 €. Därtill sedan 2017 också en gemensam sida med övriga skärgårdskommuner för att locka till inflyttning till skärgården. Kommunen deltar också i Ålandstidningens sommarbilaga (410 €), Nya Ålands sommarbilaga (260 €), Åland guide (1.450 €), Åland travel magazine (850 €), Åland Runt (520 €) och City archipelago (200 €). Till priserna kommer annonsproduktion och översättningar, beräknat till 2 timmar à 85 € (170 €). Finns dessutom reserverat 250 € för ev. ytterligare publikation.

Webbannonsering: Ett anslag (250 €) för webbannonsering samt marknadsföring på internet genom t.ex. banners eller annonser på Facebook, Google, Instagram eller dylikt upptas. Kan också användas för bloggsamarbeten och liknande. Dessutom finns 250 € för deltagande i Ålandsappen.

Föglökarta och Degerbykarta: Föglökartan blev snabbt populär och kompletterades 2014 med en liknande Degerbykarta. Bägge kartor finns också på hemsidan. Bägge kartor uppdaterades och nytrycktes 2023 så inget behov av detta 2024.

Föglöbroschyr och andra broschyrer: den traditionella Föglöbroschyren återupptogs 2022 eftersom den var efterfrågad bland turister för att enkelt få kontaktuppgifter och kort information om vad som finns att se på Föglö. Finns endast få broschyrer kvar i lager från 2022 års nya upplaga (trycktes 2000 exemplar) varför anslag för nytryckning av 2000 exemplar upptas 2024 (830 €).

Marknadsföringsmaterial/skyltning: anslag finns upptaget för ytterligare marknadsföringsmaterial gällande kommunens bostadstomter, framförallt Ekholm. Planeras för 2-3 st skyltar (Degerby, Svinö och eventuellt Långnäs eller Överö). (900 €).

Journalister och motsvarande besökare: kommunen står till tjänst med guidningar och programarrangemang för studiebesök/journalistbesök som kan tänkas gynna marknadsföringen av kommunen (arbetstid näringskoordinatör/kommunikatören och/eller kommundirektören alternativt köptjänst (guidning)).

Föglömappen/skärgårdsmappen uppgörs igen inför sommarsäsongen. Under flera år en gemensam mapp med övriga skärgårdskommuner men fr o m 2023 återigen en egen mapp då inte alla kommuner önskade delta i gemensam mapp. Evenemangssidorna uppdateras årligen och avsikten är att fortsättningsvis satsa på de allmänna informationssidorna. Priserna för annonsering är 50 €/helsida och 30 €/halvsida, material insänt i ett exemplar räcker. Målsättningen är att ha mappen klar innan säsongen (kostnad 250 €, tillkommer näringskoordinators arbetstimmar).

Kommunikationsstrategi/grafisk profil; fortsatt utvecklande av kommunens marknadsföring genom den av kommunfullmäktige godkända kommunikationsstrategin och marknadsföringsplan för kommunen. Kommunikatörens arbetstid.

Turistinformationen i Degerby fortsätter som tidigare i bibliotekshuset där turistinformationen under drygt 2 månader delar utrymmena med biblioteket (totalt anslag netto 14.000 €). Turistinformationen skall vara den naturliga centrala informationspunkten för alla besökare till Föglö. Kommunen koncentrerar också sommartid all egen försäljnings- och informationsverksamhet dit. Hantverks- och souvenirförsäljningen för föreningar, företagare och privatpersoner fortsätter. Turistinformatörerna ansvarar också för att uppdatera anslag/ anslagstavlor med aktuell information om vad som händer i kommunen. 2024 planeras upplägget för turistinformationen utgående från turistinformatörernas och turistföretagarnas förslag och synpunkter inlämnade i samband med den årliga utvärderingen i augusti. Turistinformatörerna handhar också en del andra uppgifter inom ramen för sin arbetstid.

Profilprodukter; 2019 framtogs ett relativt stort antal produkter för försäljning och marknadsföring av kommunen. Under 2021 införskaffades ytterligare kepsar (via Föglö hembygdsförening), barn-T-skjortor och huvtröjor. Samtliga har fått ett gott mottagande och delvis sålt slut. Påfyllning av lager har gjorts under 2023 och behöver eventuellt ytterligare göras under 2024. Ytterligare produkter kan också bli aktuella, men detta erbjuds i första hand föreningar och företagare.

Näringspaket för distansjobbare; ett nytt "näringspaket" för distansjobbare framtogs under våren 2020 som marknadsförs i syfte att få folk att stanna längre i kommunen och locka till att skapa distansarbetsmöjligheter.

Mässor mm; för eget deltagande i mässor mm i främst Sverige finns detta år inget anslag upptaget då Föglö deltar i den gemensamma marknadsföringen via Företagsam Skärgård r.f. Mässdeltagande kan dock bli aktuellt för marknadsföring av kommunens bostadstomter för lockande till inflyttning. Görs i så fall inom ramen för näringskoordinators arbetstid.

Samarbete med de övriga skärgårdskommunerna och andra sammanslutningar

Föreningen Företagsam Skärgård rf Skärgårdskommunernas gemensamma förening för näringslivsutveckling. Budgeteras för 2024 anslag om 9,00 euro/invånare. (4.536 €).

LEADER Åland Kommunernas medlemsavgift för att vara med i Leader-föreningen, 1 € per invånare (504 €).

Projektbidrag: För att täcka övriga kostnader som uppstår genom deltagandet i Leader en summa för att täcka t ex mässdeltagande, resor till möten eller deltagande i gemensamt projekt med andra aktörer. (inget anslag detta år, 3000 € upptaget från tidigare).

Visit Åland, Ålands Näringsliv m.fl: Intressebevakning och informationsinsamling genom upprätthållandet av medlemskap i sammanslutningar. Sedan 2019 är kommunen inte längre medlem i Företagarna på Åland r.f. (Visit Åland, Ålands Näringsliv, Skördefestens vänner r.f. anslag totalt 410 €).

Skärgårdsmarknad: Skärgårdskommunerna har sedan många år genomfört en höstmarknad. Inget anslag finns upptaget 2024 då marknaden på senare år skötts privat eller av Företagsam skärgård.

Skärgårdsresa: Skärgårdskommunerna har sedan många år (startade 1998) de flesta år genomfört en gemensam skärgårdsresa under hösten, som för Föglö kommuns del kombinerats med studiebesök för kommunstyrelsen och ett eventuellt kommunstyrelsemöte under resan. Resorna är mycket omtyckta och har lockat många deltagare från alla skärgårdskommuner och har grundat sig på intressanta besök. Föglö kommun har de flesta år handhaft arrangemanget och resmålet har följt huvudprincipen ”vartannat år Finland, vartannat år Sverige” med några undantag med resor till andra länder. Arrangemanget beställs från resebyrå utgående från listade önskemål. Kommundirektören fungerar liksom tidigare som reseledare för att hålla ner deltagaravgiften. Avsikten är att resan hösten 2024 går till Västkusten i Sverige och är öppen för alla på egen bekostnad (kombineras 2024 inte längre med kommunstyrelsemöte).

Inventarier;

1. Ny mobiltelefon till turistinfon, 250 euro.
2. Kompletteringar till turistinfon, bland annat station till izettlen, 100 euro.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Antal sammanträden/möten			
* arbetsgrupper/kommittéer	6	6	4
Näringskoordinator/kommunikatör, % av heltid	49,7	40	40
* timmar	937	750	750
Arbetstimmar ungdomar	24	90	50
Journalister/besökargrupper/seminarier	1	2	2
Mässdeltagande/köpcentrumaktiviteter	-	1	-
Kurser/utbildning	-	1	1
- antal elever	-	6	6
Antal informationsmöten	-	1	1
- summa besökare	-	10	10
Företagarträffar (frukostträffar, kvällsfikor)	3	5	3
- summa besökare	27	50	30
Torgkvällar	6	6	6
- kostnad	902		600
Ställplatser för husbilar/husvagnar	3	3	3
Annonsering i turismpublikationer, på hemsidor och liknande			
- egen annonsering	8	7	8
- tillsammans med andra kommuner	1	1	1
- belopp totalt	7.060	7.580	8.000
Egna informationsmappar, broschyrer, kartor mm	4	4	5
- tillsammans med andra kommuner	1	1	0

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Evenemang (egna eller samarbete på Föglö)	3	4	4
* euro			
Föglödagen	150	700	500
Julmarknad	-	200	-
Skördemarknad eller liknande	500	1.500	1.000
Föglövecka	1.669	1.000	800
Interkommunala samarbetsprojekt	2	3	3
* euro			
Företagsam Skärgård r.f.	3.757	4.509	4.536
LLFNU (näringslivsprojekt Le-Lu-Fö)	0		
Skärgårdsmarknaden	-	250	-
Skärgårdsresa	inställt	Finland	Sverige
Medlemskap i företagareföreningar eller likn.	4	4	4
* euro			
Visit Åland r.f.	121	130	130
Ålands Näringsliv r.f.	220	230	230
Leader Åland r.f.	501	501	504
Skördefestens vänner r.f.	50	50	50

	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	
Bruttoutgifter	47.426	55.060	54.220	
Bruttoinkomster	670	1.060	1.220	
Nettoutgifter	46.756	54.000	53.000	
Räntor	0	0	0	
Avskrivningar	1.000	1.000	0	
ANSLAG UTV. AV NÄR.LIVET	47.756	55.000	53.000	- 3,6 %
Skatteprocent	0,50	0,54	0,54	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 126 SKÄRGÅRDS- OCH KOLLEKTIVTRAFIKEN

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar kollektivtrafiken, uppgörande av turlistförslag för skärgårdstrafiken och bevakning å kommunens vägnar av övriga frågor i anslutning till skärgårdstrafiken och farleder.

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024;

Kollektivtrafiken

Målsättningen är att bibehålla kollektivtrafiken i kommunen i nuvarande omfattning och med gällande tidtabeller, så att möjlighet till beställningstrafik in till byarna från huvudvägarnas sidovägar fortgår. Föglö kommun införde fr.o.m. 1.1.2011 fem dagars kollektivtrafik och målet är att öka informationen ytterligare. Den lokala kollektivtrafiken skall synliggöras på de nya digitala skyltarna i Degerby, Överö och även i Svinö.

Kollektivtrafiken är även detta år gratis i kommunen för att stimulera befolkningen att åka mera kollektivt, miljövänligt. Gratis kollektivtrafik har funnits i kommunen sedan år 2000. Passagerarstatistiken visar på minskat nyttjande och det är svårt att ändra invanda mönster men målsättningen att öka nyttjandegraden av kollektivtrafiken kvarstår alltså.

Trafiksäkerhet

Effektiv övervakning av trafiksäkerheten i kommunen med framställningar till Ålands landskapsregering då åtgärder bör vidtas.

Skärgårdstrafiken

Skärgårdstrafiken, som är skärgårdens livsnerv, måste ovillkorligen upprätthållas på en acceptabel nivå för att ge förutsättningar för en levande skärgård även framöver. Kommunen fortsätter arbetet med att förverkliga kommunens målsättningar genom kontinuerlig kommunikation med landskapsregeringen och samarbete med övriga skärgårdskommuner.

Den nuvarande färjan på Föglölinjen, m/s Skarven, började trafikera den 5 mars 2010. Beträffande Föglölinjen arbetar trafikkommittén för en basturlista vilken baserar sig på turlistan för sommaren 2011, därtill för förbättringar som går att åstadkomma.

Beträffande övriga linjer arbetas för en förbättring av koordineringen för skärgårdstrafikens turlistor österut och för bättre koordinering av norra, södra och tvärgående linjerna för att möjliggöra resor mellan skärgårdskommunerna. Som det ser ut i dagsläget är ett möte mellan kommunerna i princip omöjligt över dagen.

Korttrutt i trafiken

Kommunen arbetar för att en fast förbindelse mellan fasta Åland och Föglö skall förverkligas. Nuvarande situation med återkommande besparingskrav och indragna turer när trafiken ökat och förbättrat servicebehov föreligger, är ohållbar i längden.

Efter att ovanstående målsättning gällande trafiken mellan Föglö och fasta Åland verkställts skall kommunen arbeta i enlighet med kommunfullmäktiges direktiv/beslut ang. korttruttstrafiken så att hela skärgården småningom skulle ha en utbyggd optimal korttruttstrafik.

Trafikkommittén

En särskild trafikkommitté finns tillsatt för arbetet med turlist- och trafikfrågor i enlighet med av kommunfullmäktige fastställd instruktion. Kommitténs mandatperiod följer kommunstyrelsens. Byråsekreteraren är kommitténs sekreterare.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Byråsekreterare i % av heltid	2,50	2,50	2,50
Löneräknare	0,06	0,03	0,03
<i>Kollektivtrafiken</i>			
Antal trafikdagar	253	251	253
Antal passagerare	357	500	400
Antal körda kilometer	8 886	11 500	10 000
Kostnad per passagerare	42,02	33,48	38,75
Ersättning per körd km	1,55	1,55	1,55
Kostnadstäckning totalt			
landskapsbidrag	80 %	80 %	80 %
skattemedel	14 %	20 %	20 %
miljöfonden	6 %	0 %	0 %
passageraravgifter	0 %	0 %	0 %
fraktavgifter	0 %	0 %	0 %
Gemensamma möten ang. turlistorna, antal	0	1	1
- 2 pers./möte, förhandlingskommitté			
Bussturlistmöten	1	1	1
- sekreteraren närvarar			
Skärgårdstrafikens turlistmöten	1	1	1
- sekreteraren eller ordförande i trafikkommittén närvarar			
Trafikkommittémöten	2	4	3

	Bokslut	Budget	Budget	
	2022	2023	2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	15 474	19 000	18 000	
Bruttoinkomster	944	-	-	
Nettoutgifter	14 530	19 000	18 000	
ANSLAG skärgårds- o. koll.trafiken	14 530	19 000	18 000	- 5,3 %
Skatteprocent	0,15	0,20	0,18	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 420 BIBLIOTEKSVERKSAMHET

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar biblioteket i Degerby och skolbiblioteket vid Föglö grundskola.

Allmänna målsättningar:

Målsättningen är att biblioteket skall vara ett intressant kulturcentrum för kommunens invånare, där man kan inhämta kunskap och information och delta i mindre kulturevenemang. I biblioteket finns möjlighet att ordna till exempel bokcirklar, författarbesök, utställningar, möten, kulturevenemang m.m.

I biblioteket har Föglö folkdräkter en central plats. I biblioteket finns också kommunens urklippverk med artiklar ur lokaltidningarna från äldre tid (uppdateras ej längre) som handlar om Föglö och Föglöbor samt äldre skolfotografier (uppdateras inte heller längre).

Målsättningar och genomförande/motiveringar 2024:

Bibliotekarien fungerar sedan 2012 som bibliotekarie både för biblioteket och skolan.

Boklådan vid Annagården drogs in från 2023 då behov av den ej längre fanns (användes ej).

Det så kallade ”Boknalleprojektet” ändrar form till ”Skolstartsprojekt”, så att i stället för barn som fyller 3 år under året blir det barn som börjar skolan och är bosatta i Föglö som får en bok som present vid sin skolstart.

Målsättningen är att hålla aktuell litteratur i biblioteket för alla åldrar. Inköp av DVD-filmer, ljudböcker samt tidskrifter av olika slag.

Biblioteksinformation för skola och dagis. Skolans klasser bör minst 3-4 gånger/termin besöka kommunens bibliotek för att låna böcker och även för att eleverna skall få biblioteksvana.

Informera i varje nummer av Föglö-bladet om nyheter i biblioteket.

Anordna olika utställningar i bibliotekets utställningsutrymme så som fotoutställningar, elevarbeten, konstutställningar m.m.

Inventarier;

* laptop 1000

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Bibliotekarie i % av heltid	51,70	51,70	51,70
Bibliotekarie, timmar/veckan	19	19	19
Löneräknare i % av heltid	0,66	0,66	0,63
Antal band i biblioteket	12.973	13.500	13.000
Antal avskrivningar i %	10	10	10
Antal lån av biblioteksmaterial sammanlagt	6.026	6.000	6.000
Lån från andra kommunbibliotek	180	200	200
Antal besökare	2.998	2.900	2.900
Lån per invånare	12	12	12

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
Sagostunder	3	0	0
Tillgänglig internetanvändning	14 t/v	14 t/v	14 t/v
Internetanvändning timmar/år	10	10	10
Evenemang i biblioteket	3	3	3
Utställningar i biblioteket	6	7	6
Öppethållning timmar/vecka	14,5 vinter 16 sommar	14,5 vinter 16 sommar	14,5 vinter 16 sommar
Landskapsstöd euro/inv. biblioteksverksamhet	4,15	4,10	4,28
Landskapsstöd euro biblioteksverksamhet	2.078	2.052	2.158
Kommunens insats i €/inv.	122,83	141,61	128,66
Budgetanslag totalt landskap + kommunen (netto)	126,98	145,71	132,94

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	63.799	73.084	67.084	
Bruttoinkomster	181	84	84	
Nettoutgifter	63.618	73.000	67.000	
ANSLAG Biblioteksverksamhet	63.618	73.000	67.000	- 8,2 %
Skatteprocent	0,67	0,71	0,69	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 430 MEDBORGARINSTITUTET

Omfattning och verksamhet:

Resultatområdet omfattar Medborgarinstitutets verksamhet i Föglö.

Allmänna målsättningar:

Enligt landskapslagen om medborgarinstitut har Medis som uppgift ”att erbjuda vuxna medborgare möjligheter till allmänbildande utbildning och en meningsfull sysselsättning på fritiden i så nära anslutning till hemorten som möjligt”. Detta uppdrag fullföljer Medis genom att erbjuda ett brett kursutbud både i teoretiska och praktiska ämnen. Inte minst viktig är den sociala gemenskapen människor emellan.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Medborgarinstitutet i Föglö skall erbjuda föglöborna ett så mångsidigt kursutbud som möjligt och tillgodose deltagarnas varierande behov av kursinnehåll gällande ämnesområde, kursens nivå, studietakt, dag och tid, kursplats och kompetenshöjning.

Medis kurser är i första hand för personer som har fyllt 18 år, undantaget kurser avsedda för vuxna med barn.

Enligt det avtal som varje samarbetskommun har med Mariehamns stad beträffande Medisverksamheten skall kommunernas kostnadsandelar justeras vart tredje år. Den senaste gjordes 1.1.2023, nästa görs sålunda fr.o.m. 1.1.2026. Avsikten är dock att ett nytt avtal mellan Mariehamns stad och övriga kommuner skall ingås fr o m 1.1.2024.

Kostnadsandelen i gällande avtal beror på två saker, antalet invånare i åldern 18-79 år i kommunen, samt förändringar i det åländska konsumentprisindexet. Beräkningarna är gjorda utgående från det.

I Föglö fanns per den 31.12.2022 371 personer i åldern 18-79 år, den procentuella andelen var 1,66.

Avtalet med Medis innebär att kommunens invånare har rätt att delta i obegränsat antal kurser i de kommuner som ingår i avtalet.

Hyra för lokaler vid kurser på Föglö uppbärs enligt fastställda taxor för respektive fastigheter.

Prestations- och relationstal	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Antal kurser totalt	14	14	10
- kurser Föglö -vt	6	8	5
- kurser Föglö -ht	8	6	5
Antal elever/budgetår	101	100	80
- varav Föglökurserna	65	60	50
- övriga Ålands kurser	36	40	30
Enhetspris per deltagare brutto			
Enhetspris per deltagare netto	94,59	90,00	112,50
	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettoutgifter	9.553	9.000	9.000
ANSLAG Medborgarinstitutet	9.553	9.000	9.000
Skatteprocent	0,10	0,09	0,09

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 302 KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST (KST)

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar kommunandelen till kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst kf som inledde sin verksamhet fr o m 1.1.2021. Förbundet handhar till socialväsendet tidigare hörande uppgifter exklusive äldreomsorgen och barnomsorgen.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024;

I enlighet med för kommunförbundet fastställd budget.

Kommunens kostnadsandel fastställs enligt följande;

Bruttokostnad	555.000
Avdraget landskapsandel	71.000
Netto	484.000 (232.000 enligt skattekraft och 252.000 enligt invånarantal)

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
ANSLAG KST	411.800	481.000	484.000	+ 0,6 %
Skatteprocent	4,31	4,71	4,97	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: C31 HEMSERVICE

Omfattning och verksamhet;

Verksamheten omfattar hemvårdsstöd, annan stödservice (bl.a. måltidsservice), stöd för vård av närstående i hemmet (äldre) samt dagvård och avlastning för närstående på Annagården.

Sedan 1 januari 2021 är det främst två lagar som berör äldreomsorgen, nämligen LL om socialvård (2020:12) samt äldre lag för Åland (2020:9).

Fr.o.m 01.01.2024 införs ändringar i klient- och patientavgiftslagen (2022:91) med syfte att utjämna och lindra ekonomiska orättvisor i avgifterna för, i detta fall klienter samt närståendevårdare inom äldreomsorgen, som uppbärs på olika omvårdnadsnivåer.

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024;

Hemservice

Bakgrund - lagstiftning

Äldrelagen för Åland är ett komplement till övrig lagstiftning inom äldreomsorgen. Äldrelagen innehåller bestämmelser om främjande av den äldre befolkningens välbefinnande, hälsa, funktionsförmåga och förmåga att klara sig på egen hand, självbestämmande och delaktighet. Lagen innehåller också centrala principer om socialvårds-, hälso- och sjukvårdstjänster som ges till den äldre befolkningen. Tjänsterna ska vara av god kvalitet, ges i rätt tid och i tillräcklig omfattning samt vara anpassade till var och ens individuella behov.

I lagens 16 § sägs bland annat att långvarig vård och omsorg ska i första hand ges med hjälp av öppenvårdstjänster inom social- och hälsovården i den äldres hem. Vården ska ges på ett sådant sätt att äldre kan uppleva att deras liv är tryggt, betydelsefullt och värdigt och att de ges möjlighet att upprätthålla sina sociala kontakter och delta i meningsfull verksamhet som främjar och upprätthåller deras välbefinnande, hälsa och funktionsförmåga. 11 § stadgar om tillgång till handledning för äldre i syfte att klara sig på egen hand, så länge som det är möjligt. Hela vård- och servicekedjan måste fungera och det bör sättas in mer tidiga, förebyggande åtgärder genom öppenvården. Kommunens service ska stödja funktionsförmågan, hälsan och välbefinnandet, vilket i sin tur kan innebära att den äldre kan klara sig längre i det egna hemmet eller annan hemliknande plats. Som ett led i att påverka utvecklingen i riktning mot tidiga, förebyggande åtgärder och en utökad öppenvård sägs i äldrelagen 4 § att kommunen och ÅHS ska reservera tillräckliga resurser för att kunna tillhandahålla och utveckla tjänsterna och servicen för den äldre befolkningen, samt i 5 § att kommunen och ÅHS ska samarbeta för att ordna socialvårds-, hälso- och sjukvårdstjänster för de äldre så ändamålsenligt som möjligt. Kommunen och ÅHS ska även samarbeta med andra offentliga myndigheter. Servicen ska vara lättillgänglig för den äldre.

Äldrelagen skall sammantaget vara ett stöd för kommunen att förbereda sig på ökat behov av tjänster och service, så att eventuellt behov av mer resurskrävande omsorg och vård kan senareläggas.

Allmän målsättning

Målsättningen för äldreomsorgen är att den ska karaktäriseras av valfrihet, trygghet och lyhörddhet. Kommunen strävar efter att tidigt identifiera och tillfredsställa behov hos invånarna. Hemservice och enskilda boendeformer ska anpassas för att svara mot behovet samt skall vara av sådan kvalitet att de äldre kan leva ett liv i värdiga former och känna trygghet. Hemservicen skall underlätta för människor att bo kvar hemma i sin invanda miljö, trots ålder och/eller funktionshinder. Hemservicen kan även vara en tillfällig avlastning för anhörig som vårdar någon i hemmet.

Då strävan är att kommunen skall underlätta för äldre att bo i sina hem så länge de önskar förväntas antalet klienter öka successivt. Framför allt ökar antalet äldre med större omvårdnadsbehov i hemmet. Under 2022 och 2023 har antalet klienter inskrivna i hemvård varit lågt. Det finns 1,5 befattningar inom hemvården enligt budget. Då inskrivna klienter varit under den förväntade har endast en hemvårdare som tjänstgör 75 % tillsatts. Då behovet ökar tillsätts den andra 75% befattningen. Vi har en åldrande befolkning och det innebär att behovet av hemvård åter kommer att öka och då måste vi ha en beredskap att ta hand om det. Den dagen behovet av hemvård ökar till att även avse kvällar samt helger måste organisationen inom hemvården ses över till att arbeta i ordinarie periodarbete där kvällar och helger ingår för att anpassa till en högre vårdtyngd.

Annagårdens ESB boende har det senaste året inte varit fullbelagt, vilket inneburit att klienter kunnat erbjudas plats då vårdbehovet krävt det. Statistiskt sett är de som kommer att nyttja äldrevårdens service att vara äldre då behovet uppstår då vi är allt friskare långt upp i åren. Detta resulterar i att det i framtiden är i hemvården kommunen kommer behöva satsa ökade resurser för att uppnå de egna samt de lagstadgade målen. För att klienter med stort omvårdnadsbehov ska kunna vårdas hemma i framtiden krävs ökade resurser för att bemanna alla kvällar samt nätter. Det behovet finns inte i dagsläget men situationen kan dock förändras med kort varsel vilket det bör finnas en viss beredskap för inom kommunen. Skärgårdskommunerna har rätt att kräva att ÅHS utökar hemrehabilitering till äldre så att den vid behov även kan fungera i skärgården. Planen bör inbegripa att efter en periodplats ska den äldre få stöd med hemrehabilitering för att kunna klara av ett boende i det egna hemmet.

Äldreomsorgschefen följer kontinuerligt upp hemmaboende äldre i kommunen med syfte att resurser ska kunna sättas in i ett tidigt skede som stöd för boende i det egna hemmet. Dessa besök planeras in en-två gånger per år. Tillkommer hembesök till klienter där en orosanmälan lämnats in till äldreomsorgschefen som i dessa fall utreder ärendet bl.a. med att göra ett hembesök.

Icke lagstadgade tjänster har lyfts bort från hemservicen för att resurserna ska kunna utnyttjas optimalt i syfte att garantera att den lagstadgade vårdnivån erhålls inom hemvården. Idag utförs exempelvis städning inom hemvården av kommunen godkända privata aktörer.

Lägenheter för äldre

Kommunen ska sträva efter att äldre människor får bo självständigt så länge som möjligt.

Kommunen har, förutom de 18 lägenheterna på Annagården, ytterligare 20 lägenheter i Annagårdens pensionärsbostäder. Det görs en behovsbedömning för att flytta till dessa lägenheter. Att stå i kö till lägenheterna hanteras inte längre som en ordinarie bostadskö utan kommunen ser det som ett led i att äldre ska kunna bo självständigt även då man har ett större omvårdnadsbehov. Hemvården ska bidra till att klara av det dagliga livet i det egna hemmet. Den som flyttar in i en pensionärlägenhet har i regel ett stödbehov även de tider på dygnet då kommunens hemvård inte är bemannad. Detta innebär i praktiken stödinsatser som ex tillsyn kvällar och helger.

De senaste åren har behovet av Annagårdens pensionärlägenheter inte varit så stor vilket lett till att många av lägenheterna idag hyrs av icke pensionärer med korttidskontrakt. Kommunens äldre har ofta lämnat en åsikt om att lägenheterna är för små för deras behov. Framöver bör kommunen ha en plan för hur detta ska hanteras.

En av lägenheterna vid Annagårdens pensionärlägenheter fungerar som en s.k. akutlägenhet för att kunna erbjuda boende vid snabbt uppkomna behov till klienter som är i behov av större tillsyn men dock ej kräver dygnet runt vård. Denna lägenhet är fullt möblerad och äldreomsorgschefen gör en bedömning innan lägenheten erbjuds till klient. Då lägenheten inte hyrs ut till pensionär eller anhörig kan den hyras ut till personal för en kostnad à 15 €/natt. Sänglinne samt handdukar ingår i dygnsavgiften.

När möjlighet finns kan lägenheten även tillfälligt hyras ut enstaka nätter till anhöriga som besöker sina äldre vid Annagården men inte har någonstans att bo på Föglö. Detta sker till en kostnad av 70 €/person/dygn. Sängkläder och handdukar ingår i hyran.

Nattberedskap

Äldrelagen stadgar att kommunen är skyldig att ha beredskap nattetid. Då klienter vid Annagårdens pensionärslägenheter haft större behov av omsorg kvällar samt helger har detta hittills kunnat lösas med att personal från Annagården kunnat bistå med servicen. Då vårdnivån och arbetsbelastningen på Annagården ökar blir detta svårt att klara av med befintliga resurser om behovet ökar ytterligare. För att lösa detta samt för att kunna fullfölja kommunens ansvar avseende hanteringen av trygghetslarm har äldreomsorgen sedan hösten 2018 haft beredskapstjänstgöring alla nätter kl. 21.30 - 07.30.

Beredskapstjänstgöringen är än så länge frivillig. Det har hittills inte varit svårt att bemanna beredskapen så dagens system med frivillig beredskap fortsätter som tidigare.

Statistik förs för uttryckningar under beredskap för att följa och anpassa verksamhetens resurser till behovet inom kommunen. Sker uttryckningen som följd av trygghetslarm i kommunen debiteras klienten enligt i kommunen gällande taxa.

Nattpersonal på Annagården nyttjar även beredskapen till assistans vid vården nattetid vid behov vilket innebär att i dagsläget bör 40 % av beredskapsbudgeten ligga på verksamhetsområde 334, Annagården. **Anslag för nattberedskap: 8.900 € för 60 % av beredskapen.**

Framtidsanalys

Detta är det första ledet i att utveckla hemvården. Kommunen bör ha en långsiktig planering för hur man snabbt ska kunna ställa om hemvårdens verksamhet till att, vid behov, kunna erbjuda hemvård kvällar och helger. Planeringen för hemvården måste vara långsiktig, flexibel samt snabbt anpassningsbar för att snabbt kunna möta upp skiftande omvårdnadsbehov inom kommunens äldreomsorg. Denna plan bör vara tydlig och något verksamheten har i ryggen då behoven ökar.

Det finns privata aktörer som ser denna marknad och lanserar sina tjänster till kommunerna. De erbjuder både bemanningslösningar samt hemvård i olika former. Att köpa tjänster från privata aktörer är dock sällan det mest ekonomiska alternativet då det gäller själva vård- och personalinsatserna. Då privata aktörer ser att det finns en marknad krävs nya lösningar även för de kommunala verksamheterna.

Städningen – privatiserad

Städservicen har i början av 2023 helt överlåtits till privata aktörer som klienten själv anlitar och skriver avtal med. Företagen som tillhandahåller städtjänster är godkända av kommunen.

Den som utnyttjar dessa tjänster har rätt att göra avdrag i beskattningen för hushållstjänster, som t.ex. städning, samt då tjänsten köps av ett av kommunen godkänt företag är tjänsten även momsfri för klienten. En privatisering av städtjänsten har inneburit att personalen inom hemvården har mer tid för vård och omsorg och även för att kunna avlasta i vårdarbetet inne på Annagården.

För klienten innebär detta att de av samma serviceproducent kan köpa även andra tjänster ex. trädgårdshjälp, fastighetsskötsel mm. med samma förmåner då det inräknas i hushållsnära tjänster.

Digitala hjälpmedel att använda i vården

Det finns flera digitala lösningar för att effektivisera hemvården. Vi kommer att behöva stödja oss på digitala lösningar som ett hjälpmedel för att klara av framtida vårdbehov. De digitala lösningarna kan även ses som en resurs att möjliggöra ett självständigt liv för våra äldre så länge som möjligt. Avsikten är inte att ersätta den mänskliga vårdaren utan att få resurserna att räcka till.

Inom landskapet arbetar en styrgrupp för *"Framtagande av en plan för verkställande av ett resurscentrum för samordning och koordinering av hjälpmedel och välfärdsteknik i landskapet"*.

Syftet är att ta fram lösningar för hur dessa hjälpmedel införskaffas och kvalitetsgranskas framöver. Välfärdsteknik är kostsamt och för att invånarna inom landskapet ska få samma möjligheter att nyttja teknikerna är det viktigt att aktörerna inom vård och omsorg samarbetar. Välfärdsteknik är en stor, snabbt ökande marknad. Utvecklingen av ny välfärdsteknik går snabbt framåt vilket i praktiken innebär att dessa hjälpmedel föråldras inom loppet av några år. Styrgruppen kommer att lämna ett utlåtande där förslag finns hur dessa ska införskaffas samt förvaras.

Digitala stödtjänster avser att bidra till ett bättre mående, att få vara delaktig i dagens samhälle och bidra till möjligheten att bo hemma längre.

I framtiden bör de digitala tjänsterna inkluderas i klienternas månatliga hemvårdsavgift för att inte överskrida bestämmelserna i förordningen om klientavgift inom social- och hälsovården.

Äldreomsorgsplan

Kommunfullmäktige har den 17.12.2020 godkänt äldreomsorgsplanen som ett riktgivande styrdokument för utvecklingen av äldreomsorgen i enlighet med den nya äldrelagen. Planen uppdateras var fjärde år och finns på kommunens hemsida www.foglo.ax.

Vårdutveckling

För att kommunen ska klara av kraven och målsättningarna för en god vård behöver kommunen se till att det finns resurser för att sätta in tidig vård och omsorg. Förebyggande verksamhet är en viktig del.

Kommunen behöver utveckla hemvården och annan service, exempelvis möjligheter att kunna delta i sociala aktiviteter och sysselsättningar för äldre. För att väcka intresset för detta behöver kommunen fundera över hur transporten till aktiviteterna kan göras tillgänglig för alla. Det är relativt få äldre i kommunen som har färdtjänst då reglerna för detta är betydligt striktare i förhållande före 2021. Idag är det Kommunernas socialtjänst r.f (KST) som handhar ansökningar av färdtjänst enligt lag.

Samarbetet med tredje sektorn bör utvecklas. Tredje sektorn, föreningar och andra aktörer, är en värdefull resurs som kan bidra till den äldre befolkningens välbefinnande och bibehållande av funktionsförmågor genom att motverka ensamhet och bidra till att den äldre blir sedd och bekräftad samtidigt som möjlighet till sociala kontakter ökas.

De äldres behov av tjänster och service inom äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården ökar fastän allt fler är friskare och har en bättre funktionsförmåga än tidigare generationer vid samma ålder. Det ökade behovet sammanhänger med att antalet äldre ökar och att äldre lever allt längre.

En seniormottagning har öppnats i ÅHS regi under 2023. Syftet med seniormottagningen är att samarbetet mellan de olika aktörerna kring klienterna ska ske smidigare så de äldre lättare får tillgång till rätt hjälp och stöd. Olika professioner arbetar med klienten och arbetet ska även vara förebyggande.

Seniormottagningen har ännu inte varit involverade i klienter i skärgården avseende uppsökande verksamhet då arbetsformer för hur och vilka tjänster som ska erbjudas till äldre i skärgårdskommunerna måste tydliggöras samt anpassas till seniormottagningens resurser. Arbetet med att lösa detta sker tillsammans med äldreomsorgscheferna i skärgårdskommunerna.

Syftet framöver är att de ska erbjuda vård och stödresurser till äldre. De förebyggande informationsbesöken som äldreomsorgschefen gjort tillsammans med en ergoterapeut från ÅHS för personer +75 har upphört. Kommunerna har möjlighet att överta dessa i egen regi med annat innehåll. Det som de senaste åren har varit tydligt är att åldern för besöket bör höjas då dagens +75 är piggare och ofta tackar nej till besöket då man inte anser att det berör dem än. Skärgårdskommunerna samarbetar kring frågan för att det kommunen erbjuder ska vara lika i alla skärgårdskommuner.

Vårdtyngdsmätning

Målsättningen är att i en nära framtid använda verktyg för vårdtyngdsmätning som ger ett bra underlag för att den kommunala omsorgen erbjuds med lika villkor inom hela landskapet. Vårdtyngdsmätningar avseende hemvårdsbehov, närståendestöd mm bör genomföras med godkända instrument samt tolkas utifrån överenskomna standarder för att vara professionella samt korrekta.

RAI-soft inköptes 2017. Avsikten var att den skulle bidra till att klienter får en jämlik bedömning, inte bara på Föglö utan hela landskapet. Även stora delar av övriga Finland använder programmet för att säkra en jämlik vård i hela riket. Programmet skall enligt avtal hanteras av personal registrerad i Valvira. RAI är tidskrävande när de första mätningarna genomförs och kräver att man svarar korrekt enligt RAI standarder vilket är komplicerat och kräver mycket utbildning för att ge säkra resultat.

Ett nytt vårdinformationssystem (VIS) är under framtagande där målet är att information ska kunna delas mellan de olika organisationerna inom vård och omsorg. Det är ännu oklart om detta program kommer att erbjuda även ett vårdtyngdsmättningsverktyg då det fortfarande är under utveckling. Det har lagts fram önskemål avseende att VIS ska innefatta även ett instrument för vårdtyngdmätning som kan följa klienten mellan olika organisationer (kommuner, KST, ÅHS). Föglö kommun avvaktar därför med att starta RAI mätningar till vi vet vad som kommer ingå i det planerade VIS systemet.

För närvarande finns inga gemensamma riktlinjer för användning av vårdtyngdsmätning i syfte att säkra lika vård oavsett vilken kommun du bor i. Detta är ett pågående arbete inom kommunernas äldreomsorg under 2024 och avsikten är att det skall tas fram tydliga riktlinjer för hur mättningsresultaten ska tolkas oavsett vilket program som än ska nyttjas för mätning av vårdtyngden. Detta föranleder för Föglös del har äldreomsorgschefen minimerat RAI till att omfatta endast en licens 2024 vilket är det minsta möjliga. Detta för att så fort som möjligt kunna starta upp med RAI om inget annat program finns att tillgå. **Anslag: 100 €**

Vård- och serviceplan

Vid hembesök görs en vård- och serviceplan upp tillsammans med klienten. Utgående från den gör man upp en vårdplan i Abilita journalsystem. Uppgörande av planen är en viktig del i processen, där man tillsammans med klienten bedömer livssituationen och reder ut med stöd av vilka stödåtgärder positiva förändringar kan åstadkommas. En vård- och serviceplan är en handling som anger målen för arbetet i fortsättningen och de metoder som bidrar till att man ska uppnå målen. Planen ska justeras vid behov, då exempelvis större förändringar i måendet visar att det eventuellt behövs mer eller mindre insatser.

Kostnadsökningar

Under 2023 har kostnaderna för drivmedel, el mm fortsatt ligga på en hög nivå. Detta medför att utgifterna för hemservice påverkas både avseende kostnaden per besök som för ex. enstaka måltidsleveranser. Som en följd av detta behöver taxorna inom äldreomsorgen justeras för att balansera utgifterna.

Närståendevård

Närståendevårdare är den som vårdar och har omsorg dygnet runt om en nära person som inte klarar sig självständigt i vardagen. För att ge ytterligare stöd till närståendevårdare kan kommunen erbjuda kursen ”Öppna dörrar”, som kan ordnas tillsammans med någon frivillig organisation. På Annagården finns två i personalgruppen som har gått utbildning för att hålla denna kurs.

Närståendevårdare som vårdar en person fortgående alla dagar dygnet runt har rätt till två-fem lagstadda lediga dygn/månad. Avlastning erbjuds på Annagården. Kommunen och närståendevårdaren kan även avtala om att närståendevårdaren tar ut ledig tid i form av flera ledigheter som är kortare än ett dygn.

Minimibeloppet för stöd för närståendevård är 420 €/månad (år 2023), maximibeloppet 600 €/månad (816,18 €/månad för periodvis krävande vård). Minimibeloppet indexjusteras årligen 1 januari enligt lagen om stöd för närståendevård, lagens 6 § med den lönekoeficient som avses i 96 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Vid fastställandet av stödbeloppet för närståendevård bedöms handlingsförmågan och det dagliga behovet av hjälp hos den vårdbehövande genom att man gör ett hembesök och tillsammans gör upp en vård- och serviceplan samt går igenom kriterierna för att få rätt nivå på stödet. För att räknas som närståendevårdare är vård- och omsorgsbehovet stort. Ett C-intyg utskrivet av läkare erfordras.

Närståendevårdarna beräknas vara fyra (4) personer under år 2024 (4 st 2023). **Totalt anslag: 31.248 € inkl. 7.167 € öppen för disposition.**

Närvårdare natt

Nattpersonalen handhar förutom Annagården, tillsyn av en del av kommunens äldreomsorgstagare boende i Annagårdens pensionärslägenheter. En andel, prel. 20 %, av nattpersonalens löner bokförs på hemservicen (35.019 € inkl. soc.avg.), i.o.m. att dessa också handhar tillsyn av en del av äldreomsorgstagarna vid Annagårdens pensionärslägenheter. Motsvarande minskning finns på resultatområde 3.34 Annagården.

Planeringsdagar

Hemvårdspersonal deltar i planeringsdagarna tillsammans med övrig personal inom äldreomsorgen. Anslag för vikarier finns upptaget för ändamålet (450 €).

Äldrerådet

Sedan 1 januari 2021 är det obligatoriskt för alla kommuner att inrätta ett äldreråd. Äldrerådet har uppgjorda stadgar som ska följas.

Huvudsakliga uppgifter för äldrerådet är att vara delaktiga i budgetarbetet och ges möjlighet att delta i beredning av ärenden som har betydelse för tjänster och service till den äldre befolkningen som kommunen tillhandahåller. Medlemmarna ska vara delaktiga i olika aktiviteter som ordnas för de äldre men är även ett forum för opinionsbildning och kunskapspridning.

Inventarier

Ytterkläder till hemvårdspersonal med Föglö logotype 350 €

Annagårdens kök

Personal

För måltidsservicen finns följande personal:

- Ansvarig kock: 83,66 %
- Kock 1: 87,25 %
- Köksbiträde: 100 % av heltid, måndag-fredag, som avlastning för kockarna.

Planeringsdagar

Annagårdens kökspersonal deltar i planeringsdagarna tillsammans med vårdpersonalen. Anslag för vikarier finns upptaget för ändamålet. För planeringsdagar avsett belopp från budget 2022 överförs då dessa ej använts till följd av pandemin. (1350 €)

Inventarier

Glas, diverse saker till köket som utsätts för stort slitage 1200 €

Livsmedel samt produktion

Kostnaderna för livsmedel inklusive näringspreparaten som ingår i maten beräknas ligga på fortsatt höga nivåer 2024.

Övrigt material

Beklädnad, summan överförs direkt till Annagårdens budget då arbetskläderna köpes gemensamt för hela äldreomsorgen

Miljömål är att effektivera komposteringen av biologiskt avfall samt att miljöanpassa kemikaliehanteringen.

Prestations- och relationstal	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Äldrerådet, antal möten	3	4	4
Totala antalet äldre i Föglö			
65-74 år	83	85	80
75-84	52	48	58
85 och över	27	29	26
<u>Antal arbetsavtal</u>			
Hemvårdare	0,75	1,50	1,50
Ansvarig kock (resultatansvarig)	0,8366	0,8366	0,8366
Kock 2	0,8725	0,8725	0,8725
Ekonomibiträde	1,00	1,00	1,00
<u>HEMSERVICE</u>			
Antal personer som erhållit hemservice	14	20	20
- 65-74 år	3	1	2
- 75-84 år	2	3	5
- 85 och över	9	16	13
- antal besök	901	1.300	950
Kostnad per hemvårdsbesök			
- brutto	73,99	89,62	124,10
- efter klientavgift avdragits	61,08	82,12	111,32
Hemvård kostnadstäckning i %	17,5%	8,4 %	9,9 %
<i>Hemservicebilen</i>			
Körda kilometer	8.108	10.500	10.000
Kostnad för hemservicebil	2.999	2.810	2.110
Total kostnad inklusive avskrivning	2.999	2.810	2.110
Kostnad per körd km	0,37	0,27	0,21
<u>STÖD FÖR NÄRSTÅENDEVÅRD</u>			
Vårdade under året	5	5	5
65-74 år	1	1	0
75-84 år	1	0	2
85 år och äldre	3	4	3
Vårdare sammanlagt	5	5	5
65 år och äldre	3	5	3
under 65 år	2	0	2
<u>STÖDSERVICE</u>			
antal matportioner	14.873	19.195	18.800
antal mellanmål	15.848	20.912	19.000
antal personer som erhåller måltidsservice (minst en gång under året)	75	110	90
Råvarukostnad per portion (inkl. moms)	2,23	3,79	3,09
Råvarukostnad per portion (exkl. moms)	1,95	3,33	2,71
Råvarukostnad mellanmål (3 st/dag)	1,53	2,14	1,53

Prestations- och relationstal	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
<i>Kostnad per kostdag (portion)</i>			
brutto (exkl. moms)	12,99	12,88	12,40
netto efter måltidsavgifter	6,54	5,25	5,96

HYROR

Annagården, kök + 50% samlingsal
per m2 (andra halvan Annagården
RO 334)

	11,61	13,82	13,03
--	-------	-------	-------

Avgifter

Måltidsservice

Kostnad per portion, euro

huvudmål	7,50	9,50	10,00
kvällsmål	6,30	7,80	8,00
dagersättning (alla mål)	12,50	12,50	13,50
personal	6,80	8,00	8,50
personal, middag	6,00	7,00	7,50
tillfälliga gäster	8,00	10,00	10,00
grötportioner eller motsvarande	1,20	1,50	1,60
frukost eller motsvarande	3,10	3,90	4,00
kaffe eller té, bröd och smör eller			
kaffebröd	2,50	3,00	3,00
kaffe eller té	1,00	1,00	1,50

Daghemmet Myran	5,80	7,00	7,00
-----------------	------	------	------

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändring %
Bruttoutgifter	290.572	400.074	382.316	
Bruttoinkomster	117.691	176.074	142.316	
Nettoutgifter	172.881	224.000	240.000	
Avskrivningar	-	-	-	
ANSLAG HEMSERVICE	172.881	224.000	240.000	+ 7,1 %
Skatteprocent	1,81	2,20	2,46	

KOMMUNSTYRELSEN

RESULTATOMRÅDE: 334 ANNAGÅRDEN

Omfattning och verksamhet:

Verksamheten omfattar kommunens äldreomsorg, förutom hemservicen, inklusive myndighetsutövningen och allmänna administrationen. Äldreomsorg vid kommunens ESB-boende Annagården i Degerby (effektiverat serviceboende).

Målsättningar och motiveringar/genomförande 2024:

Myndighetsutövningen och administrationen

Det yttersta ansvaret för äldreomsorgens verksamhet är sedan 01.01.2021 överfört till kommunens äldreomsorgschef.

Allmän målsättning och utveckling

Målsättningen med Annagården, som idag är ett effektiviserat serviceboende (ESB) med service dygnet runt, är att göra det möjligt för de äldre som har ett stort behov av dygnetruntomsorg att bo kvar i den egna kommunen. Kommunens mål är att de äldre skall kunna bo kvar på Annagården till livets slut.

Kommunen har inga egna institutionsplatser, vilket i praktiken innebär att då äldreomsorgen i kommunen är i behov av institutionsplats måste platsen köpas för den aktuella klienten inom de befintliga institutionsboendena inom landskapet. Inom landskapet finns planer på att utöka framför allt vården av minnesrelaterade sjukdomar men detta är ännu endast på planeringsstadiet.

ÅHS har fr.o.m 1.1.2018 ändrat sitt reglemente vilket innebär att, för klienter vilka bedöms vara klinikfärdiga och medicinskt färdigbehandlade, är det hemkommunens ansvar att bereda vårdplats inom fyra dygn. Kan kommunen inte lösa det inom den angivna tiden debiteras kommunen för den totala vårddygnskostnaden, vilken är hög. För att hantera detta har kommunen numera en akutlägenhet vid Annagårdens pensionärsbostäder. Lägenheten kan erbjudas till klienter, som är klinikfärdiga vid ÅHS där ett behov av dygnet runt omsorg till viss del kvarstår vid utskrivning, i syfte att hemgången efter en sjukhusvistelse ska kännas trygg.

Då lägenheten inte hyrs ut till pensionär kan den hyras ut till personal för en kostnad à 12 €/natt. Sänglinne samt handdukar ingår i dygnsavgiften.

De äldres behov av tjänster och service inom äldreomsorgen ökar även om de äldre generellt är friskare och har en bättre funktionsförmåga än tidigare generationer vid samma ålder. Det ökade behovet sammanhänger med att antalet äldre ökar och att vi lever allt längre. Detta innebär att det är fler som är i behov av lagstadgad äldreomsorg i en eller annan form de kommande åren. Idag bor den absoluta majoriteten av de äldre i kommunen i moderna bostäder vilket fördröjer behovet av annan boendeform samtidigt som behovet av hemservice och stödtjänster ökar.

Annagårdens pensionärlägenheter är idag svårare att hyra ut till pensionärer då de upplevs vara för små. Ett alternativ om behovet av omsorgsplatser ökar är att bygga en inbyggd gång mellan Annagården och Annagårdens pensionärlägenheter och samtidigt handikappanpassa några lägenheter för att på ett förenklat sätt skapa nya platser om behovet av dessa ökar framöver.

Det dagliga arbetet vid Annagården

Personalen arbetar efter ett rehabiliterande förhållningssätt. Detta innebär att arbeta för att klienten så långt som möjligt skall kunna bibehålla sina funktioner och leva ett så självständigt och rikt liv på Annagården som möjligt.

Strävan är att Annagården ses som ett ombonat och hemlikt boende där den äldre människan kan känna sig trygg. Boendet ska vara både hemtrevligt och funktionellt. Att boendemiljön skapar harmoni och lugn är viktigt. Miljön ska vara trivsamt och det skall finnas gott om plats för att kunna röra sig säkert samtidigt som det ska finnas platser som ger lugn och ro. Personalen har i många år arbetat med, och gjort ett gott arbete, med att skapa en ombonat miljö i Annagårdens gemensamma utrymmen. Klienterna är delaktiga så långt som möjligt i skapandet av boendemiljön i de allmänna utrymmena.

Sysselsättningsinstruktören planerar för att det under vardagarna finns organiserade aktiviteter för klienterna. Aktiviteterna är anpassade så att alla kan delta och leds av den för aktiviteten ansvarige anställda. Vårdbiträdet skall i större utsträckning arbeta med klienternas aktiviteter så olika alternativ kan erbjudas. Vårdbiträdet arbetar kl. 8-10 med grundvård och lokalvårdaren delar under denna tid ut frukosten till klienterna. Lokalvårdaren och vårdbiträdet samarbetar med klädvården.

Annagården har ett nära samarbete med församlingen, Föglö Hembygdsförening, Folkhälsan och Röda korset samt skolan och daghemmet som erbjuder olika aktiviteter. Detta kommer även i fortsättningen vara en viktig del att hålla fast vid. Kommunen behöver hjälp av olika aktörer ute i kommunen som kan erbjuda olika aktiviteter. Sysselsättningsinstruktören ansvarar för kontakterna med aktörerna.

Vårdtyngdsmätning

Se motsvarande stycke under RO C31.

Vård av klienter med minnesrelaterade sjukdomar

Behovet av vård av minnesrelaterade sjukdomar har de senaste åren varit betydligt mindre än tidigare. Befolkningen blir dock äldre och i dagsläget, med stigande medelålder bland befolkningen, kommer behovet av vård för minnesrelaterade sjukdomar att öka framöver.

Kommunen behöver ha en beredskap för att fler med minnesrelaterade sjukdomar kommer flytta in till Annagården framöver. Det finns även nu klienter med diagnos för minnesrelaterad sjukdom boende på Annagården. Personer med minnesrelaterad sjukdom erbjuds en meningsfull tillvaro på Annagården. Aktiviteterna för dessa klienter sker i mindre grupper och är anpassade till funktionsförmågan. Detta innebär att det åtgår fler personal för att alla klienter får delta i de aktiviteter vi utlovar.

Med ett boende där det bor många med olika sjukdomar och många olika behov bör bemanningen i princip motsvara vårdnivån för institution. I tider med kraftiga minskningar i landskapsandelar för Föglös del och en svag ekonomi är detta ingen lätt uppgift. Detta ska dock övervägas mot att kommunen i annat fall måste köpa institutionsplats till klienter med svårare minnesproblematik med stort omvårdnadsbehov på annat håll. Föglö har alltid erbjudit en äldreomsorg av god kvalitet och kommunen strävar efter att bibehålla kvalitén på samma nivå även i framtiden.

Enligt äldreagens riktlinjer är *minikriteriet* för god omsorg och vård för personer med minnesrelaterad sjukdom vid effektiviserat serviceboende, vårdpersonal/klient: 0,70-0,80. Äldreagen innehåller i övrigt riktlinjer för vård av minnesrelaterade sjukdomar som skall tillämpas.

Utbildning

Forskningen inom geriatriken går framåt och det är viktigt att kommunen följer med i utvecklingen. Det saknas idag en mer praktisk utbildning på gymnasienivå inom vård av minnesrelaterade sjukdomar som efterfrågas av personal inom de flesta kommuner på Åland. Det finns planer på att inom landskapets regi starta en ettårig utbildning till omvårdnadsassister vilket motsvarar dagens vårdarbefattningar.

Personalen deltar i föreläsningar arrangerade av ÅHS. Dessa har sedan 2020 även erbjudits via Teams. Idag ges utbildningen både via Teams samt för dem det fungerar på plats på ÅHS. Detta ger personalen större möjlighet att delta i föreläsningar och restid sparas in.

Det finns även ett större utbud av digitala utbildningar som personalen kan ta del av.

Kommunen har fem (5) anställda som läser till närvårdare med läroavtal. Då alla dessa tar sin examen är de flesta av personalen inom kommunens äldreomsorg behöriga närvårdare.

Personalbefrämjande

Ett annat viktigt mål med utvecklingsarbetet är att arbeta för att Annagården skall ses som en attraktiv och stimulerande arbetsplats där alla känner sig välkomna och känner att man är en viktig del av verksamheten. En aspekt för att främja välmående hos de anställda är att de anställda ges möjlighet att vara med och påverka verksamhetsutveckling samt övriga inom verksamheten förekommande uppgifter som påverkar det dagliga arbetet. Kommunen bidrar till att främja hälsan hos de anställda, så att den bibehålls på en god nivå, genom att erbjuda friskvård.

Arbetskyddet

Arbetsgivarens ansvar är att övervaka att arbetskyddet gällande säkerhet och arbetshälsa, kontroll av faror och missförhållanden i arbetet, kontroll av fysisk och psykosocial belastning, organisering av förebyggande företagshälsovård samt samarbete med personalen är en central del av personalarbetet. I kommunen finns arbetskyddsfullmäktige som ska vara insatt i arbetskyddsstadgan och kunna bistå i arbetsmiljöarbetet för att skapa en god arbetsmiljö för samtliga anställda.

Nattberedskap

Nattberedskapen omfattar kl. 21.30 - 07.30 samtliga dagar. Detta för att tillgodose behovet av hanteringen av trygghetslarmen inom kommunen. Beredskapen nyttjas även av nattpersonalen om vårdtyngden så kräver. **Anslag: 5.934 € (40% av beredskapen) Bundet anslag.**

Administrationn

Äldreomsorgschefen arbetar 100 % av heltid och handhar administrativa uppgifter samt myndighetsutövande. I äldreomsorgschefens ansvarsområde ingår Annagårdens ESB-boende, hemservice, Annagårdens kök samt lokalvården på Annagården.

Arbetsbelastningen är stor vilket leder till att ledarskapet inom enheten kräver förstärkning. Därav föreslås en omvandling av sjukskötarebattningen till omvårdnadsledare som inkluderar visst medicinskt ansvar. De arbetsuppgifter som ingår i sjukskötarens arbetsuppgifter idag som inte direkt berör vårdkvaliteten för klienterna överförs tillbaka till ÅHS (hälsovårdarna) ansvar då det i grunden är deras ansvarsområden. Omvårdnadsledaren vikarierar för äldreomsorgschefen under dennes ledigheter medan äldreomsorgschefen vikarierar för omvårdnadsledarens administrativa uppgifter under dennes ledigheter. Då äldreomsorgschefen har semester eller annan ledighet mer än två veckor (10 arbetsdagar) utgår en extra ersättning enligt AKTA för den som ansvarar för verksamhetens myndighetsutövande. Omvårdnadsledaren har enligt äldrelagens 22 § behörighet att utföra myndighetsutövningen inom äldreomsorgen.

Bemanningsansvarig närvårdare/administrativt stöd

En närvårdare har 30% av sin arbetstid förlagd som bemanningsansvarig närvårdare och ska i huvudsak ansvara för bemanningen inom äldreomsorgen samt vara ett administrativt stöd till äldreomsorgschefen.

Vid bemanningsansvariga närvårdarens ledigheter måste hen ha en vikarie. Detta kan skötas av någon av den befintliga personalen men då ska dess arbetstid inom vård korrigeras då utrymme för uppgiften finns.

Vården – personal

Boendet på Annagården är ett s.k. effektiverat serviceboende (ESB). Detta innebär att det finns personal dygnet runt. För att tillgodose behovet av sjukvård finns en sjukskötare anställd på heltid, måndag-fredag dagtid.

I verksamheten finns 13 närvårdare/vårdare fördelat på hel- och deltid, totalt 9,50 omvandlat till heltidsbefattningar. Av dessa har en närvårdare med 100 % arbetsavtal uppdrag som sysselsättningsinstruktör motsvarande 20 % av heltid. Då det finns dagvårdsklienter ansvarar denna befattningsinnehavare för att dagvårdsklienterna får en meningsfull vistelse på Annagården. Personalnattetid är fördelad på tre närvårdare om 67 % vardera. Vikarier som anställs men saknar behörighet anställs som vårdare med vårdarlön. Detta efter Valvira föreskrifter där det påtalas att en icke utbildad vårdare inte får benämnas vikarierande närvårdare.

För att kunna bemöta de ökande kraven och undvika behovet av institutionsplatser krävs att personalresurserna bibehålls på dagens nivå. Att inte köpa institutionsplatser är en stor besparing men det innebär att kostnader uppstår inom vården i egen regi. Dessa är dock betydligt lägre än vad en institutionsplats kostar. Servicen regleras efter behoven. Kommunen bör framöver satsa på hemservicen samt utöka dagvård som ett stöd för äldre att klara av ett eget boende så långt som möjligt.

Äldreomsorgschefen ansvarar för att resurserna tilldelas optimalt i förhållande till vårdtyngden. Detta innebär att då vårdtyngden är lägre tillsätts inte all korttidsfrånvaro samtidigt som alla resurser kan nyttjas vid hög vårdtyngd. Likadant när det finns tomma platser vid Annagården, då kan arbetsavtal hållas obesatta för att spara pengar i kommunens ekonomiskt ansträngda läge.

Vårdbiträde 100 % är en permanent befattning. Arbetsuppgifterna för vårdbiträdet innefattar grundvård. Befattningen ger ett bra stöd för att arbetet ska fungera och kompetenser nyttjas där den bäst behövs då vårdbiträdet avlastar för övrig vårdpersonal med arbete som inte kräver närvårdarkompetens. Arbetstiden för vårdbiträdet är periodarbete måndag till fredag men ska vid behov kunna justeras till ordinarie skiftesschema. Arbetsbeskrivningen ändras fr.o.m. 01.01.2023 för att tydligare motsvara uppgifterna.

Två befattningar 50 % närvårdare har omvandlats till vårdare. Ingen vårdutbildning krävs för befattningarna. Befattningarna är tillsatta med erfaren personal.

Dagvården och sysselsättningen vid Annagården

Sedan våren 2018 har Annagården erbjudit dagvård vid behov. I serviceavgiften för dagvård ingår bad/dusch, tillgång till ett rum för vila, omsorg samt planerad sysselsättning under vistelsen på dagvården.

Som förebyggande verksamhet erbjuds hemmaboende äldre att delta i sysselsättningar och aktiviteter ordnade på Annagården. Detta för att förebygga ensamhet och öka det psykiska och fysiska måendet.

Många äldre har inte färdtjänst och kommer heller inte beviljas det om de inte är behöriga att söka det under handikapplagen. Stöd för rörlighet enligt socialvårdslagen är inkomstbeprövat vilket innebär att få är berättigade till det. Inom kommunen måste vi ha en strategi för hur klienter som saknar färdtjänst ska kunna ta sig till Annagården för dagvård.

Äldre i kommunen bjuds in till aktiviteter med en kaffestund på Annagården två gånger i månaden. Förslagsvis kan kommunen förhandla med taxiföretagen inom kommunen för att få till stånd gemensamma transporter för dessa aktiviteter så att kostnaden för alla deltagare blir lägre per person gällande de som inte har beviljad färdtjänst.

Lokalvården

Lokalvården ombesörjs av en lokalvårdare som är anställd på 75 %. Till anställningen tillkommer 25 % som tillsätts beroende på behov ifall inte alla lägenheter är utyrda. Sammanlagt 100 %. Detta för att ha möjlighet för framtida justeringar av arbetsuppgifterna. Lokalvårdaren ansvarar för utdelning av frukost mellan 8-10 och övergår därefter till lokalvård. Stora matsalen har lyfts bort från lokalvårdaren och sköts av ekonomibiträdet för att kunna nyttja resurserna inom vården optimalt.

Planeringsdag

Äldreomsorgen är under konstant utveckling. Det krävs god framförhållning och en flexibel och anpassningsbar organisation där alla är beredda att anpassa sig efter aktuella förutsättningar och även i pressade lägen ha fokus på att nyttja befintliga resurser så kostnadseffektivt som möjligt. Det behövs genomtänkt planering för ändrade förutsättningar där fokus i alla lägen ligger på att verksamheten anpassas efter behov med syftet att kunna erbjuda plats inom kommunens äldreomsorg då behovet uppkommer. I första hand inom hemvården men då vårdbehovet ökar ett boende på Annagården. Målet ska vara att Föglö tar hand om sina äldre invånare inom ramen för den egna kommunala äldreomsorgen. För detta ändamål upptas 2024 anslag för en planeringsdag.

Äldreomsorgschefen beslutar om innehåll, genomförande samt plats för denna dag då hen har kompetens samt inblick i var behovet finns samt även insyn i var kostnaderna ligger vid jämförelse med olika alternativ. Pengar inplanerade för planeringsdag 2023 som ej nyttjats överförs hit. **Anslag: för planeringsdag inkl. vikariekostnad totalt 4.100 €.** Under resultatområde C31 hemservice finns budgeterat ytterligare 1.500 €, totalt 5.600 € för planeringsdag.

Personalkläder

Arbetskläder beställs en gång per år av äldreomsorgschefen eller av denne anvisad person för hela enheten. Kläderna förvaras på Annagården där klädstänger finns i hörnrummet bredvid kvinnornas omklädningsrum. Nattpersonalen tvättar kläderna och sorterar dem i storleksordning på klädstängerna. Kläder budgeteras som tidigare 110 €/anställd.

Övrigt

Anslag upptas för att centralt inköpa till klienterna toalett-, och hushållspapper, soppåsar samt rengöringsmaterial. Klienterna debiteras skilt för denna utgift, vilken därmed är kostnadsneutral.

Sedan september 2019 finns en möblerad akutlägenhet vid Annagårdens pensionärsbostäder som avses fungera som periodboende till klienter som har bedömts ha behov av ett tillfälligt stödboende, för att därefter kunna återgå i eget boende. Bedömningen för boende i lägenhet handhas av äldreomsorgschefen. Då lägenheten inte nyttjas av klient kan den hyras ut till personal för övernattnings för 15 €/natt. *Anslag 2.904/år. Budgeterad intäkt 2.730 €.*

När det finns tomma platser vid Annagården eftersträvas att hyra ut platser till andra kommuner för att stärka den hårt belastade ekonomin.

Serviceavtal för Vivago larm. Avtalet omfattar dygnet runt support från Ålcom. *Kostnad 3.600 €.*
Titania schemalägningsprogram. För att schemalägningsprogramet skall fungera effektivt behövs två (2) licenser. *Kostnad 1.980 €.*

Inventarier

Antidecubitusmadrasser (2 st)	2.500 €
Sängkontroller	800 €
Elektrisk duschstol	3.000 €
Golvlampor (5 st)	500 €
Sängbord (4 st)	köps med medel från äo-fonden

Motiveringar till inventarier;

De senaste åren har införskaffats enklare antidecubitusmadrasser. Det finns ett ökande behov av mer avancerade antidecubitusmadrasser då dessa ofta inte finns tillgängliga för uthyrning på ÅHS hjälpmedelscentral. Tanken är att tillhandahålla några madrasser vid Annagården. Planeras inköp av två sådana första året och om behovet fortsatt är stort bör det planeras även i kommande budgetar.

Sängkontrollerna förnyas successivt då det inte längre går att laga de som går sönder.

För vårdssituationer där klienter är tunga gör en elektrisk duschstol vården bekvämare för klienten samtidigt som den förbättrar arbetsmiljön för vårdpersonalen.

I vissa klientrum är belysningen dålig. Önskemål finns att taklamporna i rummen successivt byts ut. Även när detta är klart finns vid såromläggningar mm behov av en punktbelysning. Målet är att de närmaste åren införskaffa golvlampor för ändamålet successivt till samtliga rum.

Flera av sängborden har gått sönder vilket föranleder behov att införskaffa nya till samtliga rum de närmaste åren. Vi avser införskaffa fyra (4) ändamålsenliga sängbord per år tills samtliga är utbytta.

Miljömål är att optimera användningen av engångsmaterial och att minska energianvändningen. Avseende energianvändningen ska en arbetsgrupp bestående av personal inom äldreomsorgen inklusive kökspersonal arbeta med att hitta var vi kan minska energianvändningen samt arbeta fram ett principdokument för detta.

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
<u>Annagården</u>			
antal rum	17	17	17
dagvårdsrum	1	1	1
Antal vårdade under året	15	30	30
65-74	1	1	1
75-84	6	5	6
85 och över	8	24	23
Övriga	-	-	-
Antal klienter 31.12 på Annagården	15	17	17
verkliga vårddygn	4.870	6.400	6.400
max antal vårddygn vid full beläggning	6.570	6.570	6.570
Tjänster/arbetsavtal i % av heltid			
äldreomsorgschef	1,0	1,0	1,0
sjukskötare	1,0	1,0	-
omvårdnadsledare	-	-	1,0
närvårdare natt (3 x 67%)	2,01	2,01	2,01
lokalvårdare	1,0	0,75+0,25	0,75+0,25
närvårdare dag	8,30	8,30	8,30
sysselsättningsinstruktör	0,20	0,20	0,20
administrativt stöd	0,30	0,30	0,30
vårdare (2 x 50%)	1,00	1,0	1,0
vårdbiträde	1,00	1,0	1,0
Totalt Annagården	15,81	15,81	15,81
byråsekreterare	0,075	0,075	0,075
löneräknare	0,2514	0,2556	0,2374
Totalt	16,1364	16,1406	16,1224

Prestations- och relationstal	2022	2023	2024
antal klienter som erhåller badservice	0	1	2
antal klienter som erhåller klädvårdsservice	5	6	8
Avgifter			
Klädvårdsservice	5,00	7,50	7,50
Badservice	5,00	7,50	7,50
<i>Sålda vårddygn till annan kommun</i>			
Sottunga	365	365	154
Mariehamn	0	365	365
<i>Kostnad per vårddygn (inkl. nattillsyn)</i>			
brutto	181	159	165
vid full beläggning	155	155	160
inkl. administration, hyra och måltidskostnader brutto vid full beläggning	197	196	200

Uträkning av ovanstående tal (2024):

- brutto: 1.095.035 € – kostförmåner 16.075 € - sjukförs.ersättningar 18.000 € - reng.medel för klienter 2.208 € - hyra periodrum 1.840 € - hyra akutlägenhet 2.730 € - bad- och klädservice 525 € = 1.053.657 € : 6.400 = 164,63 €
- vid full beläggning: 1.053.657 : 6570 = 160,37 €
- inkl. administration, hyra och måltidskostnad. Brutto vid full beläggning: 160,37 € + hyra 15,03 €/dag + kosthåll 12,40 x 2 = 200,20 €

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024	Förändr. %
Bruttoutgifter	1.001.626	1.058.905	1.095.035	+ 3,4 %
Bruttoinkomster	143.410	206.505	190.635	
Nettoutgifter	858.216	852.400	904.400	
Avskrivningar	3.418	1.600	1.600	
ANSLAG ANNAGÅRDEN	861.634	854.000	906.000	+ 6,1 %
Skatteprocent	9,02	8,37	9,30	

INVESTERINGAR

Investeringar

Anslag	Namn	Kostnad	Intäkt	Netto
1100	Tomtförsäljning	0	9800	-9800
905	Skolan - renoveringar och ombyggnader hus 300 + slöjdsalarna	725000	0	725000
950	ÅVC-området - ombyggnader och investeringar	46500	0	46500
951	VA-stamnätet - utbyggnad till Björkhagen mm	31200	0	31200
952	VA-stamnätet - utbyggnad till Njuponholma	10000	0	10000
960	VA - digitala vattenmätare	6000	0	6000
982	Skolan - nya maskiner slöjdsal	20000	0	20000
983	Skolan - ny kopieringsmaskin	6500	0	6500
995	Föglö FBK - investeringar i räddningsutrustning	10000	0	10000
Totalt		855200	9800	845400

INVESTERINGSDELEN BUDGET 2024

KOMMUNSTYRELSEN

Investeringsgrupp: JORD- OCH VATTENOMRÅDEN

INKOMSTANSLAG 1100: Tomtförsäljning på planerat område 9 800 €

Beräknas en inkomst på 9.800 € 2024 från tomtförsäljningar.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: BYGGNADER OCH KONSTRUKTIONER

**ANSLAG 905: FÖGLÖ GRUNDSKOLA – renoveringar och ombyggnader hus
300 + slöjdsalarna 725 000 €**

Hänv.: Kommunplan 2023 – 2027 samt av bildningsnämnden utsedda arbetsgruppens slutrapport daterad 20.6.2022.

Ombyggnad/renovering av befintliga slöjdsalen tidigare läggs i.o.m. att fukt- och inomhuslufttekniska konditionsundersökningen påvisade tydlig mikrotillväxt och kräver saneringsåtgärder för att säkerställa säker användning av utrymmena. Tillika saneras hus 300 våning 1 för att minimera störningen vid skolan och eventuellt göra vissa samordningsvinster med de två olika projekten.

En arbetsgrupp och sedermera byggnadskommitté tillsätts av kommunstyrelsen för projektet. Innan projekteringen startar upp görs en närmare uppdragsbeskrivning som grund för projekteringen. Projektet skall rymmas inom avsatt investeringsanslag. Arbetsgruppen/kommittén är inte bunden till tidigare framtagna dokument men dessa bör ligga till grund för planeringen. Målsättningen skall vara byggstart efter sommaren 2024.

Kostnadsplan (riktgivande):

– Golvsanering, nytt golv med golvvärme	95 000
– Ombyggnad av slöjdsal	190 000
– Sanering/förnyande av ventilationen till dagens krav	46 000
– Elsanering/anpassning samt dataanpassning	10 000
– Projekteringskostnader	53 200
– Byggherrekostnader (bägge projektet)	26 723
– Anslag för renovering hav huskropp 300 vån 1	291 830
– Justering ca 1,7 %	12 247
	<u>725 000 €</u>
	Totalt exkl.moms 725 000 €
	inkl.moms 899 000 €

FINANSIERING: Eget kapital 375.000 € och upplåning 350.000 €.
Budget 2024 725 000 €
Avskrivning (30 år) 24 167 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Räntekostnader inverkar på driftsbudgeten totalt sett, men kraftigt stigande kostnader för grundskolan med anledning av räntor och avskrivningar.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: ÖVRIGA JORD- OCH VATTENKONSTRUKTIONER

ANSLAG 950: ÅVC - OMRÅDET – ombyggnationer och investeringar
46 500 €

Hänv.: Kommunplan 2023 – 2027.

ÅVC-området skall planeras om så att ytan optimeras på bästa sätt och ge möjlighet till upphöjda avlossningsplatser s.s. en ringväg. Detta för att få ett bättre flöde på området och mer lättanvändbar för kunderna.

I enlighet med kommunplanen tillsätter kommunstyrelsen en byggnadskommitté för att verkställa projektet.

Kostnadsplan;	Planering av området, ev. med en konsult	5 000 €
	Anläggningskostnader ringväg/avlossningsplatser	40 000 €
	Byggherrekostnader/utjämning	1 500 €
	Totalt exkl.moms	46 500 €
	inkl.moms	57 660 €

FINANSIERING;	Eget kapital	
	Budget 2024	46 500 €
	Avskrivning (20 år)	2 325 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ingen inverkan på driftsbudgeten. Kostnaden täcks av avgifter.

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR

ANSLAG 951: VA-stamnät – utbyggnad till Björkhagen mm 31 200 €

Hänv.: Byggnads- och tekniska nämndens beslut 17.04.2023 § 42.

Anslag för att lösa in en VA-ledning på ca 45 m som fastighetsägaren till Gunillaberg 62-406-6-54 i Degerby by har byggt. Detta för att på ett smidigt sätt kunna utvidga till fastigheten 62-406-1-3, Björkhagen som byggnads- och tekniska nämnden har godkänt en VA-anlutning till. Samtidigt kan minst 2 andra fastigheter anslutas till kommunens stamnät för vatten- och avlopp.

Kostnadsplan;	Inlösning av 45 m stam VA-ledning	12 623 €
	Nybyggnad av 70 m VA-ledning	18 577 €
	➤ 160 mm avlopp	
	➤ D50 vattenledning	
	➤ Uppskattad sprängning 30 m	
	➤ Brunnar 3 st D400 med teleskoplock	
	➤ Övrigt material	
	31 200 € exkl.moms	
	38 688 € inkl.moms	

FINANSIERING;	Eget kapital.	
	Avskrivning (30 år)	1 040 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

En positiv inverkan på inkomsterna till vatten- och avloppsverket.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR
ANSLAG 952: VA-stamnät – utbyggnad till Njuponholmaområdet
10 000 €

Hänv.: Ekholmprojektet där en överföringsledning har byggts till Njuponholma.

Anslag för projektering av Njuponholma området för att kunna ansluta ett 10-tal nya abonnenter till Degerby VA-verk. Målsättningen är att projekteringen skall färdigställas så snart som möjligt så att projektet kan bjudas ut inom 2024.

<u>Kostnadsplan:</u>	Projekteringskostnader à 100 €/tim x 80 tim	8 000 €
	Byggherrekostnader	2 000 €
		10 000 € exkl.moms
		14 880 € inkl.moms

FINANSIERING: Eget kapital.
 Avskrivning (30 år) 333 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

En positiv inverkan på inkomsterna till vatten- och avloppsverket i.o.m. nyanslutningar till VA-nätet.

Investeringsgrupp: FASTA KONSTRUKTIONER OCH ANORDNINGAR
ANSLAG 960: VA-stamnät – pilotprojekt digitala hushållsvattenmätare till Degerby vattenverkets verksamhetsområde
6 000 €

Hänv.: VA-samarbetet.

Anslag för att köpa in digitala hushållsvattenmätare till Degerby vattenverkets verksamhetsområde i.o.m. att det inom en snar framtid kommer att krävas. Detta görs som ett samarbetspilotprojekt med de övriga kommunerna som delta i VA-samarbetet. Kommunen går med och inköper totalt 25 st digitala hushållsmätare.

<u>Kostnadsplan:</u>	Inköp av 25 st hushållsmätare à 182,95 €	4 574 €
	Byggherrekostnader, ingår pilotåren 1 o. 2:s driftskostnader mm	1 426 €
		6 000 € exkl.moms
		7 440 € inkl.moms

FINANSIERING: Eget kapital.
 Avskrivning (20 år) 300 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Driftskostnaden/årskostnaden av digitala överföringen belastar driften, men skall vara självbärande och täckas av mätarhyrorna och VA-avgifterna.

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Investeringsgrupp: BRAND- OCH RÄDDNINGSVÄSENDET

ANSLAG 995: Föglö FBK – Uppgradering av räddningsutrustning 10 000 €

Brandkårens räddningsutrustning är i behov av förnyelse. Motorspruta, elverk för FÖ11, reservgenerator för branddepå, nya släckningskläder inklusive hjälmar med mera är utdaterade eller i icke reparerbart skick. Kåren utgör en mycket viktig funktion i kommunen, i synnerhet med tanke på kommunens insulära läge. För att ge kåren bästa möjliga förutsättningar samt ett gott arbetarskydd behöver utrustningen förnyas. Ett första anslag upptas 2024.

Anslaget är än så länge ospecificerat. Byggnads- och tekniska nämnden ges fullmakt att besluta om verkställighet utgående från beredning från räddningschefen.

Kostnadsplan: Räddningsutrustning ospecificerat **10 000 € exkl.moms**
12 400 € inkl.moms

FINANSIERING: Eget kapital. Budget 2024 10 000 €
Avskrivning (10 år) 1 000 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:
Ökade avskrivningar.

BILDNINGSNÄMNDEN

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER

ANSLAG 983 : FÖGLÖ GRUNDSKOLA – Ny kopieringsmaskin 6 500 €

Nuvarande kopieringsmaskin är helt uttjänt, det finns ej reservdelar till den 11 år gamla maskinen längre. Leasingavtal har utretts, men skulle bli mycket dyrare då avtalen är på fyra eller fem år och livslängden för en kopieringsmaskin är betydligt längre än så.

Kostnadsplan: Kopieringsmaskin **6 500 € exkl.moms.**
8 060 € inkl.moms.

FINANSIERING: Eget kapital. Budget 2024 6 500 €
Avskrivning (10 år) 650 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:
Ökade avskrivningar, förhoppningsvis lägre driftskostnader för maskinen.

BILDNINGSNÄMNDEN

Investeringsgrupp: MASKINER OCH INVENTARIER
ANSLAG 982 : FÖGLÖ GRUNDSKOLA – Nya maskiner till slöjdsalen 20 000 €

Hänv.: kommunplan 2023-2027.

Ett flertal maskiner i slöjdsalen uppfyller inte säkerhetskraven. Nya maskiner köps in för att trygga elevsäkerheten och ersätter de gamla som inte uppfyller säkerhetskraven.

Kostnadsplan:	SKIV-BANDPUTS JET 31A	3 100 €
	JET JWL1440 träsvärv	4 400 €
	MiniMax FS41 Classic (plan- och rikthyvel)	6 000 €
	MiniMax SC2Classic (cirkelsåg)	6 800 €
	TiLA materialställning	1 200 €
	TiLA materialvagn för trä, med tre fack	650 €
	LBS500 bandsåg	3 000 €
	Arboga A2608 pelarborr	4 900 €
	Lärbord, verkstadshurts (låsbart)	1 400 €
	Förvaringsskåp för målfärg samt kemikalier	750 €
	Dragskåp FKB800 med Andrea filter	2 300 €
	Målarbord inklusive torkgaller med pelarfäste	1 250 €
	Metallförvaring	1 000 €
	Bänkslipmaskin KEF Slibette 6NBelt	3 700 €
	Verktysplåt blå med krokar	250 €
	Svets gardiner, fästningar, svetspall	1 900 €
	Totalt exklusive moms	42 600 €
	inklusive moms	52 824 €

I budgeten 2023 har upptagits 20.000 € exklusive moms. som ett första anslag för inköp av ovanstående maskiner och inventarier för att kunna köpa in de mest akuta. Inga ytterligare medel beviljas 2024 utan beslut om eventuella ytterligare anslag tas till behandling i samband med att man vet hur slöjdsalen renoveras och vad som ryms in samt hör till traditionell slöjdverksamhet.

<u>FINANSIERING:</u>	Budget 2023, eget kapital	20 000 €
	Budget 2024	0 €
	Avskrivning 10 år, årligen	2 000 €

INVERKAN PÅ DRIFTSBUDGETEN:

Ökade avskrivningskostnader som belastar undervisningen, i övrigt ingen inverkan.

FINANSIERINGSDELEN

FINANSIERINGSDELEN

BUDGETÅRET 2024;

RESULTATRÄKNINGEN

Verksamhetsbidraget anger hur mycket skötseln av de direkta driftsutgifterna kostar kommunen och är ett direkt sammandrag av budgetens driftsdel. Verksamhetsbidraget anger hur mycket av driftsekonomin utgifter som skall täckas med skatteinkomster och landskapsandelar. Verksamhetsutgifterna netto beräknas öka med ca 4,7 % jämfört med 2023 huvudsakligen beroende på stora kostnadsökningar inom barnomsorgen och grundskolan. Med anledning av detta har övriga områden tvingats hålla ner kostnaderna och speciellt icke lagstadgade verksamheter tilldelats mindre pengar än tidigare. Kommunens ekonomiska läge är alarmerande och inne i en stor svacka där kommunen för närvarande klarar sig på tidigare goda år.

En långsiktigt hållbar budgetökning skall helst inte överstiga inflationen eller skatteutvecklingen och då landskapsandelarna för Föglös del sjönk kraftigt i och med det nuvarande landskapsandelssystemets tillkomst är besparingsbehovet framöver stort. Reformens negativa följder slog fullt ut för Föglös del från och med 2021 och framtiden är därmed ekonomiskt utmanande. Möjligheterna att klara budgeten utan nedskärningar i driftsekonomin och ytterligare skattehöjningar är obefintliga på sikt. Ekonomin är inte möjlig att få i balans utan tillskott i landskapsandelar. Trots skattehöjning balanserar kommunen ekonomin på gamla ackumulerade överskott under 2024 och tar ordentligt på likvida medlen.

Årsbidraget beskriver kommunens totala inkomstfinansiering. Årsbidraget skall bedömas både med tanke på resultatets sammansättning och finansieringens tillräcklighet. I resultaträkningen skall årsbidraget långsiktigt åtminstone täcka avskrivningarna. I finansieringsdelen bedöms årsbidragets tillräcklighet i första hand i relation till investeringar och låneamorteringar. Ett årsbidrag som under en följd av år är mindre än avskrivningarna skall fungera som en "väckarklocka" om att ekonomin är i vikande. Föglö kommuns årsbidrag år 2024 beräknas för sjätte året i följd bli negativt och uppgå till minus ca. 99 % av avskrivningarna jämfört med ett negativt årsbidrag om ca. 116 % i ordinarie budgeten för 2023 och ett negativt årsbidrag om 49 % i bokslutet för 2022. Underskottet är förstas långsiktigt inte hållbart då driften drivs med ett stort underskott. Utrymmet för investeringar är obefintligt, vilket börjar märkas i investeringsbudgeten. Ett årsbidrag på minus 376.453 € motsvarar ca. 4,3 % av den beskattningsbara inkomsten jämfört med ca. 4,1 % minus i budgeten 2023. Efter avskrivningar, extraordinära poster, minskning av avskrivningsdifferensen och fondöverföringar visar resultatet ett underskott på 750.358 €.

FINANSIERINGSANALYSEN

Finansieringsanalysen visar kommunens storlek på överskottet eller underskottet i nettokassaflödet från den egentliga verksamheten och därtill hörande investeringar. Finansieringsverksamhetens kassaflöde visar hur ett underskott i nettokassaflödet har täckts eller hur ett överskott har använts och påverkat finansieringssituationen.

Budgeten för 2024 ger ett finansieringsunderskott om 1.221.853 €, vilket jämte en amortering om 23.233 € avses täckas genom minskning av kassamedlen med 895.086 € och upptagande av finansieringslån om 350.000 € för skolprojektet.

Genom användande av disponibelt överskott på 875.086 € för att täcka delar av underskottet och investeringarna samt då en liten del av investeringarna (netto 20.000 €) täcks av tidigare investeringsbeslut (-budgeter) är budgeten i balans.

RESULTATRÄKNING

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Verksamhetens intäkter	1515537	1914488	1862554
<u>Verksamhetens kostnader</u>	<u>-4980880</u>	<u>-5563838</u>	<u>-5684240</u>
Verksamhetsbidrag	-3465343	-3649350	-3821686
Skatteinkomster	1866571	1957000	2095000
Landskapsandelar	1409214	1265308	1342433
Finansiella intäkter och kostnader			
* ränteintäkter	18010	14500	14500
* övriga finansiella intäkter	3523	150	300
* räntekostnader	-4765	-3690	-6400
<u>* övriga finansiella kostnader</u>	<u>-55</u> <u>16713</u>	<u>-100</u> <u>10860</u>	<u>-600</u> <u>7800</u>
Arsbidrag	-172845	-416182	-376453
Avskrivningar	-347656	-359160	-380167
Extraordinära intäkter och kostnader			
* extraordinära intäkter	0	0	0
<u>* extraordinära kostnader</u>	<u>0</u> <u>0</u>	<u>0</u> <u>0</u>	<u>0</u> <u>0</u>
Räkenskapsper.:s resultat	-520501	-775342	-756620
Ökning (-) av grundkapitalet	0	0	0
Ökn./minskn. avskrivn.differens	15186	6262	6262
Ökn./minskn. reserveringar	0	0	0
<u>Ökn./minskn. fonder</u>	<u>16475</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Räk.per.:s ö-skott/u-skott	-488840	-769080	-750358

FINANSIERINGSANALYS

	Bokslut 2022	Budget 2023	Budget 2024
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	-172845	-416182	-376453
Extraord. poster	0	0	0
Korr.poster	0	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-450988	-399502	-855200
Fin.andelar för invest.utgifter	0	0	0
Försäljn.int.av anl.tillg.bland bestående aktiva	6055	10502	9800
Verksamhetens o investeringarnas kassaflöde	-617778	-805182	-1221853
Finansieringens kassaflöde			
Ökn.av långfristiga lån	0	0	350000
Minskning av långfristiga lån	-35192	-35168	-23233
Förändring av kortfristiga lån	-10011	0	0
Förändringar i eget kapital	0	0	0
Förändr. av förv.medel och förv.kapital	979	0	0
Förändringar av fordringar	-81348	0	0
Förändringar av räntefria skulder	17588	0	0
Kassaflödet för finansierings del	-107984	-35168	326767
Förändring av likvida medel	-725762	-840350	-895086
Investeringar;		-399502	-855200
Upptaget i tidigare budgeter		255456	20000
Netto nya anslag		-144046	-835200
Finansieringsandelar;		0	0
Upptagna i tidigare budgeter		0	0
Netto		0	0
Ökning av långfristiga lån;		0	350000
Upptaget i tidigare budgeter		0	0
Netto		0	350000
Tas från tidigare överskott nämnder och kommunstyrelsen		248679	875086
Indraget investeringsanslag nytt avloppsreningsverk		336215	0
Marginal		0	0

Kulturverksamhet

* 504 inv. * 42,81 €/inv. LA 10 %

Kollektivtrafiken samt övriga

* bl.a. ersättning tutorarbete

Finansieringsunderstöd**Övergångsutjämnning 0 % av förlorade landskapsandelar****Skattekomplettering****TOTALT LANDSKAPSANDELAR****FINANSIERINGSINKOMSTER TOTALT****NETTOINKOMSTER**

2079	2052	2158
12170	12000	12000
0	0	0
0	0	0
472540	453900	431247
1409214	1265308	1342433

3297317	3236958	3802233
----------------	----------------	----------------

3247507	3198000	3772000
----------------	----------------	----------------

BILAGOR

BILAGA 1

FÖRTECKNING ÖVER TJÄNSTER OCH ANSTÄLLNINGAR I ARBETSAVTALSFÖRHÅLLANDE år 2024

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunkansliet

Kommundirektör	100 %	
Byråsekreterare	100 %	
Bokförare/kanslist	100 %	
Löneräknare	60 %	
Näringskoordinator/kommunikationsansvarig	40 %	Timlön

Biblioteket

Bibliotekssekreterare	51,70 %	
-----------------------	---------	--

Äldreomsorgen

Äldreomsorgschef	100 %	
------------------	-------	--

Hemservice

Hemvårdare	75 %	
Hemvårdare	75 %	

Annagårdens kök

Ansvarig kock	83,66 %	
Kock 2, ej budgetansvar	87,25 %	
Köksbiträde	100 %	

Annagården - äldreomsorgen

Omvårdnadsledare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare	100 %	
Närvårdare/syss.instruktör/administrativt stöd (50-20-30 %)	100 %	med ansvar för dagvården vid Annagården
Närvårdare	75 %	
Närvårdare	75 %	
Närvårdare	50 %	
Vårdare	50 %	
Vårdare	50 %	
Vårdare	50 %	
Vårdbiträde	100 %	
Extra resurs budgeterat	30 %	
Nattnärvårdare	67 %	
Nattnärvårdare	67 %	
Nattnärvårdare	67 %	
Lokalvårdare	100 %	

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

Byggnadsinspektör	30 %	
Kommuntekniker	70 %	
Arbetsledare/förman	100 %	
Lokalvårdare	71,6 %	
Lokalvårdare	21,57 %	
Fastighetsskötare/serviceman	100 %	
Fastighetsskötare/serviceman	100 %	

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

Ungdomsledare	60 timmar	Timlön
Idrottsledare	80 timmar	Timlön

BILDNINGSNÄMNDEN

Utbildningschef (grundskolechef)	25 %	
<i>Skolan</i>		
Skolföreståndare	100 %	varav undervisning 9 vt i matematik, fysik, kemi (åk 7-9)
Klasslärare (1-2) (timlärare i huvudsyssla)	70,83 %	16 vt (varav 1 vt klassföreståndare) ingår finska åk 5-6
Klasslärare (3-4)	100 %	23 vt (varav 1 vt klassföreståndare) ingår biologi åk 7-9
Klasslärare (5-6)	100 %	22 vt (varav 1 vt klassföreståndare) ingår religion, geografi och svenska åk 7-9
Speciallärare	100 %	24 vt specialundervisning
Timlärare i huvudsyssla	79,55 %	16,5 vt (musik (åk 3-9), samhällslära, historia och finska (åk 7-9), totalt 13 vt. Därtill elevhandledning (åk 8-9) 1 vt, elevrådets handledare 0,5 vt, klassföreståndare 1 vt och musikframträdanden 1 vt)
Timlärare i huvudsyssla i engelska	76,19 %	15 vt (inkl tyska + hälsokunskap åk 7-9)
Timlärare i huvudsyssla i förberedande undervisning (FBU)	100 %	22 vt (varav 1 vt klassföreståndare) våren -24
Timlärare i huvudsyssla i specialklassundervisning	95,45 %	21 vt (från hösten 2024)
Timlärare i huvudsyssla – slöjd och bildkonst	83,33 %	19 vt (11 vt slöjd, 8 vt bildkonst)
Timlärare i huvudsyssla i olika ämnen	75 %	17 vt (idrott (9 vt), omgivningskunskap (3 vt), IKT (3 vt), tillval (2 vt))

Samtliga ovanstående är förenade med undervisningsskyldighet i andra i grundskolan förekommande ämnen.

Timlärare i bisyssla – franska	10,00 %	2 vt
Timlärare i bisyssla – spanska	10,00 %	2 vt
Timlärare i bisyssla – hemkunskap	8,70 %	2 vt
Kurator	133 timmar	(7 t/v under 19 veckor)
Skolpsykolog		köptjänst
Elevassistent 1	80,72 %	(32,5 t/v)
Elevassistent 2	60,78 %	(23,25 t/v)
Elevassistent 3	65,36 %	(25 t/v)
Ansvarig kock	91,50 %	
Ekonomibiträde	91,50 %	
Lokalvårdare	100 %	

Barnomsorgen

Barnomsorgschef	15 %	
Daghemsföreståndare	100 %	
Lärare i barnomsorgen	100 %	
Barnskötare 1	100 %	
Barnskötare 2	100 %	
Barnskötare 3	60 %	
Barnskötare 4 (tillfällig, 1.1-31.7.2024)	80 %	
Barnskötare 5 (tillfällig, hela året)	100 %	
Gruppassistent/barnskötare (tillfällig, 1.8-31.12.2024)	100 %	(80/20)
Gruppassistent/barnskötare (tillfällig, hela året)	100 %	(80/20)
Köksbiträde	28,4 %	
Speciallärare i barnomsorgen	60 timmar	(3 t/v, 20 veckor)
Kurator	90 timmar	(3 t/v, 30 veckor)

LANTBRUKSNÄMNDEN

Lantbrukssekreterare	16,43 %	
----------------------	---------	--

BILAGA 2

BUNDNA ANSLAG I BUDGETEN 2024

BYGGNADS- OCH TEKNISKA NÄMNDEN

RO C51: Föglö FBK för fadderverksamhet (för juniorer)	500
RO C51: Utbildning av Föglö FBK:s kårmedlemmar	1.000
RO C51: Anslag för extern hjälp vid räddningsinsatser	1.000
RO C51: Rustmästararvode, Vargskär	450
RO C51: Rustmästararvode, branddepån	2.550
RO C51: Anslag för kårens trivsel (Föglö FBK)	1.500
RO C52: Lokala Agenda 2030-gruppen	1.500
RO 505: Stentorpa deponin – kontrollprogram för sluttäckningen	3.500
RO C53: Vikingaborg	8.000

LANTBRUKSNÄMNDEN

RO 130: Samarbetsersättning lantbruksförvaltning	15.400
--	--------

KOMMUNSTYRELSEN

RO C31 + 334: Nattberedskapen	14.833
-------------------------------	--------

BILDNINGSNÄMNDEN

RO C32: Gruppassistenter (2 st)	54.000
RO C32: Speciallärare	4.500
RO C32: Kurator	2.528
RO C32: Daghemmet semestervikarier	15.000
RO C32: Hemvårdsstöd för barn	33.515
RO C41: Föglö grundskola - specialklasslärare (5 månader 1.8-31.12)	22.000

FRITIDS- OCH KULTURNÄMNDEN

RO C62: Bidrag till Ålands 4 H-distrikt	800
RO C62: Bidrag till SKUNK	600
RO C62: Bidrag till FUIA för servicehusets drift	1.650
RO C62: Bidrag till FUIA för idrottsplanens skötsel	1.850

BILAGA 3

BUDGETUPPSTÄLLNINGEN år 2024 inklusive resultatområden och kostnadsställen.

<u>Organ</u>	<u>Resultatområde</u>	<u>Kostnadsställen</u>
Centralnämnden	100 Val	
Revisorerna	110 Revision	
Kommunstyrelsen	120 Allmän förvaltning 123 Näringslivsutveckling 126 Skärgårds- och kollektivtrafiken 420 Biblioteket 430 Medborgarinstitutet 302 Kommunernas socialtjänst (KST) C31 Hemservice	315 Annagårdens kök 316 Övrig hemservice
	334 Annagården 800 Finansiering	
Lantbruksnämnden	130 Lantbruksnämnden	
Byggnads- och tekniska nämnden	500 Byggnadsinspektionen C51 Brand- och räddningsväsendet 503 Gator och vägljusnät 505 Avfallshantering 506 Hamnverket 550 Kommunalvägar C52 Tekniska nämnden C53 Fastigheter, byggnader och lokaler C56 Tullkammarplans fastigheter 580 Kommunens radhus 581 Annagårdens pensionärsbostäder 590 Vattenverket 591 Avloppsreningsverket	511 Befolkningsskyddet 520 Agenda 2030 Olika fastigheterna Olika fastigheterna
Bildningsnämnden	C32 Barnomsorg C41 Grundskolan	320 Daghemmet Myran 321 Fritidshemsverksamhet 322 Övrig barnomsorg 410 Undervisning och skolskjutsar 411 Skolbespisningen 412 Skolfastighet + -gård
Fritids- och kulturnämnden	C61 Kulturverksamhet C62 Fritidsverksamhet	600 Museiverksamheten 601 Övrig kulturverksamhet 610 Ungdomsverksamhet 611 Idrottsverksamhet 612 Övrig fritidsverksamhet

Resultatansvariga (förutom förvaltningsorganen som alltid är ansvariga)

100	Val	nämnden
110	Revision	kommunfullmäktige
130	Lantbruksnämnden	lantbrukssekreteraren

Kommunstyrelsen

120	Allmän förvaltning	kommundirektören
123	Näringslivsutveckling	”
126	Skärgårds- och kollektivtrafiken	”
302	Kommunernas socialtjänst (KST)	”
315	Annagårdens kök	ansvariga kocken
316	Övrig hemservice	äldreomsorgschefen
334	Annagården	”
420	Biblioteket	bibliotekssekreteraren
430	Medborgarinstitutet	Medis kontaktperson

Byggnads- och tekniska nämnden

500	Byggnadsinspektionen	byggnadsinspektören
C51	Brand- och räddningsväsendet	räddningschefen/bfs-chefen
C52	Tekniska nämnden	kommunteknikern
C53	Fastigheter, byggnader o lokaler	
C56	Tullkammarplans fastigheter	
503	Gator och vägljus	
505	Avfallshantering	
506	Hamnverket	
550	Kommunalvägar	
580	Kommunens radhus	
581	Annagårdens pensionärsbostäder	
590	Vattenverket	
591	Avloppsverket	

Bildningsnämnden

320	Daghemmet Myran	daghemsföreståndaren
321	Fritidshemsverksamhet	”
322	Övrig barnomsorg	barnomsorgschefen
410	Skolans undervisning + skolskjutsar	föreståndaren
411	Skolbepisningen	ansvariga kocken
412	Skolfastigheten + områden	föreståndaren

Fritids- och kulturnämnden

C61	Kulturverksamhet	nämnden
C62	Fritidsverksamhet	nämnden

BILAGA 4

BUDGETEN 2024

LÅNETABLÅ

Nr/ändamål	Ränta euro	Amortering euro	Återstår per 31.12.2024
<u><i>LANDSKAPSLÅN</i></u>			
1. Omsorgshemmet, tillbyggnad 2	4.000	7.600	195.020
2. Motionsbanan (PAF-lån)	160	667	4.000
SAMMANLAGT	4.160	8.267	199.020
<u><i>LÅN I PENNINGINRÄTTNINGAR</i></u>			
Ålandsbanken Abp			
1. Slambassängerna, ombyggn.,r-stödslån	40	618	1.235
2. Reningsverket, styrsystem mm omb.	1.200	7.700	33.962
SAMMANLAGT	1.240	8.318	35.197
Andelsbanken för Åland			
1. Reningsverket, uppgradering, steg 2	300	3.200	16.000
2. Värmecentral, bygge	500	3.448	29.310
SAMMANLAGT	800	6.648	45.310
Nytt lån för renoveringar vid skolan			350.000
TOTALT	6.200	23.233	629.527

Bilaga 5

Förteckning över avskrivningar 2024

<u>Namn</u>	<u>Belopp</u>	<u>RO</u>
-------------	---------------	-----------

Byggnader och konstruktioner

202273

Förvaltnings- och institutionsbyggnader		101408
Kommungården	10996	C53
Föglö grundskola	67344 (43177+24167)	C53
Daghemmet Myran	10001	C53
Bibliotekshuset (inkl. kulturcentrum)	3944	C56
Lotsstugan	221	C56
Branddepån	6794	C53
Bankhuset	2108	C53

Fritidsbyggnader		5206
Tullhuset; nytt tak (2020)	3782	C56
Lilla packhuset	402	C56
Föglömuséet	103	C56
Företagarhus/gym	919	C53

Ekonomibyggnader		40655
Reningsverket	21618 (14368 + 7250)	591
Nytt reningsverk (2021-projektering)	4189	591
Miljöstationerna	0	505
Sjöräddningsskjulet; ombyggnad för brandbåt	814	C56
Lagerhall	5122	C53
Tulluddens lider	393	C56
Tulluddens bastu	545	C56
Teckis källare (2015 + 2021)	3230 (2400 + 830)	C56
Stall & förråd	2250 (1554 + 696)	C56
Väntsalen	2494	C56

Bostadsbyggnader		55004
Kommunens radhus	1906	580
Annagårdens pensionärsbostäder	10679	581
Annagården	42419 (40696 + 472 + 1251 (2023))	C53

Fasta konstruktioner och anordningar

153742

Gator, vägar, torg och parker		55170
<i>Kommunalvägar</i>		
Nötö	798	550
Skogboda	2451	550
Horsholma	0	550
Ulversö	0	550
Kallsö	0	550
Hastersboda	2922	550
Lumparlutsvägen, 0-700 meter	2634	550
Hastersbodavägen, ytbeläggning	1540	550
Horsholmavägen, ytbeläggning	1388	550

Ulversövägen, ytbeläggning	3847	550
Nya Sintingsvägen	16307	550
Sintingsvägen, ytbeläggning	3600	550
<i>Gator (f.d. Byggnadsplanevägar)</i>		
Ringväg till parkeringen vid daghemmet	2552	503
Gator Sinting	1387	503
Gator, gränder, parkeringar, ytbeläggning	3065	503
Sjövägen (byggnadsplaneväg-Sinting)	0	503
Gator, Ekholm	10008	503
<i>Övrigt</i>		
Hamnområdet i Degerby	585	521
Parkering Degerby centrum	0	521
Lekparken i Degerby centrum	733	521
Vandrings- och friluftsleder	0	C62
GC-väg längs Tingsvägen	1353	503
GC-väg skolan-Föglö Hemgård	0	503

Broar, kajer, bryggor och badinrättningar		6705
Sinting simstrand	0	506
Sinting; badbrygga (hopptorn)	725	506
Sinting; besöksbrygga	835	506
Tullbryggan, hamnbassängen	701	506
Strandskoning, båtramp mm Degerby (2020)	2497	506
Nötöbryggan	487	506
Bänöbryggan (Ulversö)	1460	506
Degerösunds bryggan	0	506

Övriga jord- och vattenkonstruktioner		9183
Avfallsdeponin i Stentorpa (avskriven)	0	505
ÅVC-området ombyggnation	2325	505
Ekholm infrastruktur, allmänna områden	1211	521
Utjämningsbassäng avloppsreningsverket	1375	591
Slambassängerna	3179	591
Tennisbana	0	C62
Idrottsplan; ansatsbana längd/tresteg	1093	C62

Vatten- och avloppsnät		13882
Degerby centrum (avskrivet)	0	590/591
Sinting	0	590/591
Skolan-hemgården (avskrivet)	0	590/591
Norra Degerby (avskrivet)	0	590/591
VA-nätets utbyggnad i Degerby (2021)	283 (A 159 + V 124)	590/591
VA-nätets utbyggnad i Degerby (2024)	1040 (A 582 + V 458)	590/591
VA-nät Njuponholma	333 (A 186 + V 147)	590/591
VA-nätet på Ekholm	3721 (A 2084 + V 1637)	590/591
Överföringsledningar Ekholm (2022-2023)	7815 (A 4376 + V 3439)	590/591
VA-nätets utbyggnad till Degerby färjläge (2022)	690 (A 386 + V 304)	590/591

Övriga rör och -kabelnät		18446
Värmekulvert skolan-företagarhuset	828	C53
Värmecentral jämte kulvertar	15962	C53
VA+värmekulvert daghemmet-hemg.	0	C53
Annagården fjärrvärmväxlare (2022)	750	C53

Skolan fjärrvärmeväxlare (2023)	906	C53
---------------------------------	-----	-----

Maskiner och anordningar vid vattenverk o.dyl.	35189	
Avsaltningsanläggning	24268	590
Vattenintag avsaltningsanläggningen	1319	590
UV-lampa för vattenverket	316	590
Omviktering av utloppsledning avl.ren.verket	473	591
Avloppsverket; pumpstationerna	700	591
Avloppsverket; ny pumpstation Sinting	1825	591
VA - digitala vattenmätare	300	590
Vattenverket, membran	3360	590
Vattenverket; reservpumpar	1549	590
Vattenverket; ny intagspump (2019)	346	590
Vattenverket; parallellpump	733	590

Väg- och utomhusbelysning	2328	
Degerby vägbelysning	671	503
Ekholm vägbelysning	1657	503

Övriga fasta maskiner, anordningar och konstruktioner	12839	
Motionsbanan i Degerby	1500	C62
Uteaktivitetsredskap skolan	0	C41
Utegyms	1250	C62
Motionsbanan/skogsstig till skolan	0	C62/C41
Jyddö vandringsled; fågel-/utkikstorn	0	C62
Ställplatser för husbilar mm	1296	521
Multiarena	0	C62
Minigolfbana	0	C62
Lekpark daghemmet (2022)	4675	C32
Automatiskt brandlarm vid daghemmet	0	C53
Boendelarm vid Annagården	500	C53
Bfs-alarmsystem (2023)	1800	C51
Trygghetslarm vid Annagården (2021)	1818	C53

Maskiner och inventarier

24152

Transportmedel	0	
FastighetsskötARBil	0	C53
Hemservicebil	0	C31
Föglö FBK - sjuktransportbil	0	C51
Föglö FBK - pick-up	0	C51

Rörliga arbetsmaskiner	2377	
Fyrhjulsdriven kombimaskin (Avant)	0	C53
Utomhusscen (mobil)	0	C62
Åkgräsklippare (2023)	2377	C53

Övriga tunga maskiner	101	
Föglö FBK - släckningsbil	101	C51

Övriga lätta maskiner	11290	
Köksmaskiner mm Annagårdens kök	0	C31
Kombiugn till skolans kök	0	C41
Skolan; köksinventarier (2019)	5011	C41
Skolan; inventarier slöjdsalen (2023-2024)	4260	C41
Annagården; luftvärmepumpar (2019)	419	C53
Spoldesinfektor vid Annagården (2020)	1600	334
Bfs; reservgenerator	0	C51

IT-utrustning	5189	
Kommungården	0	120
Föglö grundskola	5189 (3038 + 2151)	C41

Övriga maskiner och inventarier	5195	
Föglö FBK: motorspruta till Vargskär	835	C51
Föglö FBK; räddningsutrustning	1000	C51
Y-bommar gästhamnen	1236	506
2 st livflottestationer (2023) till simstränderna	499	506
Skolan; kopierare (2024)	1625	C41
Föglökarta med tryckknappar	0	123

AVSKRIVNINGAR TOTALT

380167

BUDGETSAMMANDRAG**DRIFTSDELEN exkl. räntor och avskrivningar**

	Nettoutg. bokslut 2022	Nettoutg. budget 2023	Nettoutg. budget 2024	Procent av beskattningsbar inkomst
Allmän förvaltning inkl. lantbruket	339164	395500	377000	3,87
Brand- och räddningsväsendet	43438	51514	48264	0,50
Äldreomsorgen	1038502	1076400	1144400	11,75
Barnomsorgen	460085	522325	550325	5,65
Övrigt socialväsen	411800	481000	484000	4,97
Skolan	1035148	1075714	1194965	12,27
Fritid, kultur och bibliotek	119990	129014	119000	1,22
Fastigheter	-164706	-168593	-189526	-1,95
Övriga tekniska sektorn	181922	86476	93258	0,96
Totalt	3465343	3649350	3821686	39,23

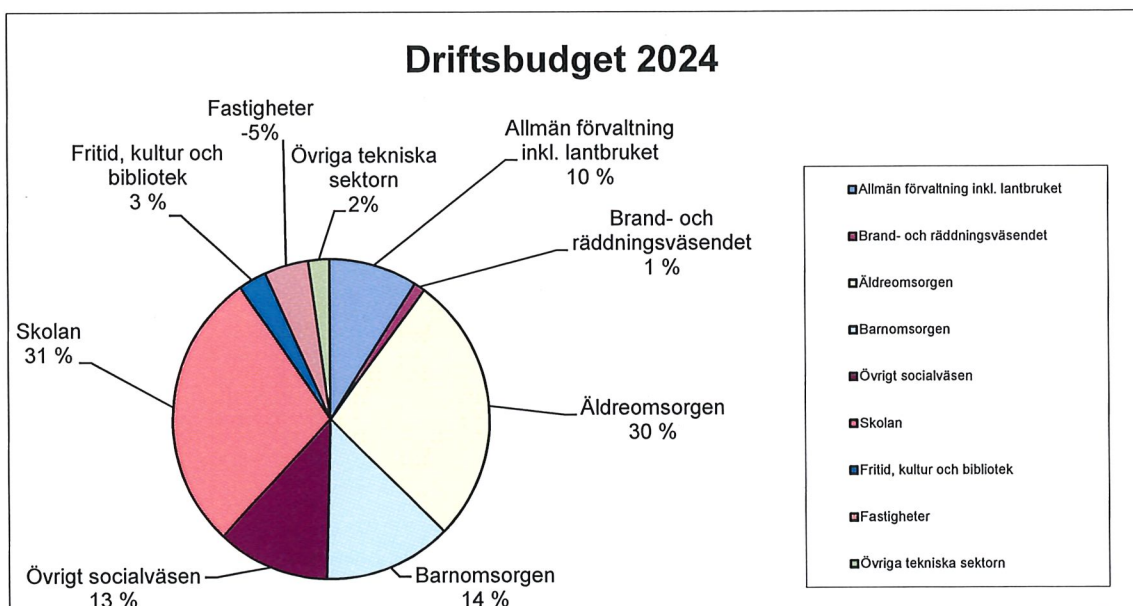
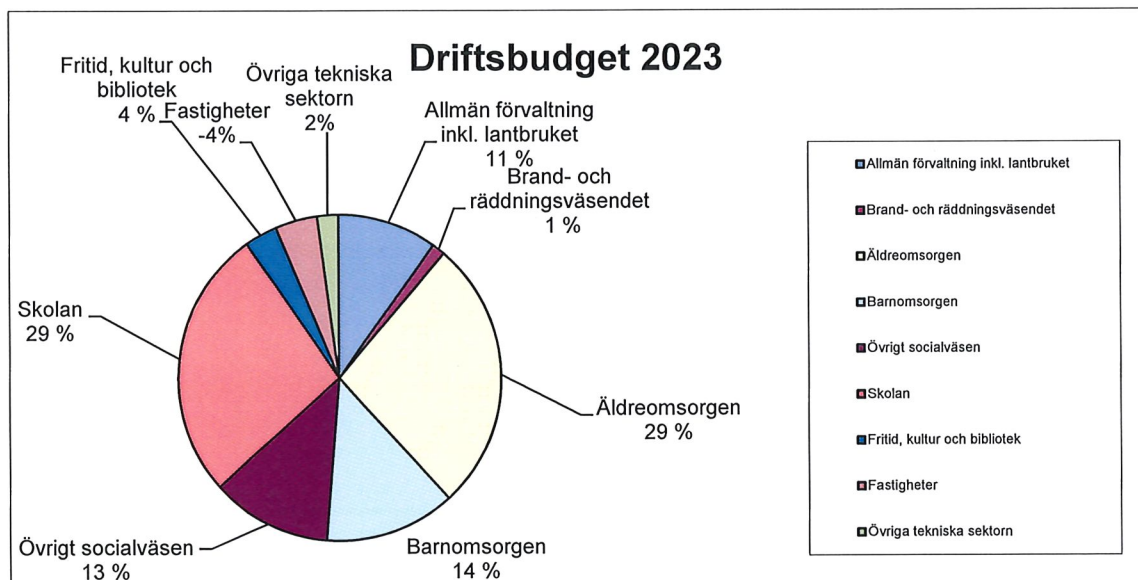
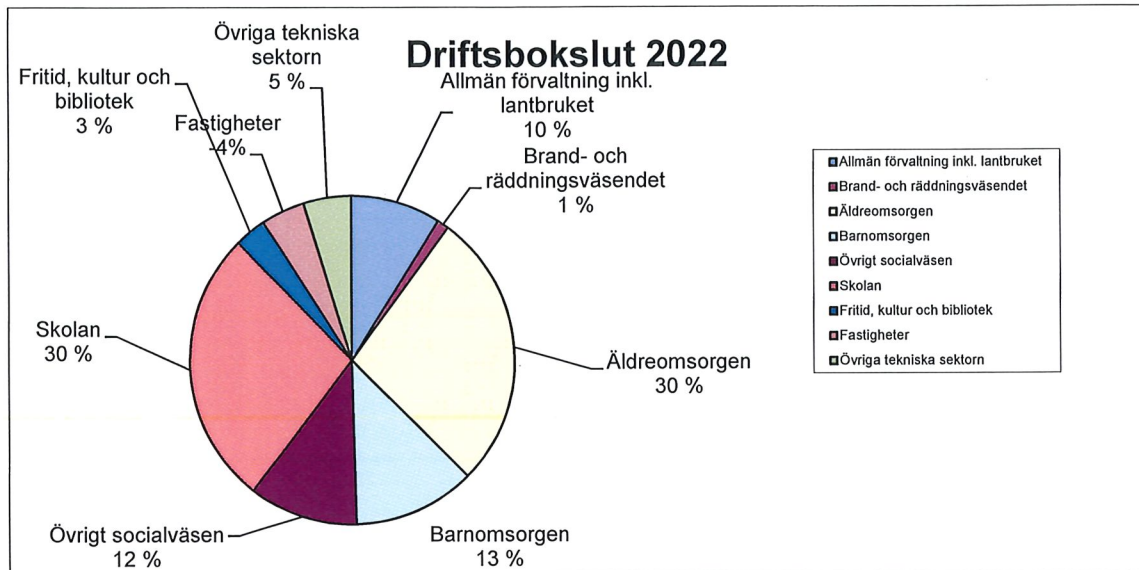
Fördelning mellan förvaltningsorganen

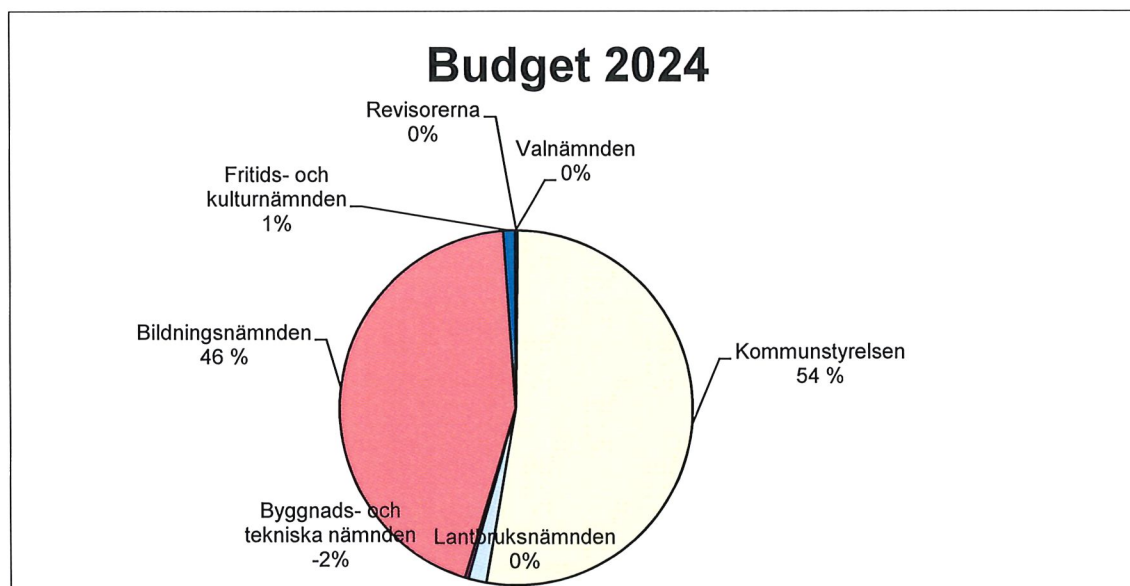
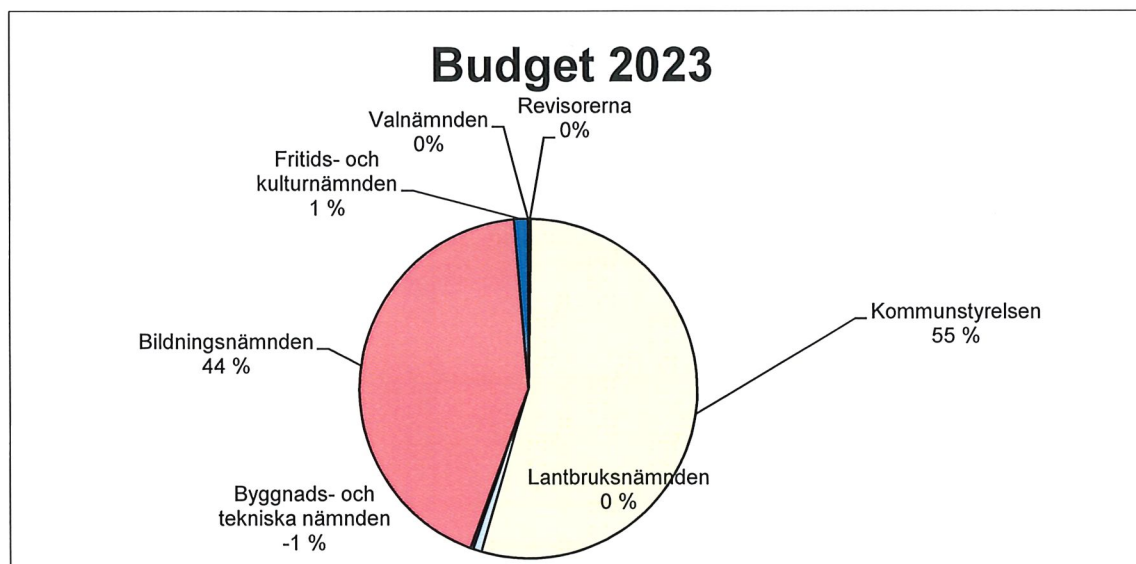
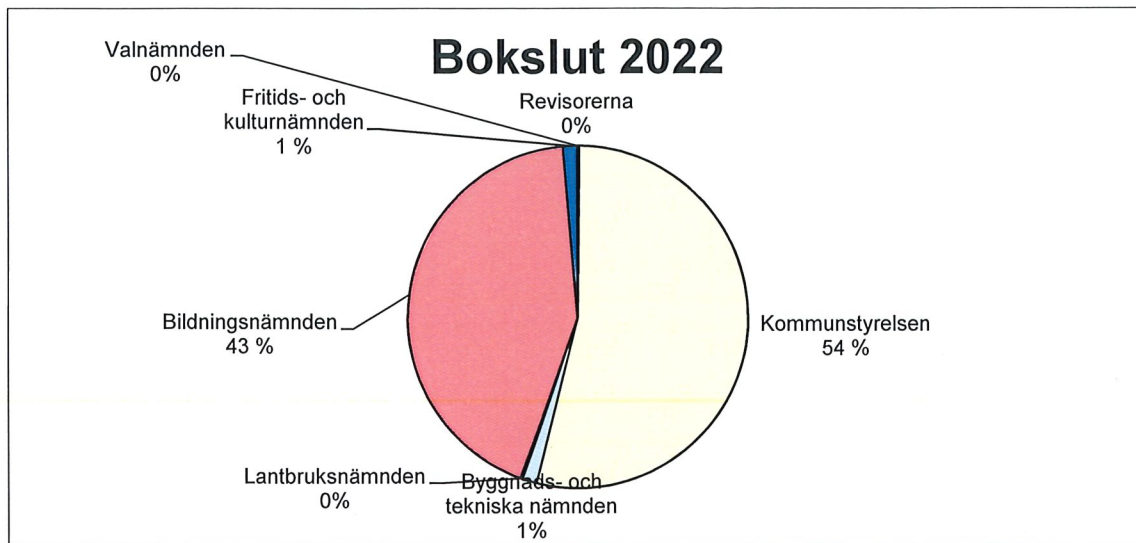
	Nettoutg. bokslut 2022	Nettoutg. budget 2023	Nettoutg. budget 2024
Valnämnden	277	2500	1500
Revisorerna	5463	7000	6500
Kommunstyrelsen	1864675	2015400	2078400
Byggnads- och tekniska nämnden	46125	-30603	-66004
Lantbruksnämnden	6752	10000	13000
Bildningsnämnden	1495233	1598039	1745290
Fritids- och kulturnämnden	46818	47014	43000
Totalt	3465343	3649350	3821686

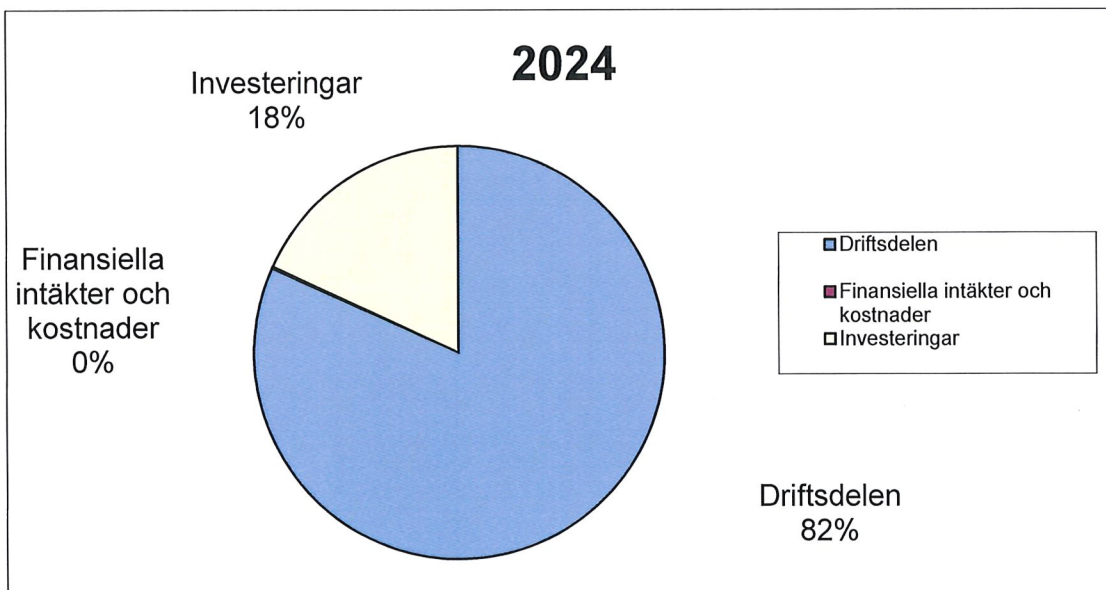
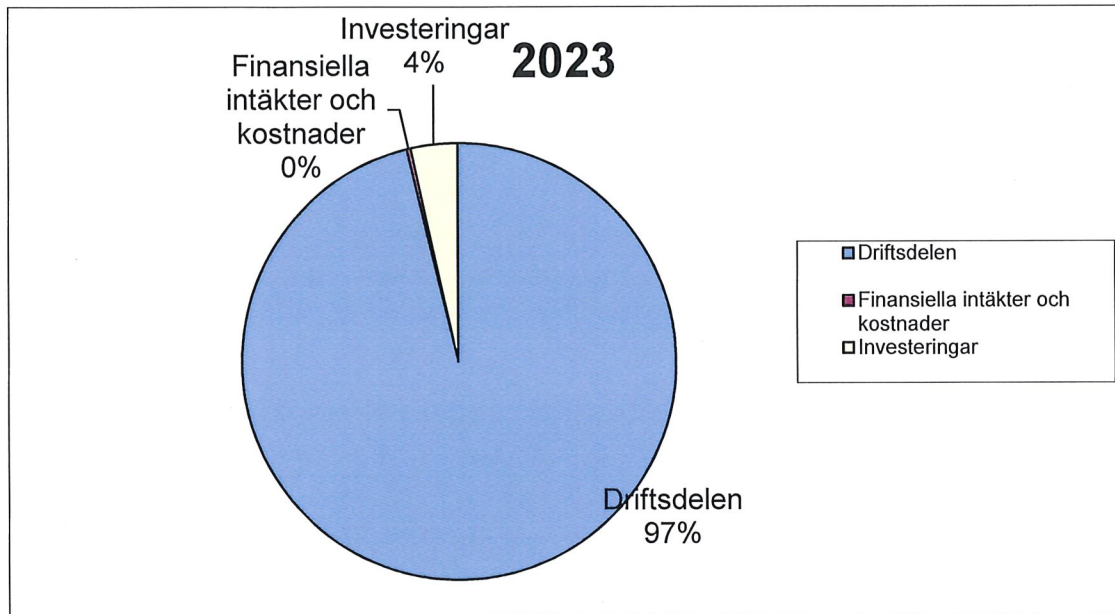
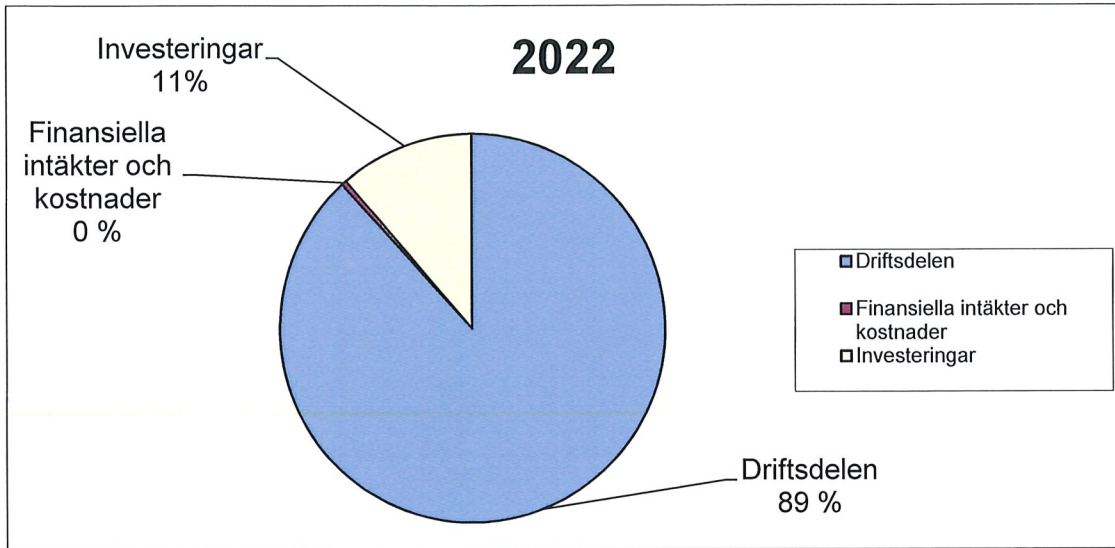
TOTALBUDGETEN

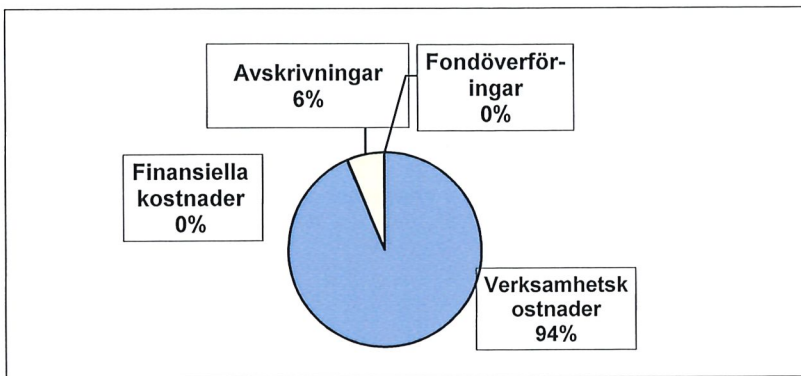
exkl. avskrivningar, skatter, landskapsbidrag, upptagande av lån, amorteringar, fondöverföringar

	Nettoutg. bokslut 2022	Nettoutg. budget 2023	Nettoutg. budget 2024	
Driftsdelen	3465343	3649350	3821686	
Finansiella intäkter och kostnader	-16713	-10860	-7800	inkl. extraordinära kostnader
Investeringar	444933	133544	825400	inkl. landskapsandelar
Totalt	3893563	3772034	4639286	

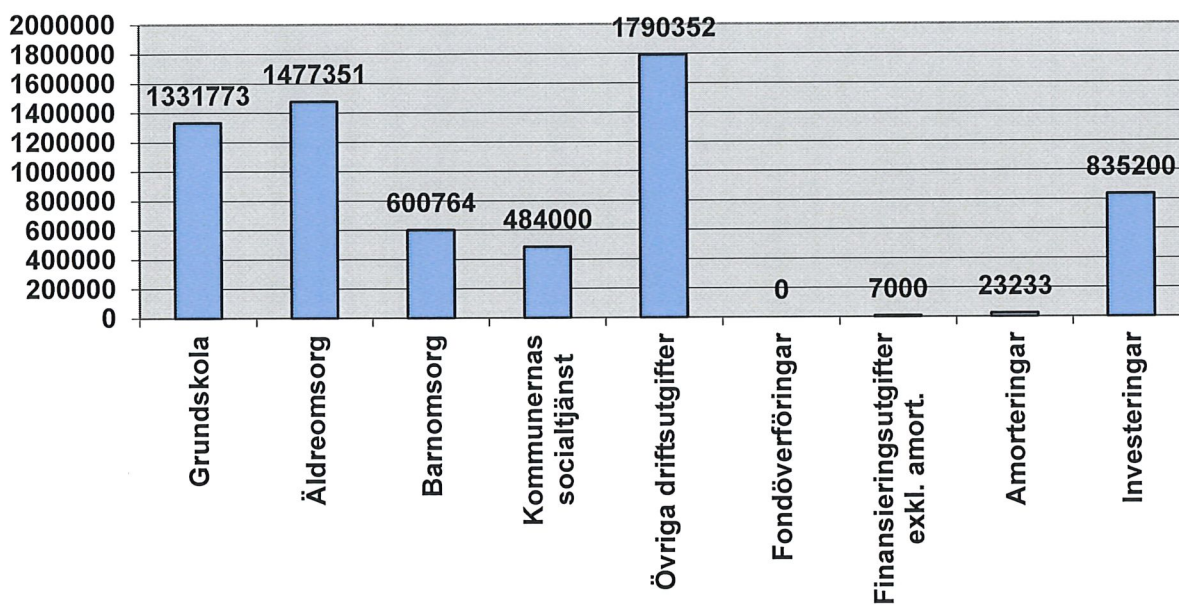

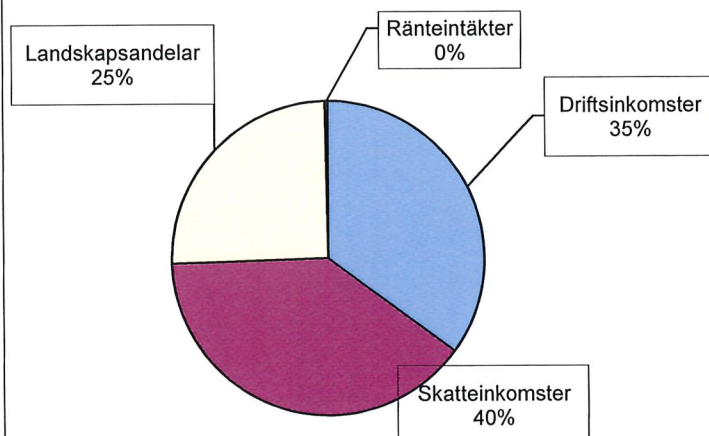

Verksamhetskostnad	5684240
Finansiella kostnader	7000
Avskrivningar	380167
Fondöverföringar	0

Budgetutgifternas fördelning

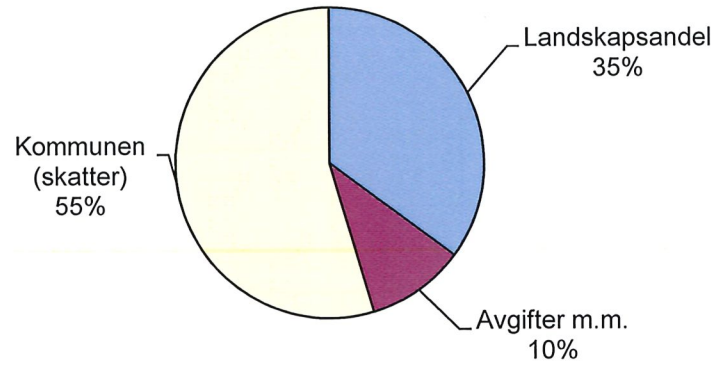
Fördelning mellan inkomstslag

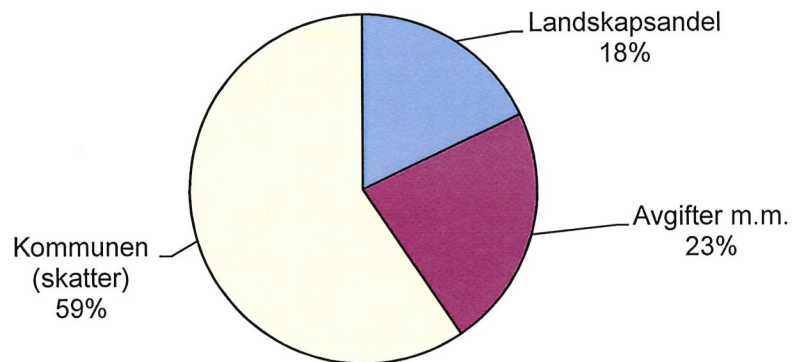
Exklusive investeringar

Driftsinkomster	1862554
Skatteinkomster	2095000
Landskapsandelar	1342433
Ränteintäkter	14800

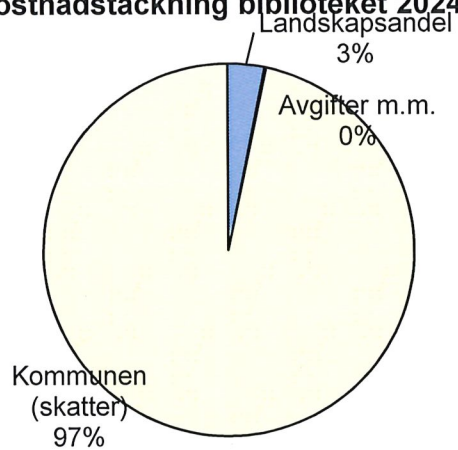
Fördelning av skolans driftskostnader 2024

Fördelning av äldreomsorgens driftskostnader 2024

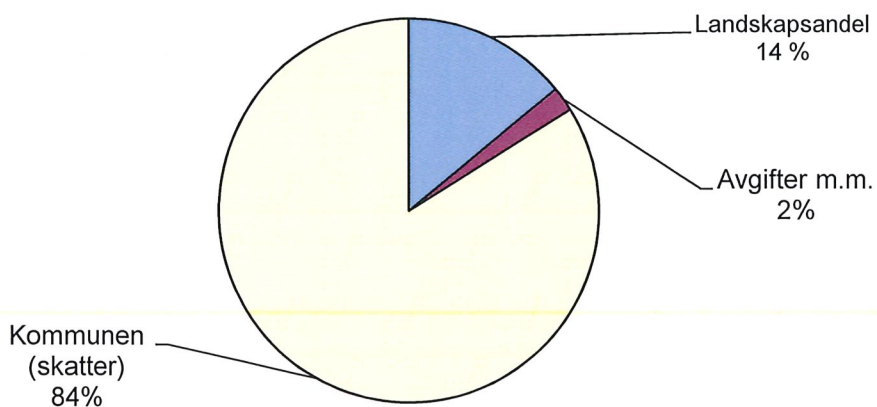

Kostnadstäckning biblioteket 2024

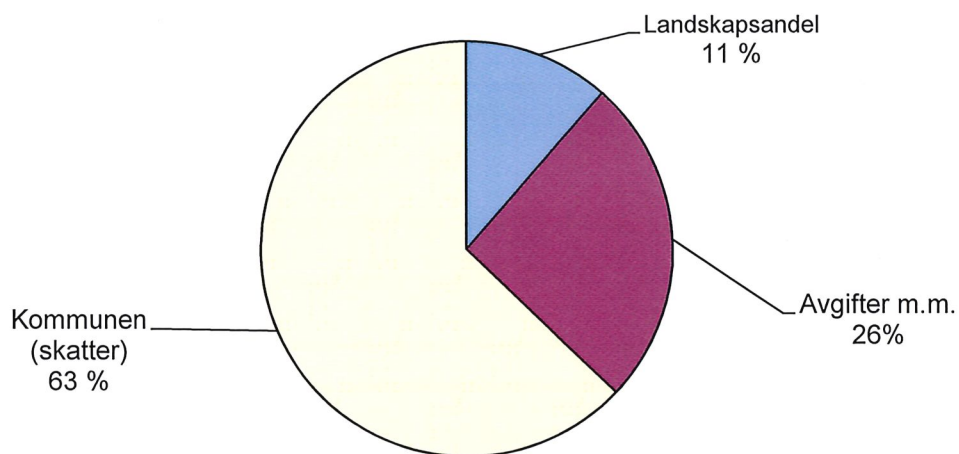
Landskapsandel bibliotek kalkylerad enl. lag 10%

Kulturbudgeten 2024

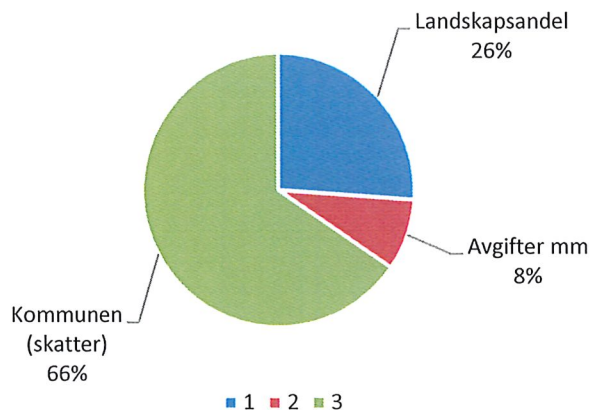
Landskapsandel kultur kalkylerad enl. lag 10%

Idrott och ungdom 2024

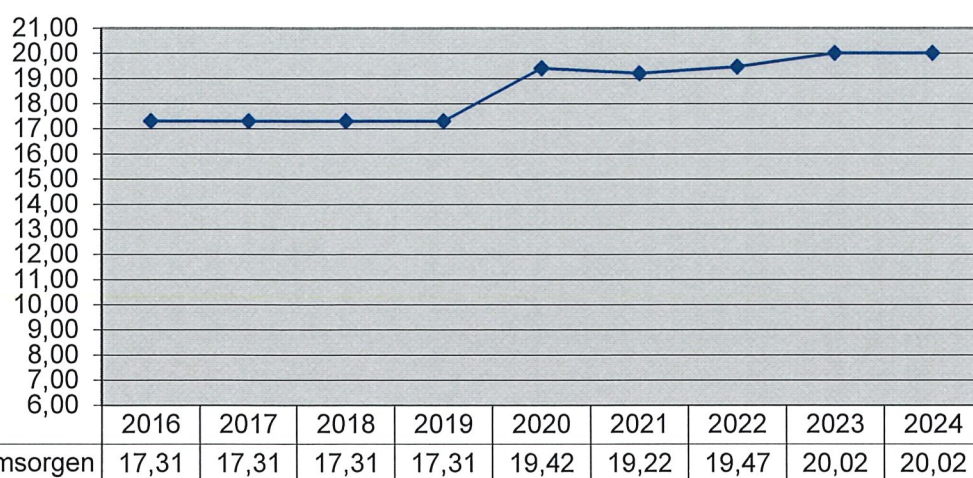

Landskapsandel idrott och ungdom kalkylerad enl. lag 10%

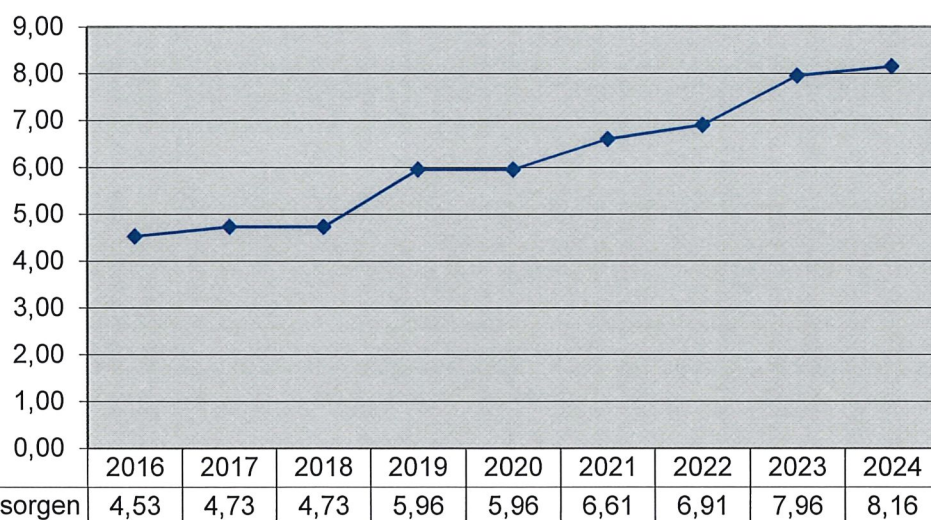
Fördelning av driftskostnader för barnomsorgen 2024

Äldreomsorgen - tjänster/arbetsavtal

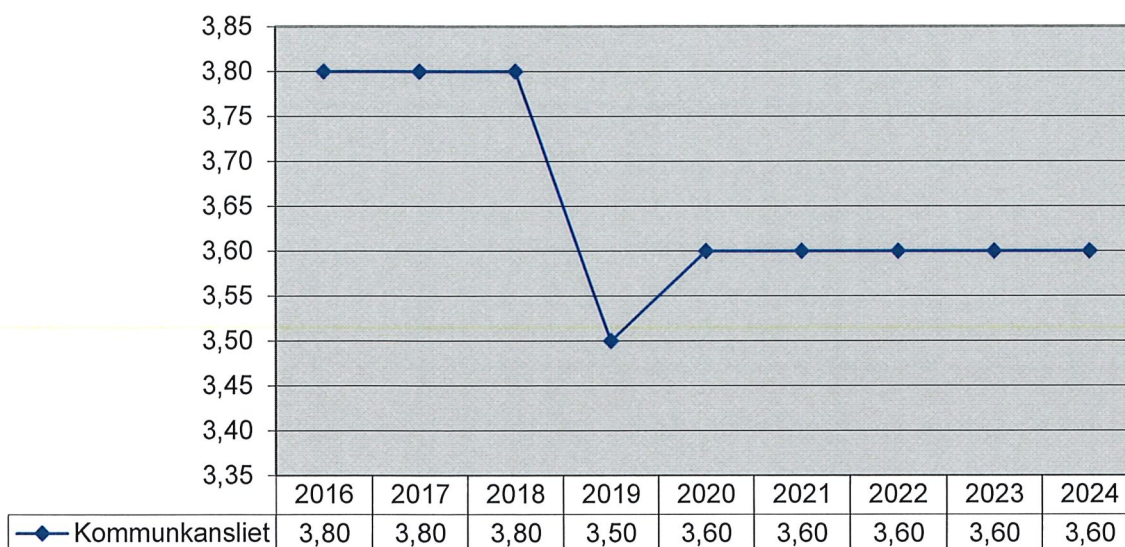

Barnomsorgen - tjänster/arbetsavtal

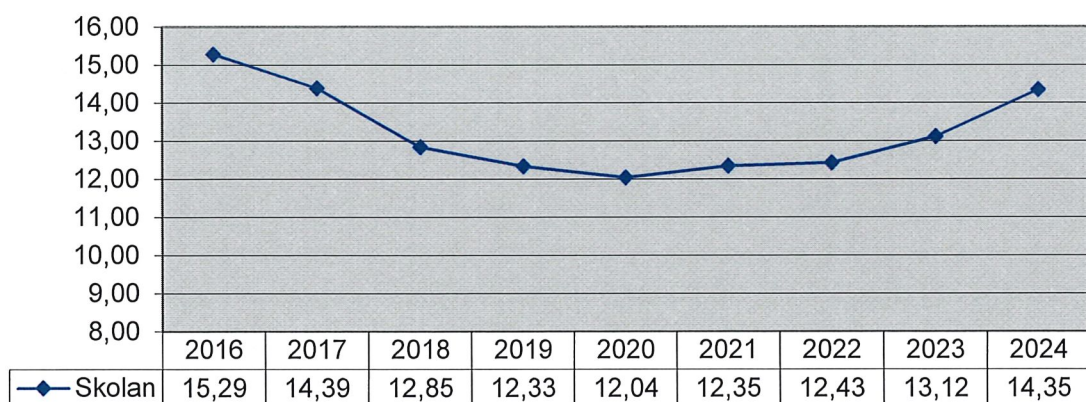

Barnomsorgen	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Barnomsorgschef	0	0	0	0	0	0,15	0,15	0,15	0,15
Daghemsföreståndare	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorgen	0	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	2,80	2,00	2,00	2,60	2,60	3,10	4,40	4,40	4,40
Assistenter	0,65	0,65	0,65	1,00	1,00	1,00	0,00	1,00	1,20
Köksbiträde	0	0	0	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28	0,28
Speciallärare	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
Kurator	0	0	0	0	0	0	0	0,05	0,05
Antal barn, daghemmet	19	20	23	24	24	23	33	34	28
Heltid	4	5	10	11	8	11	21	23	24
Halvtid och deltid	15	15	13	13	16	12	12	11	4

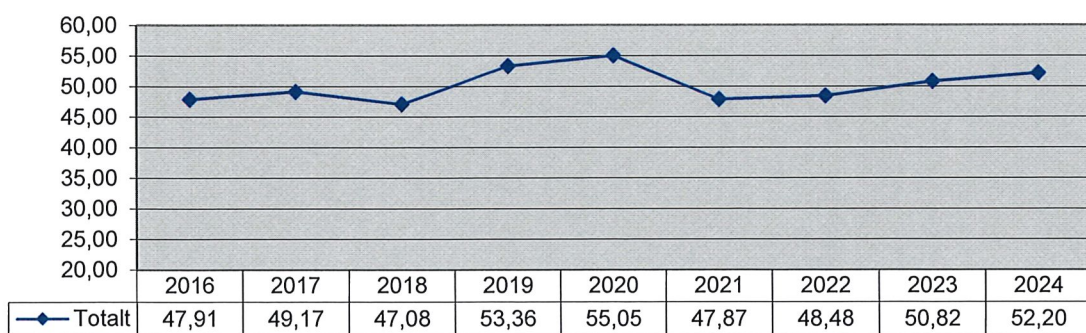
Kommunkansliet - tjänster/arbetsavtal

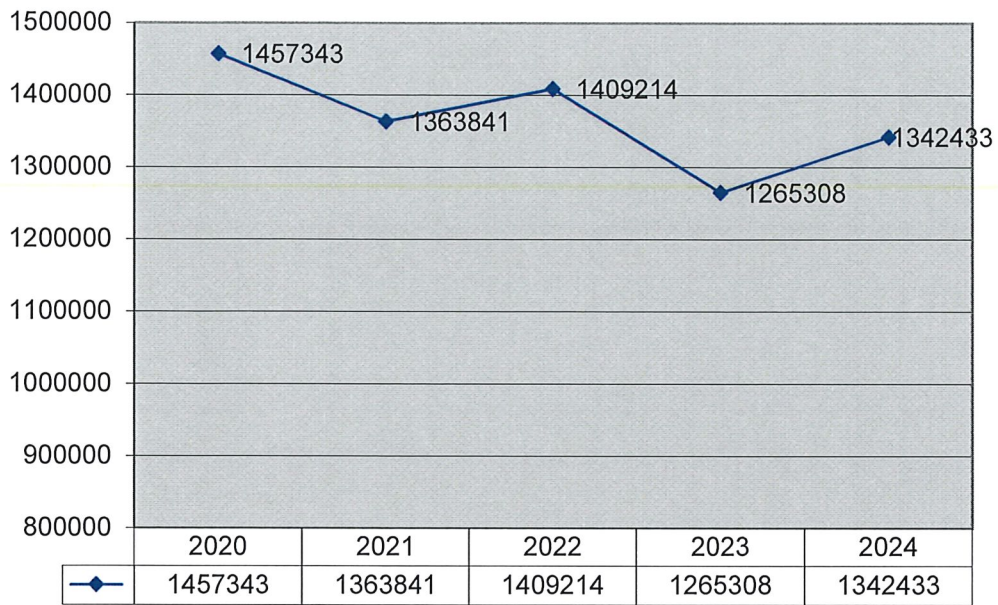
Skolan - tjänster/arbetsavtal

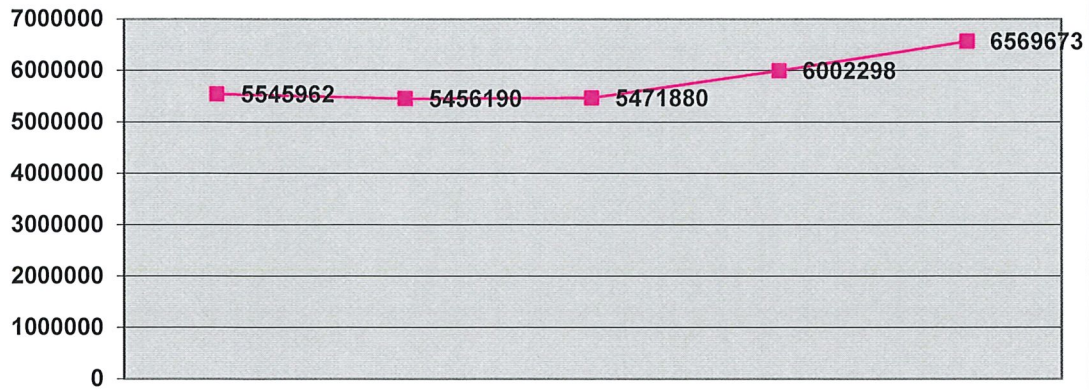
Tjänster/arbetsavtal totalt

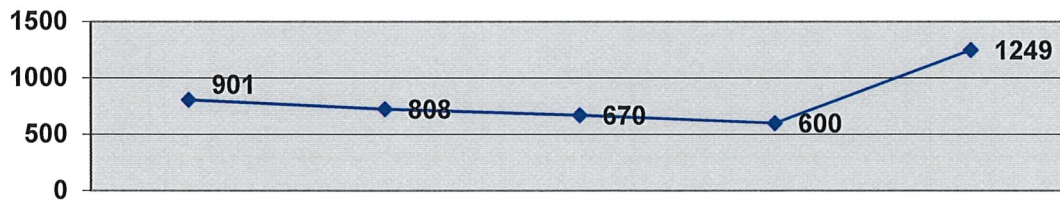
Landskapsandelarnas utveckling 2020-2024

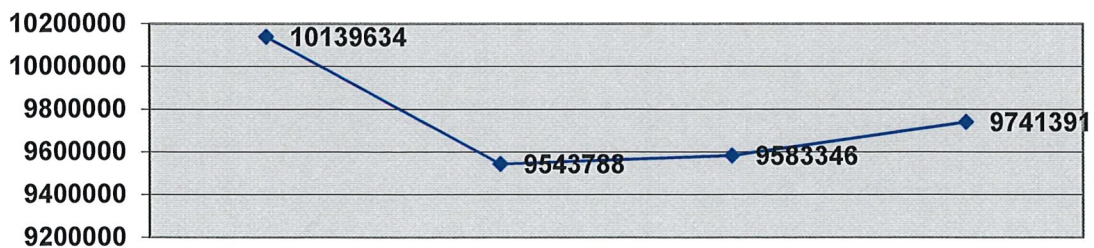
Totalbudgetens utveckling 2020-2024

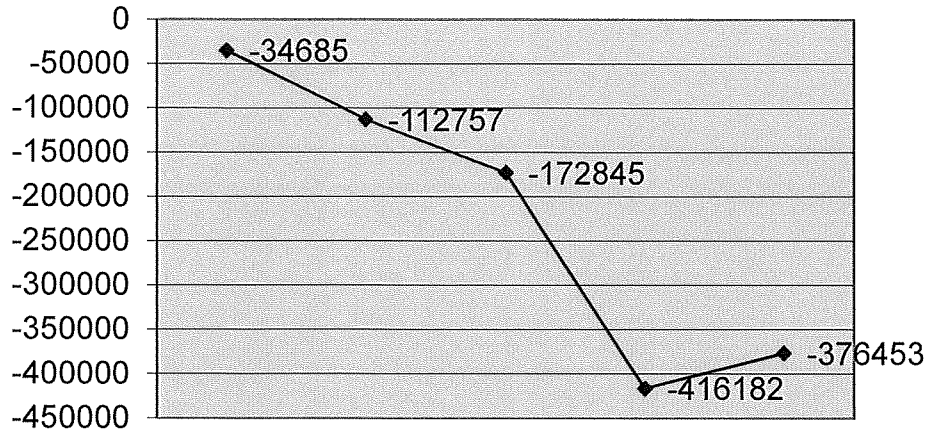
Lån euro per invånare 2020-2024

Beskattningsbar inkomst totalt 2021-2024

Årsbidragets utveckling 2020-2024

Räkenskapsperiodens resultat 2020-2024

